Agatha Christie

Agatha Christie

Mâna ascunsă

Capitolul 1

Când, în cele din urmă, mi-au scos ghipsul şi doctorii m-au întors pe toate părţile după pofta inimii, iar asistentele m-au reînvăţat răbdătoare să-mi folosesc membrele şi când ajunsesem deja să mă satur să fiu tratat practic ca un copilaş, Marcus Kent mi-a spus că va trebui să locuiesc o vreme la ţară.

— Aer curat, viaţă liniştită şi absolut nimic de făcut – asta îţi prescriu. Sora ta va avea grijă de tine. Mănâncă, dormi şi ia cât mai mult exemplul regatului vegetal.

Nu l-am întrebat dacă voi mai putea vreodată să zbor. Sunt întrebări pe care nu le pui fiindcă ţi-e teamă de răspunsul pe care ai putea să-l primeşti. La fel cum, în timpul celor cinci luni, nu am întrebat niciodată dacă urma să fiu condamnat să zac întins pe spate câte zile mai aveam de trăit. M-am temut ca asistenta să nu-mi răspundă cu o ipocrizie încurajatoare:

— Haide, haide, ce întrebare mai e şi asta?! Noi nu ne lăsăm pacienţii să vorbească astfel!

Aşa că nu am întrebat – şi totul a fost în regulă. Nu eram un invalid neputincios. Am putut să-mi mişc picioarele, să mă sprijin pe ele şi, în cele din urmă, să fac câţiva paşi – şi dacă, într-adevăr, m-am simţit ca un bebeluş cu genunchi nesiguri şi tălpi de vată… Ei bine, asta era singura mea slăbiciune şi neputinţă, şi avea să treacă.

Marcus Kent, care este un doctor adevărat, mi-a răspuns la întrebarea nerostită:

— O să-ţi revii complet, mi-a spus el. Nu am fost siguri până marţea trecută când ţi s-a făcut acea analiză

completă, dar acum îţi pot spune asta în deplină cunoştinţă de cauză. Dar… va fi o chestiune de durată. Va trece mult timp şi, pot să adaug, va fi epuizant. Când vine vorba de însănătoşirea muşchilor şi a nervilor, creierul trebuie să vină în ajutorul trupului. Orice dovadă de nerăbdare, de agitaţie, va duce la o recidivă. Şi, orice vei face, nu îţi impune să îţi revii rapid. Orice încercare de acest gen te va trimite înapoi în spital. Trebuie să iei viaţa uşor şi fără grabă. Tempoul va fi legato. Nu numai trupul tău trebuie să-şi revină, dar şi nervii ţi-au fost slăbiţi de perioada atât de îndelungată în care ai fost nevoit să iei sedative.

De aceea îţi recomand să mergi la ţară, să-ţi găseşti o casă, să te implici în politica locală, în scandalurile locale, în bârfa provincială. Bagă-ţi nasul cu interes şi curiozitate în treburile vecinilor tăi. Dacă îmi dai voie să-ţi dau o sugestie – du-te într-un loc unde nu ai prieteni prin preajmă.

Am dat aprobator din cap.

— M-am gândit şi eu la asta.

Nu-mi trecea prin minte ceva mai puţin atrăgător decât ca vreun membru al găştii de prieteni să vină pe neaşteptate în vizită, plin de compătimire şi preocupat de propriile probleme: „Dar Jerry, arăţi minunat… Nu-i aşa? Absolut. Dragule, trebuie să-ţi spun… Ce crezi că a mai făcut Buster de data asta?”

Nu, astea nu-s de mine! Câinii sunt deştepţi. Se târăsc într-un colţ liniştit, îşi ling rănile şi nu ies în lume până când nu sunt iarăşi zdraveni.

Aşa că, după ce am studiat avalanşa de propuneri elogioase venite din partea agenţilor imobiliari privind proprietăţile de pe tot cuprinsul Insulelor Britanice, eu şi Joanna am ales Little Furze din Lymstock, o zonă unde nu cunoşteam pe nimeni.

Iar când Joanna a văzut Little Furze, s-a decis de îndată că era exact casa pe care ne-o doream.

Se afla la circa jumătate de milă de Lymstock, pe drumul care ducea spre mlaştini. Era o casă micuţă, albă şi

dichisită, cu o verandă victoriană vopsită într-un verde-pal. Avea o privelişte plăcută spre un teren în pantă, acoperit cu iarbă-neagră, iar dedesubt, în stânga, se vedea turla bisericii din Lymstock.

Casa aparţinuse unei familii de domnişoare bătrâne, domnişoarele Barton, dintre care numai una mai trăia, cea mai tânără, Emily.

Domnişoara Emily Barton era o bătrânică încântătoare, care se potrivea incredibil de bine cu casa în care locuia. Pe un ton blând de scuză, ea îi explică Joannei că nu plecase niciodată de acasă, că nici nu i-ar fi trecut prin minte să o facă, „dar, vezi dumneata, draga mea, în ziua de azi lucrurile sunt atât de diferite – impozitele, desigur; apoi mai sunt şi acţiunile şi depozitele, atât de sigure – aşa mi-am imaginat întotdeauna şi chiar directorul băncii personal mi-a recomandat unele dintre ele dar acum nu mai par să aibă vreo valoare – străine, evident! Şi într-adevăr, asta face lucrurile atât de dificile. Nimănui nu-i face plăcere (sunt sigură că mă vei înţelege, draga mea, şi nu te vei supăra, căci pari atât de amabilă) ideea de a-şi închiria casa unor străini, dar trebuie să fac ceva şi, într-adevăr, după ce te-am văzut, voi fi chiar bucuroasă să mă gândesc că te afli aici – casa are nevoie, înţelegi, de sânge tânăr. Şi trebuie să-ţi mărturisesc că mă cutremur la gândul că ar putea veni bărbaţi aici!”

În acel moment, Joanna fusese nevoită să-i spună de mine. Domnişoara Emily se repliase foarte bine:

— Oh, Doamne, înţeleg. Ce trist! Un accident aviatic? Sunt atât de curajoşi aceşti tineri! Totuşi, fratele dumitale va fi practic invalid…

Gândul păru să o îmblânzească pe micuţa doamnă. Probabil că nu mă voi implica în acele activităţi masculine grosolane de care se temea Emily Barton. Întrebă timidă dacă fumez.

— Ca un turc, replică Joanna. Dar şi eu fac la fel, sublinie ea.

— Desigur, desigur. Ce proastă sunt! Vezi dumneata, mi-e teamă că eu nu m-am schimbat odată cu vremurile. Surorile mele erau mai mari ca mine, iar draga mea mamă a trăit până la 97 de ani – imaginează-ţi!

— Şi era foarte strictă. Da, da, toată lumea fumează acum. Singura problemă este că nu sunt scrumiere în casă.

Joanna o asigură că o să aducem o mulţime de scrumiere şi adăugă cu un zâmbet:

— Nu o să stingem mucurile pe mobila dumneavoastră drăguţă, asta vă promit. Nimic nu mă întristează mai mult decât să-i văd pe oameni făcând asta.

Aşa că se ajunse la înţelegerea ca noi să închiriem Little Furze pe o perioadă de jumătate de an, cu o opţiune de prelungire pentru alte trei luni, şi Emily Barton îi explică Joannei că ea avea să se simtă foarte bine, căci urma să se mute în locuinţa unei foste fete în casă, „credincioasa mea Florence”, care se măritase „după ce a stat la noi timp de cincisprezece ani. O fată atât de drăguţă, iar soţul ei se ocupă de construcţii. Au o casă drăguţă pe Strada Mare şi două camere frumoase la ultimul etaj unde mă voi simţi foarte bine, iar Florence este încântată să mă primească”.

Aşa că totul părea cât se poate de mulţumitor şi contractul fu semnat, iar la momentul oportun eu şi Joanna am sosit şi ne-am instalat. Servitoarea domnişoarei Emily Barton, Partridge, fusese de acord să rămână şi urma să fim ajutaţi şi de o „fată” care venea în fiecare dimineaţă şi părea destul de prostuţă, dar era amabilă.

Partridge, o femeie slabă şi acră, de vârstă mijlocie, gătea admirabil şi, deşi dezaproba cinele luate târziu (domnişoara Emily era obişnuită să cineze uşor, mâncând un ou fiert), se obişnui cu obiceiurile noastre şi merse până la a recunoaşte că aveam nevoie să-mi recapăt forţele.

După ce ne-am instalat şi am petrecut la Little Furze o săptămână, domnişoara Emily Barton venise solemnă şi îşi lăsase cartea de vizită. Exemplul ei fusese urmat de doamna Symmington, soţia avocatului, de domnişoara

Griffith, sora doctorului, de doamna Dane Calthrop, nevasta vicarului, şi de domnul Pye de la Prior’s End.

Joanna a fost foarte impresionată.

— Nu ştiam, zise ea cu o voce uluită, că oamenii chiar fac vizite… Lăsându-şi cărţile de vizită.

— Asta este din cauză că tu, copila mea, nu ştii nimic despre viaţa la ţară, i-am răspuns eu.

— Prostii! Am petrecut o mulţime de weekenduri cu diverşi oameni.

— Asta nu este deloc acelaşi lucru, i-am replicat.

Am cu cinci ani mai mult decât Joanna. Îmi amintesc din copilărie casa mare, albă şi neîngrijită pe care o aveam pe câmpurile care mărgineau râul. Îmi amintesc cum mă târam pe sub tufişurile de zmeură, neobservat de grădinar, şi mirosul prafului alb din curte, şi pisica roşcată care o traversa, şi sunetul copitelor calului lovind ceva în grajd.

Dar când eu aveam şapte ani şi Joanna doi, ne-am dus la Londra să locuim la o mătuşă şi de atunci încolo vacanţele de Crăciun şi de Paşti ni le-am petrecut acolo cu pantomime, şi teatre, şi excursii la Kensington Gardens cu barca şi, mai târziu, pe patinoare. În august, ne duceam la un hotel, undeva pe malul mării.

Reflectând la toate astea, i-am spus gânditor Joannei, cuprins de un sentiment puternic de vinovăţie când mi-am dat seama ce invalid egoist şi egocentric devenisem:

— Mi-e teamă că toate astea o să-ţi pară destul de înfricoşătoare. O să-ţi lipsească atât de mult restul!

Pentru că Joanna este foarte drăguţă şi foarte veselă, îi plac dansul şi petrecerile, aventurile romantice şi goana cu maşinile de mare viteză.

Joanna izbucni în râs şi îmi spuse că nu o deranjează absolut deloc.

— De fapt, mă bucur că scap de toate. Chiar mă săturasem de toată lumea şi, deşi sunt sigură că nu o să găsesc înţelegere la tine, să ştii că am fost foarte rănită din cauza lui Paul. O să treacă multă vreme până o să-mi revin.

Eram sceptic în această privinţă. Poveştile de dragoste ale Joannei urmau întotdeauna acelaşi curs. Se îndrăgostea nebuneşte de vreun tânăr fără pic de coloană vertebrală pe care îl considera un geniu neînţeles. Asculta lamentaţiile lui fără sfârşit şi se străduia din răsputeri să facă să fie apreciat. Apoi, când el se dovedea nerecunoscător, ea se simţea profund rănită şi spunea că inima îi era frântă – până când apărea următorul tânăr sumbru, lucru care se întâmpla, de obicei, trei săptămâni mai târziu!

Aşa că nu am luat foarte în serios povestea cu inima rănită a Joannei. Însă mi-am dat seama că viaţa la ţară reprezenta un joc nou pentru frumoasa mea soră.

— În orice caz, arăt bine, nu-i aşa? Mă întrebă ea.

Am studiat-o critic şi nu am putut să fiu de acord.

Joanna era îmbrăcată sport (de la Mirotin). Asta însemna că purta o fustă extravagantă în carouri. Era foarte strâmtă, iar în partea de sus purta o jacheţică cu mâneci scurte în stil tirolez. Avea ciorapi de mătase şi pantofi ireproşabili, nou-nouţi.

— Nu, i-am replicat, eşti total greşit îmbrăcată. Ar fi trebuit să porţi o fustă foarte veche de tweed, de preferat de un verde murdar sau de un cafeniu şters. Potrivit ar fi fost un pulover drăguţ de caşmir şi, poate, pe deasupra un cardigan; ar fi trebuit să porţi o pălărie de fetru, ciorapi groşi şi pantofi vechi. Atunci şi numai atunci te-ai fi potrivit cu decorul de pe Strada Mare din Lymstock şi nu ai ieşi în evidenţă cum se întâmplă acum. Am adăugat: Faţa ta este, de asemenea, total în neregulă.

— Ce nu e bine? M-am machiat cu fondul de ten Country Tan {1} numărul 2.

— Exact, am spus. Dacă ai fi din Lymstock, ţi-ai da doar cu puţină pudră pe nas ca să nu mai strălucească şi poate un soupgon {2} de ruj – nu foarte bine aplicat – şi în mod sigur ai avea toate firele din sprâncene, nu numai un sfert din ele.

Joanna chicoti şi păru amuzată.

— Crezi că o să li se pară că sunt îngrozitoare?

— Nu. Doar ciudată.

Joanna îşi reluă studiul cărţilor de vizită lăsate de cei care trecuseră pe la noi. Numai nevasta vicarului fusese atât de norocoasă încât să o găsească pe Joanna acasă.

— Parcă sunt Familiile Fericite {3} nu-i aşa? Murmură Joanna. Doamna Justiţie este nevasta avocatului, domnişoara Doză este fiica doctorului etc. Adăugă cu entuziasm: Cred că este un loc drăguţ, Jerry! Atât de dulce şi de amuzant, şi de modă veche! Pur şi simplu nu-ţi vine să crezi că s-ar putea întâmpla ceva neplăcut aici, nu-i aşa?

Şi, cu toate că ştiam că ceea ce spusese era un nonsens, eram de acord cu ea. Într-un loc precum Lymstock, nu se putea întâmpla nimic neplăcut. Este ciudat să te gândeşti că, doar o săptămână mai târziu, am primit prima scrisoare.

II

Cred că nu am început prea bine. Nu am descris deloc Lymstock-ul şi, fără înţelegerea a ceea ce reprezintă acesta, şi povestea mea este imposibil de înţeles.

Pentru început trebuie spus că Lymstock-ul îşi are rădăcinile în trecut. Cândva, în vremea cuceririi normande, Lymstock era un loc important, în principal din punct de vedere ecleziastic. În localitate se afla o mânăstire, unde s-au perindat un lung şir de stareţi ambiţioşi şi puternici. Lorzi şi baroni din împrejurimi s-au pus bine cu Cerurile lăsând mănăstirii o parte din moşiile lor. Mănăstirea Lymstock a devenit bogată şi importantă, şi a reprezentat o forţă în zonă timp de multe secole. În orice caz, la momentul oportun, Henric al VIII-lea a făcut-o să împărtăşească soarta lăcaşelor de acest fel din perioada respectivă. De atunci orăşelul se aflase sub influenţa unui castel. Acesta îşi păstrase importanţa. Avea drepturi, privilegii şi avuţii.

Apoi, în 1700 şi ceva, valul progresului a măturat Lymstock-ul aruncându-l în uitare. Castelul a căzut în ruină. Nici căile ferate, nici drumurile principale nu s-au apropiat de Lymstock şi acesta s-a transformat într-un târguşor

neînsemnat de provincie, căzut în uitare, înconjurat de ferme şi de câmpuri lipsite de viaţă, dincolo de care se întindea un ţinut mlăştinos.

O dată pe săptămână se ţinea un târg, zi în care puteai întâlni vite pe alei şi pe drumuri. De două ori pe an se organizau curse de cai, la care participau doar cai fără nici un palmares. Localitatea avea o stradă principală încântătoare, cu şiruri de case respectabile, prin ale căror ferestre de la parter se vedeau checuri, fructe sau legume. Tot acolo se găsea un magazin lung de ţesături, altul, mare şi important, cu produse de fierărie, un oficiu poştal pretenţios, un şir interminabil de prăvălii, două măcelării concurente şi un International Stores. Mai era cabinetul unui doctor, o firmă de avocaţi, domnii Galbraith, Galbraith şi Symmington, o biserică frumoasă şi neaşteptat de mare, datând din anul 1420, păstrând unele elemente saxone, o şcoală nouă şi hidoasă, şi două cârciumi.

Acesta era Lymstock şi, îndemnaţi de Emily Barton, toţi cei care erau „cineva” trecuseră pe la noi, iar la momentul potrivit Joanna, după ce îşi cumpără o pereche de mănuşi şi o beretă de catifea, începu să le întoarcă vizitele.

Pentru noi, totul era nou şi amuzant. Nu aveam să rămânem aici întreaga viaţă. Era, de fapt, un interludiu. M-am pregătit să ascult recomandările doctorului şi să mă interesez de viaţa vecinilor.

Mie şi Joannei ni se părea grozav de distractiv.

Probabil că am ţinut minte instrucţiunile lui Marcus Kent de a mă implica în scandalurile locale. În mod sigur nu am bănuit nici o clipă cum aveau să-mi fie aduse la cunoştinţă aceste scandaluri.

Partea ciudată în ceea ce priveşte scrisoarea a fost că, atunci când am primit-o, ni s-a părut extrem de amuzantă.

Ţin minte că a sosit la micul dejun. Am răsucit-o în mâini, aşa cum face omul când timpul trece încet şi trebuie să se bucure la maximum de orice fleac. Am văzut că era o scrisoare locală, cu adresa bătută la maşină.

Am deschis-o înaintea celor două cu timbre de Londra, întrucât una era o factură şi cealaltă – de la un văr destul de plicticos.

Înăuntru, pe o foaie de hârtie erau cuvinte şi litere decupate dintr-un ziar şi apoi lipite. Timp de două, trei minute m-am holbat la scrisoare fără să înţeleg nimic. Apoi am simţit că mă sufoc.

Joanna, care se uita încruntată la nişte facturi, ridică privirea.

— Hei, ce s-a întâmplat? Mă întrebă ea. Pari de-a dreptul uluit.

În scrisoarea care conţinea termeni ce demonstrau mitocănia autorului, acesta îşi exprima opinia extrem de abjectă că eu şi Joanna nu eram frate şi soră.

— E o anonimă extrem de abjectă, am spus.

Încă eram şocat. Cumva, nu te aşteptai la aşa ceva în liniştitul Lymstock.

Joanna arătă de îndată un viu interes.

— Nu? Şi ce spune?

Remarcasem că în romane scrisorile anonime dezgustătoare, pline de mizerii, nu sunt arătate, pe cât posibil, femeilor. Scriitorul lasă să se înţeleagă că femeile trebuie ferite cu orice preţ de şocul care le-ar putea zdruncina sistemul lor nervos delicat.

Îmi pare rău că trebuie să spun, dar nici o clipă nu mi-a trecut prin minte să nu-i arăt scrisoarea Joannei, ci i-am înmânat-o imediat. Ea îmi confirmă încrederea în caracterul ei puternic, nemanifestând nici un fel de emoţie, ci numai amuzament.

— Ce mizerie îngrozitoare! Mereu am auzit de scrisori anonime, dar niciodată nu am văzut vreuna. Întotdeauna sunt aşa?

— N-aş putea să-ţi spun, i-am răspuns. Şi eu sunt la prima experienţă.

Joanna începu să chicotească.

— Probabil ai avut dreptate cu machiajul, Jerry. Presupun că au crezut că trebuie să fiu o femeie căzută pradă păcatului!

— Asta, împreună cu faptul că tata era un bărbat înalt, cu maxilarul proeminent, şi mama – o fiinţă delicată, blondă cu ochi albaştri, iar eu semăn cu el şi tu cu ea.

Joanna aprobă dând din cap gânditoare.

— Da, nu semănăm deloc. Nimeni nu ar zice că suntem frate şi soră.

— Cineva în mod sigur nu a făcut-o, am replicat eu cu convingere.

Joanna fu de părere că întâmplarea era înspăimântător de amuzantă.

Flutură gânditoare scrisoarea ţinând-o de un colţ şi mă întrebă ce aveam să facem cu ea.

— Cred că ar fi indicat să o aruncăm în foc, cu o exclamaţie de dezgust profund.

Am transpus cuvintele în practică şi Joanna aplaudă.

— Ai acţionat minunat, adăugă ea. Ar fi trebuit să fii pe scenă. Ce noroc că încă avem şemineuri, nu-i aşa?

— Coşul de hârtii ar fi fost mult mai puţin dramatic, am fost de acord. Desigur, aş fi putut să îi dau foc cu un chibrit şi să ne uităm încet cum arde – sau să ne uităm cum arde încet.

— Lucrurile nu ard niciodată atunci când vrei tu, zise Joanna. Se sting. Probabil că ar fi trebuit să aprinzi chibrit după chibrit.

Se ridică şi se duse la fereastră. Apoi, stând acolo, întoarse brusc capul.

— Mă întreb cine a scris-o.

— Probabil nu vom afla niciodată, am răspuns.

— Nu… Probabil că nu. Rămase tăcută o clipă, apoi continuă: Nu ştiu cum am ajuns să mă gândesc că este amuzant. Ştii, am avut impresia că… Oamenii de aici ne plac.

— Aşa este, am replicat. Aici e vorba doar de vreun om pe jumătate nebun.

— Cred că da. Uf, dezgustător!

După ce Joanna ieşi afară la soare, în timp ce-mi fumam ţigara obişnuită după micul dejun, m-am gândit că probabil avea dreptate. Era dezgustător. Cuiva nu-i convenea deloc venirea noastră aici – cineva care găsea nesuferită frumuseţea tânără, strălucitoare şi sofisticată, cineva care voia să rănească. Să reacţionezi printr-un hohot de râs era cea mai bună metodă – dar undeva, în adâncul sufletului, nu era amuzant…

Doctorul Griffith sosi în cursul dimineţii. Aranjasem cu el să-mi facă un consult general. Îmi plăcea Owen Griffith. Era brunet, greoi, cu un mod stângaci de a se mişca şi cu mâini blânde, abile. Vorbea repezit şi era un om destul de timid.

Constată că starea mea de sănătate înregistrase un progres încurajator. Apoi adăugă:

— Te simţi bine, nu-i aşa? Mi se pare mie sau eşti puţin supărat în dimineaţa asta?

— Nu chiar, am răspuns. Azi-dimineaţă am primit o scrisoare anonimă deosebit de injurioasă, care mi-a lăsat un gust cam amar.

Doctorul îşi lăsă trusa să cadă pe podea. Pe chipul lui slab şi întunecat se citea o emoţie vie.

— Vrei să spui că şi dumneata ai primit una?

Brusc, mi s-a trezit interesul.

— Să înţeleg că circulă pe aici?

— Da. De ceva vreme.

— Oh, înţeleg, am spus. Am avut impresia că prezenţa noastră – noi fiind străini – nu este dorită aici.

— Nu, nu, nu are nimic de-a face cu asta. E doar… Se întrerupse, apoi întrebă: Ce scria? Cel puţin… Brusc se înroşi, stânjenit. Poate că nu ar trebui să întreb?

— Îţi spun cu plăcere, am replicat. Spunea doar că târfa elegantă pe care am adus-o cu mine nu este sora mea – nici vorbă! Şi pot să spun că asta e varianta prescurtată.

Chipul lui întunecat se împurpură de furie.

— Cât de îngrozitor! Sora dumitale… Nu a fost afectată, sper?

— Joanna arată, poate, ca îngeraşul din vârful bradului de Crăciun, am afirmat eu, dar este o persoană eminamente modernă şi destul de dură. Totul i s-a părut foarte amuzant. Asemenea lucruri nu i s-au mai întâmplat până acum.

— Sper, într-adevăr, că nu i s-au mai întâmplat, replică Griffith.

— Şi, oricum, am zis eu cu hotărâre, presupun că asta este cea mai bună modalitate de a reacţiona. Ca faţă de ceva de-a dreptul ridicol.

— Da, fu de acord Owen Griffith. Numai…

— Exact, i-am tăiat eu vorba. „Numai” este cuvântul!

— Problema este că astfel de lucruri, odată pornite, continuă.

— Îmi imaginez.

— Este ceva patologic, evident.

Am dat afirmativ din cap.

— Ai idee cine se află în spatele acestei afaceri? L-am întrebat.

— Nu, dar aş fi vrut să ştiu. Vezi dumneata, mania trimiterii de scrisori anonime poate avea două cauze. Fie este ceva particular – are ca ţintă o anumită persoană sau grup de persoane. Prin urmare, este motivată, autorul este cineva care poartă în mod clar pică (sau cel puţin aşa consideră) şi alege această modalitate revoltătoare şi necinstită ca să se răzbune. Este josnică şi dezgustătoare, dar nu înseamnă că autorul este nebun şi acesta este destul de uşor de depistat – un servitor concediat, o femeie bolnavă etc. Dar dacă este ceva general, şi nu particular, atunci lucrurile devin mai serioase. Scrisorile sunt trimise fără discriminare şi au ca scop rezolvarea unor frustrări din mintea celui care le scrie. După cum am spus, este în mod clar patologic. Şi nebunia creşte. Desigur, în cele din urmă, persoana în chestiune este depistată – deseori este vorba

de cineva la care nu te-ai fi gândit. Anul trecut, un caz grav de acest gen a avut loc în cealaltă parte a comitatului – s-a dovedit a fi vorba de şefa raionului de pălării dintr-un mare magazin de îmbrăcăminte. O femeie liniştită, rafinată – lucra acolo de ani de zile. Îmi aduc aminte că aşa ceva s-a petrecut şi pe vremea când lucram în nord, dar atunci a fost vorba de o ranchiună pur personală. Totuşi, după cum am zis, am mai văzut aşa ceva şi, sincer, mă înspăimântă!

— A început de multă vreme? Am întrebat.

— Nu cred. E greu de spus, desigur, fiindcă oamenii care primesc aceste scrisori nu vorbesc despre asta. Le aruncă pur şi simplu în foc. Făcu o pauză. Şi eu am primit una. La fel şi Symmington, avocatul. De asemenea, unul sau doi dintre pacienţii mei mai săraci mi-au vorbit despre asta.

— Şi este vorba cam despre aceleaşi lucruri?

— A, da. O înclinaţie clară spre tema sexuală. Asta este întotdeauna o caracteristică. Rânji. Symmington a fost acuzat de relaţii ilicite cu secretara lui – biata domnişoară Ginch, care are cel puţin patruzeci de ani, poartă pince-nez şi are dinţii ca de iepure. Symmington a dus imediat scrisoarea la poliţie. În scrisorile pe care le-am primit, eram acuzat de încălcarea deontologiei profesionale cu pacientele mele, punându-se accent pe detalii. Toate sunt absurde şi cam copilăreşti, dar îngrozitor de pline de venin. Se schimbă la faţă, devenind grav. Dar, cu toate astea, mi-e teamă. Lucrurile de genul acesta pot fi periculoase.

— Presupun că ai dreptate.

— Vezi dumneata, mai devreme sau mai târziu una dintre aceste scrisori – cu această răutate, aşa copilărească şi absurdă cum e – îşi va atinge ţinta. Şi atunci, Dumnezeu ştie ce se poate întâmpla! Mi-e teamă şi de efectul pe care îl poate avea asupra unei minţi încete, suspicioase şi needucate. Dacă oamenii văd ceva scris, cred că este adevărat. De aici se pot naşte tot soiul de complicaţii.

— Era o scrisoare cam agramată, am spus eu gânditor, scrisă de cineva practic lipsit de educaţie.

— Serios? Zise Owen înainte să plece. Gândindu-mă ulterior la asta, acel „Serios?” mi s-a părut destul de neliniştitor.

Capitolul 2

I

Nu am de gând să pretind că primirea scrisorii anonime nu ne-a lăsat un gust amar – pentru că aşa s-a întâmplat. În acelaşi timp, curând mi-a ieşit din minte. La momentul respectiv nu am luat-o în serios. Ţin minte că mi-am spus că astfel de lucruri se întâmplă probabil destul de des în satele izolate. Vreo femeie isterică, cuprinsă de dorinţa de a-şi dramatiza viaţa, se afla la originea ei. Oricum, dacă toate scrisorile erau copilăreşti şi prosteşti ca aceea pe care o primiserăm noi, nu puteau face prea mult rău.

Următorul incident, dacă pot să spun astfel, a apărut după circa o săptămână, când Partridge ne-a informat, cu buzele strânse, că Beatrice, fata care o ajuta în flecare zi, nu va veni în acea zi.

— Bănuiesc, domnule, spuse Partridge, că fata este rănită.

Nu eram foarte sigur ce voia să spună Partridge, dar am bănuit (greşit) că era vorba de vreo durere de stomac, iar Partridge era prea delicată ca să spună direct despre ce era vorba. I-am replicat că îmi părea rău şi că speram că fata se va însănătoşi în curând.

— Fata este perfect sănătoasă, domnule, răspunse Partridge. Sentimentele ei sunt rănite.

— Oh, am făcut eu, nesigur.

— Din cauza unei scrisori pe care a primit-o, continuă Partridge. În care se făceau, după câte am înţeles, anumite insinu ări. Privirea sumbră din ochii lui Partridge, împreună cu evidenta subliniere a cuvântului „insinuări”, m-a îngrijorat, făcându-mă să mă gândesc că acele insinuări mă priveau. Întrucât Beatrice fusese pentru mine o prezenţă atât de insignifiantă, încât cred că nici nu aş fi recunoscut-o dacă o întâlneam prin târg, m-am simţit, pe bună dreptate,

iritat. Unui invalid care de-abia se deplasează în cârje cu greu i se poate atribui rolul de seducător al fetelor din sat.

— Ce prostie! Am spus enervat.

— Cuvintele exacte pe care le-am spus, domnule, mamei fetei, au fost următoarele: „În această casă – i-am zis eu – nu au avut şi nici nu vor avea loc aventuri, atâta vreme cât eu sunt responsabilă. În ceea ce-o priveşte pe Beatrice, fetele din ziua de azi sunt altfel, iar despre aventurile care se petrec în altă parte, eu nu pot să ştiu”. Dar adevărul este, domnule, că prietenul lui Beatrice de la garaj, cu care ea se vede, a primit şi el o scrisoare neplăcută şi reacţia lui nu e deloc rezonabilă.

— În viaţa mea n-am auzit ceva mai absurd, am răspuns eu furios.

— Părerea mea, domnule, continuă Partridge, este că mai bine ne-am descotorosi de fată. Ce vreau să zic e că ea nu ar fi atât de afectată dacă nu ar exista ceva despre care ea nu vrea să se afle. Nu iese fum fără foc, asta zic eu.

Nu aveam idee cât de mult urma să mă satur tot auzind expresia asta.

II

În acea dimineaţă, dornic de puţină aventură, urma să mă duc în sat. (Eu şi Joanna îl denumeam întotdeauna „sat”, deşi tehnic nu era termenul adecvat, iar cei din Lymstock ar fi fost enervaţi să ne audă.) Soarele strălucea, aerul era rece şi proaspăt, în el simţindu-se dulceaţa primăverii. Mi-am luat cârjele şi am pornit la drum, refuzând-o ferm pe Joanna care se oferise să mă însoţească.

— Nu, am spus, nu o să accept pe lângă mine un înger păzitor care să mă însoţească şi să mă încurajeze. Ţine minte că omul călătoreşte mai repede când este singur. Am multe afaceri de rezolvat. O să mă duc la Galbraith, Galbraith and Symmington şi o să semnez pentru transferul acela de acţiuni, o să trec pe la brutar şi o să mă plâng de pâinea cu stafide, apoi o să returnez cartea pe care am

împrumutat-o. Trebuie să ajung şi pe la bancă. Lasă-mă să plec, femeie, şi aşa dimineaţa e prea scurtă.

Am stabilit ca Joanna să mă ia cu maşina şi să mă aducă înapoi la timp pentru masa de prânz.

— Asta o să-ţi dea ocazia să-ţi petreci ziua cu toată lumea din Lymstock.

— Nu mă îndoiesc, am răspuns, că până atunci am să mă întâlnesc cu toţi cei care sunt „cineva” pe aici.

Pentru că dimineaţa pe Strada Mare reprezenta un fel de rendez-vous pentru cumpărători, momentul când se făcea schimb de noutăţi.

Dar, până la urmă, nu am ajuns în târg neînsoţit. De-abia străbătusem vreo două sute de metri, când am auzit în spatele meu clopoţelul unei biciclete, apoi scrâşnet de frâne şi Megan Hunter aproape că se prăbuşi de pe bicicletă la picioarele mele.

— Bună, zise ea cu răsuflarea tăiată, ridicându-se şi scuturându-se de praf.

Îmi plăcea Megan şi întotdeauna simţeam pentru ea o ciudată părere de rău.

Era fiica vitregă a lui Symmington, avocatul, fiica doamnei Symmington din prima căsătorie. Nimeni nu vorbea prea mult despre domnul (sau căpitanul) Hunter şi presupun că toată lumea credea că nu o să-şi mai facă vreodată apariţia. Se zicea că se purtase foarte urât cu doamna Symmington. Ea divorţase după un an sau doi de la căsătorie. Fiind o femeie care avea mijloace să se întreţină singură, se stabilise cu fiica ei în Lymstock „ca să uite” şi, în cele din urmă, se căsătorise cu singurul burlac disponibil din zonă, Richard Symmington. Din cea de-a doua căsătorie rezultaseră doi băieţi, cărora părinţii le erau devotaţi şi bănuiesc că, într-un fel, Megan se simţea a cincea roată la căruţă în familia ei. Nu semăna deloc cu mama ei, o femeie scundă şi anemică, destul de drăguţă, care vorbea cu o voce slabă şi melancolică despre greutăţile cu servitorii şi despre sănătatea ei.

Megan era o fată înaltă şi stângace şi, deşi împlinise douăzeci de ani, părea o elevă de şaisprezece. Avea o coamă de păr castaniu, rebel, ochi de un verde-căprui, o faţă îngustă şi osoasă, şi, surprinzător, un zâmbet încântător într-un colţ al gurii. Hainele îi erau ponosite şi neatractive şi de obicei purta ciorapi de bumbac găuriţi.

În acea dimineaţă, după părerea mea, arăta mai degrabă ca un cal decât ca o fiinţă omenească. De fapt, ar fi fost un cal foarte drăguţ dacă ar fi beneficiat de o oarecare îngrijire.

Vorbi ca de obicei repezit, cu răsuflarea aproape tăiată:

— Am fost la fermă – ştii, la Lasher – să văd dacă au cumva ouă de raţă. Au o mulţime de purceluşi teribil de drăguţi. Drăgălaşi! Îţi plac porcii? Mie îmi place chiar şi mirosul.

— Porcii bine îngrijiţi nu ar trebui să miroasă, am spus.

— Serios? Toţi de aici din zonă miros. Mergi în oraş? Am văzut că eşti singur şi m-am gândit să mă opresc să merg cu dumneata, numai că m-am oprit cam brusc.

— Ţi-ai rupt ciorapii.

Megan se uită cu o oarecare tristeţe la piciorul drept.

— Aşa e. Dar oricum aveau deja două găuri, aşa că nu contează prea mult, nu-i aşa?

— Nu-ţi coşi niciodată ciorapii, Megan?

— Uneori. Când mă mai prinde mama. Dar ea nu acordă prea mare atenţie la ce fac – aşa că am noroc într-un fel, nu-i aşa?

— Mi se pare mie sau nu-ţi dai seama că ai crescut, i-am spus.

— Vrei să spui că ar trebui să fiu mai mult ca sora dumitale? Gătită toată?

Nu prea mi-a plăcut descrierea pe care i-a făcut-o Joannei.

— Arată curată, aranjată şi plăcută ochiului, i-am replicat.

— Este teribil de drăguţă, fu de acord Megan. Nu seamănă cu dumneata, nu-i aşa? De ce?

— Fraţii şi surorile nu seamănă întotdeauna.

— Nu. Desigur. Nici eu nu semăn cu Brian şi cu Colin. Şi nici ei nu seamănă între ei. Făcu o pauză, apoi spuse: Sunt foarte ciudate, nu-i aşa?

— Ce anume?

— Familiile, replică ea concis.

— Cred că da, am spus eu gânditor.

Mă întrebam ce-i trecea prin minte. Am mers în tăcere un minut sau două, apoi Megan mă întrebă cu o voce oarecum timidă:

— Dumneata zbori, nu-i aşa?

— Da.

— Aşa te-ai rănit?

— Da, m-am prăbuşit cu avionul.

— Nimeni de pe aici nu zboară, spuse Megan.

— Nu. Presupun că nu. Ţi-ar plăcea să zbori, Megan?

— Eu? Megan păru surprinsă. Dumnezeule, nu! Mi s-ar face rău. Mi se face rău chiar şi în tren. Făcu o pauză, apoi mă întrebă cu acea sinceritate de care numai copiii sunt în stare: O să te faci bine şi o să poţi zbura din nou sau o să rămâi mereu oarecum neputincios?

— Doctorul mi-a spus că o să mă fac bine.

— Da, dar este genul de om care spune minciuni?

— Nu cred, i-am răspuns. De fapt, sunt destul de sigur. Am încredere în el.

— Atunci este în regulă. Dar o mulţime de oameni spun minciuni.

Am încuviinţat în tăcere această remarcă de necontestat.

Megan rosti cu detaşare şi imparţialitate:

— Mă bucur. Mi-era teamă că pari ţâfnos fiindcă eşti invalid pe viaţă – dar, dacă aşa îţi este firea, asta-i altceva.

— Nu sunt ţâfnos, i-am spus cu răceală.

— Atunci iritabil.

— Sunt iritat pentru că aştept cu nerăbdare să mă fac iarăşi bine – şi lucrurile astea nu pot fi grăbite.

— Atunci de ce te agiţi?

Am început să râd.

— Fată dragă, nu aştepţi niciodată cu nerăbdare să se întâmple ceva?

Megan se gândi la întrebare, apoi răspunse:

— Nu. De ce aş face-o? Nu am de ce să fiu nerăbdătoare. Niciodată nu se întâmplă nimic.

Am fost izbit de tristeţea din acele cuvinte. Am întrebat-o cu blândeţe:

— Dar tu cu ce te ocupi pe aici?

— Ce ar fi de făcut?

— Nu ai nici un hobby? Nu joci nimic? Nu ai prieteni?

— Nu mă pricep la jocuri. Şi nici nu-mi plac prea mult. Pe aici nu sunt foarte multe fete, iar cele care sunt nu-mi plac. Mă consideră îngrozitoare.

— Prostii! De ce ar crede asta?

Megan clătină din cap.

— N-ai mers deloc la şcoală? Am continuat.

— Ba da, m-am întors anul trecut.

— Ţi-a plăcut la şcoală?

— Nu a fost rău. Deşi te învaţă tot felul de lucruri într-un mod teribil de prostesc.

— Ce vrei să spui?

— Păi… Sunt doar informaţii disparate. Taie dintr-un lucru şi transformă ceva în altceva. Era o şcoală ieftină şi profesorii nu erau foarte buni. Niciodată nu erau în stare să răspundă cum trebuie la întrebări.

— Puţini profesori pot să facă asta, i-am spus.

— De ce? Ar trebui să ştie.

Am fost de acord.

— Sigur că sunt cam prostuţă, continuă Megan. Şi multe lucruri mi se par o aiureală. Istoria, bunăoară. E diferită de la carte la carte!

— Ăsta este şi elementul interesant, i-am spus.

— Şi gramatica, continuă Megan. Şi compunerile prosteşti. Şi toate aiurelile pe care le-a scris Shelley, trăncănelile despre ciocârlii şi Wordsworth care o lua razna pentru nişte narcise. Şi Shakespeare.

— Ce nu-ţi place la Shakespeare? Am întrebat-o plin de interes.

— Se chinuieşte atât de mult să spună ceva într-un fel atât de dificil, încât nici nu pricepi ce vrea să spună. Totuşi, câte ceva din Shakespeare mi-a plăcut.

— Sunt sigur că ar fi fericit să audă una ca asta, i-am zis.

Megan nu mă bănui de sarcasm. Continuă, cu chipul luminându-i-se:

— De exemplu, îmi plac Goneril şi Regan {4}.

— De ce tocmai ele?

— Oh, nu ştiu. Îţi oferă oarecum satisfacţie. De ce crezi că erau astfel?

— Cum?

— Cum erau. Adică, ceva trebuie să le fi făcut aşa, nu?

Pentru prima dată, mi-am pus această întrebare. Întotdeauna acceptasem faptul că cele două fiice mai mari ale regelui Lear erau nesuferite şi cu asta basta. Dar întrebarea lui Megan privind cauza acestui fapt mi-a stârnit interesul.

— O să mă gândesc la asta, am asigurat-o.

— A, nu prea are importanţă. Doar mă întrebam. Oricum, e doar literatură, nu?

— Cam aşa ceva. Nu a existat nici o materie care să-ţi placă?

— Doar matematica.

— Matematica? Am repetat, oarecum surprins.

Chipul lui Megan se luminã.

— Am iubit matematica. Dar nu era predată prea bine. Mi-ar plăcea să fiu învăţată matematica aşa cum trebuie. E dumnezeiască. Cred că există ceva dumnezeiesc în numere, nu-i aşa?

— Niciodată nu am simţit asta, i-am răspuns cu sinceritate.

Ajunseserăm la începutul Străzii Mari, iar Megan spuse cu asprime:

— Iat-o pe domnişoara Griffith. Ce femeie îngrozitoare!

— Nu îţi place?

— O urăsc. Întotdeauna mă bate la cap să particip şi eu la îndrumările ei stupide. Urăsc îndrumările! De ce să te împopoţonezi, să te strângi în grupuri şi să te lauzi că poţi să faci ceva pe care, de fapt, nu ai învăţat să-l faci cum trebuie? Cred că totul e o porcărie.

În mare, înclinam să-i dau dreptate lui Megan. Dar domnişoara Griffith se repezi la noi înainte să-mi exprim această părere.

Sora doctorului, care avea numele total nepotrivit de Aimeè, poseda toată siguranţa de sine care îi lipsea fratelui ei. Era o femeie frumoasă într-un fel masculin, cu chipul bătut de vreme şi cu o voce profundă, puternică.

— Salutare la amândoi, lătră la noi. E o dimineaţă minunată, nu-i aşa? Megan, eşti chiar persoana pe care doream s-o întâlnesc. Am nevoie de ceva ajutor cu scrierea adreselor pe nişte plicuri pentru Asociaţia Conservatorilor.

Megan murmură ceva evaziv, îşi sprijini bicicleta la marginea trotuarului şi se avântă preocupată în International Stores.

— Ce copil! Exclamă domnişoara Griffith, privind în urma ei. E leneşă până în măduva oaselor. Nu face altceva decât să piardă vremea. Biata doamnă Symmington, trebuie să fie o grea încercare pentru ea. Ştiu că mama ei a încercat nu o dată să o facă să se apuce de ceva – dactilografie sau gătit, sau creşterea iepurilor de Angora. Trebuie să-şi găsească un interes în viaţă.

Mi-am zis că probabil acest lucru era adevărat, dar că, să fi fost în locul lui Megan, aş fi refuzat cu hotărâre orice sugestie de-a lui Aimeè Griffith din simplul motiv că personalitatea ei agresivă m-ar fi enervat peste măsură.

— Nu accept lenevia, continuă domnişoara Griffith. Şi mai ales la cei tineri. Măcar dacă ar fi drăguţă sau atrăgătoare, sau ceva de genul ăsta. Uneori cred că fata nu e tocmai întreagă la minte. E o mare dezamăgire pentru mama ei. Ştiţi, tatăl – îşi coborî ea uşor vocea – a fost în mod clar de soi prost. Mi-e teamă că Megan îl moşteneşte. E dureros

pentru mama ei. Ei, ce să zic, lumea e făcută din tot felul de oameni.

— Din fericire, i-am replicat eu.

Aimeè Griffith scoase un râset „voios”.

— Da, nu ar fi bine dacă toţi am fi croiţi după acelaşi calapod. Dar nu-mi place să văd că un om nu capătă tot ce poate de la viaţă. Îmi trăiesc viaţa cu plăcere şi aş vrea ca toţi ceilalţi să facă acelaşi lucru. Oamenii îmi spun că trebuie să mă plictisesc îngrozitor trăind toată viaţa la ţară. Eu le zic că nici un pic. Întotdeauna sunt ocupată, întotdeauna, fericită! Mereu se întâmplă ceva la ţară. Îmi folosesc timpul la maximum, cu îndrumările, cu Institutul şi cu tot felul de comitete – ca să nu mai spun că am grijă şi de Owen.

În acel moment, domnişoara Griffith văzu o cunoştinţă de cealaltă parte a străzii şi, scoţând un strigăt de recunoaştere, traversă în grabă, lăsându-mă să-mi continui drumul spre bancă.

Domnişoara Griffith mi se păruse întotdeauna oarecum copleşitoare, deşi îi admiram energia şi vitalitatea, şi era plăcut să văd cât de mulţumită era de soarta ei – un contrast fericit cu murmurele de nemulţumire înăbuşită ale atât de multor femei.

După ce mi-am rezolvat mulţumitor treburile la bancă, m-am îndreptat spre biroul domnilor Galbraith, Galbraith and Symmington. Nu ştiu dacă mai exista vreun domn Galbraith.

Nu l-am văzut niciodată pe vreunul din ei. Am fost condus în biroul lui Richard Symmington, care avea izul plăcut de vechi al firmelor de avocatură cu o istorie îndelungată.

Un număr mare de cutii pentru documente, etichetate „Lady Hope”, „Sir Everard Carr”, „William Yatesby, Esq.”, „Decedat” etc., oferea o atmosferă adecvată, amintind de familii de ţară respectabile şi de afaceri serioase cu tradiţie.

Studiindu-l pe domnul Symmington cum stătea aplecat peste documentele pe care i le adusesem, mi-a trecut prin

minte că, dacă doamna Symmington avusese un prim mariaj dezastruos, de al doilea nu se putea plânge defel. Richard Symmington era chintesenţa respectabilităţii calme, genul de om care nu i-ar crea soţiei nici un moment de îngrijorare. Avea gâtul lung cu mărul lui Adam proeminent, o faţă cu un ten uşor cadaveric şi un nas lung şi subţire. Era, fără îndoială, un om blând, un soţ şi un tată bun, dar nu un bărbat care să-ţi facă inima să bată nebuneşte.

Imediat, domnul Symmington începu să vorbească. Rostea cuvintele clar şi rar, exprimându-se cu mult bun-simţ şi cu o perspicacitate plină de viclenie. Am pus la punct problemele actuale şi m-am ridicat să plec, remarcând în acelaşi timp:

— Am venit până în oraş cu fiica dumneavoastră vitregă.

Pentru o clipă, domnul Symmington păru să nu-şi dea seama despre cine era vorba, apoi zâmbi.

— Ah, da, desigur, Megan. Ea… Ăăă… S-a întors de la şcoală de ceva vreme. Ne gândim să-i găsim ceva de făcut – da, de făcut. Dar, evident, este încă foarte tânără. Şi cam înapoiată pentru vârsta ei, aşa se spune. Da, aşa mi s-a spus.

Am ieşit. În anticameră se afla un bărbat foarte bătrân, care stătea pe un taburet şi scria încet şi cu grijă, un băieţel cu înfăţişare obraznică şi o femeie între două vârste, cu păr făcut permanent şi pince-nez, care bătea la maşină zgomotos şi cu viteză.

Dacă aceasta era domnişoara Ginch, eram de acord cu Owen Griffith că era extrem de puţin probabil ca între ea şi şeful ei să existe manifestări de tandreţe.

M-am dus apoi la brutărie şi mi-am exprimat părerea despre pâinea cu stafide. Observaţiile mele au fost întâmpinate cu exclamaţiile şi neîncrederea adecvate într-o astfel de situaţie, dându-mi-se în schimb o altă pâine cu stafide – „de-abia scoasă de la cuptor”.

Am ieşit din magazin şi m-am uitat în susul şi în josul străzii, sperând să o văd pe Joanna sosind cu maşina.

Plimbarea mă cam obosise şi-mi era destul de greu să merg în cârje cu pâinea cu stafide.

Dar nici urmă de Joanna.

Brusc, am făcut ochii mari de surpriză şi neîncredere.

Pe trotuar, spre mine, venea plutind o zeiţă. Într-adevăr, nu există un alt cuvânt care s-o descrie.

Trăsăturile perfecte, părul auriu cu bucle, trupul înalt, cu forme superbe! Şi se mişca precum o zeiţă, fără efort, aproape plutind. O fată minunată, incredibilă, care îţi tăia răsuflarea!

După cât de tulburat eram, ceva trebuia să se întâmple. Şi s-a şi întâmplat – pâinea mi-a alunecat din mână. M-am repezit să o prind şi am scăpat cârja, care a căzut zdrăngănind pe pavaj, iar eu m-am dezechilibrat cât pe ce să cad.

Braţul puternic al zeiţei a fost cel care m-a prins şi m-a susţinut. Am început să mă bâlbâi:

— Mu… Mulţumesc foarte mult, îmi pa… Pare extrem de rău.

Ea ridică pâinea şi mi-o dădu împreună cu cârja. Apoi îmi zâmbi cu bunătate şi îmi spuse veselă:

— Cu plăcere. Nu-i nici o problemă, staţi liniştit.

Şi magia dispăru cu totul, spulberată de vocea anostă, seacă.

Era o fată drăguţă, cu înfăţişare sănătoasă şi bine făcută, dar atât.

M-am gândit ce s-ar fi întâmplat dacă zeii i-ar fi dat Elenei din Troia acel glas anost. Ce ciudat că o fată îţi poate tulbura cele mai ascunse profunzimi ale sufletului atâta vreme cât nu deschide gura şi că, în momentul în care vorbeşte, strălucirea îi poate dispărea ca şi cum nu ar fi existat. Totuşi, am trăit şi fenomenul invers. Mi s-a întâmplat să văd câte o femeie scundă, tristă, cu faţă de maimuţică, căreia nimeni nu i-ar fi aruncat o a doua privire. Dar după ce deschidea gura, te cuprindea brusc încântarea, iar farmecul Cleopatrei renăştea încă o dată.

Joanna oprise la marginea trotuarului lângă mine, fără ca eu să mă şi întreb dacă păţisem ceva.

— Nimic, am răspuns, revenindu-mi din gânduri. Reflectam la Elena din Troia şi la altele.

— Ce loc ciudat ţi-ai găsit să faci asta, zise Joanna. Arătai tare ciudat, stând acolo cu gura căscată şi ţinând pâinea la piept.

— Am avut un şoc, i-am replicat. Am fost transportat în Troia şi înapoi. Ştii cine era? Am adăugat, indicând silueta care se îndepărta cu graţie.

Uitându-se cu atenţie după fată, Joanna îmi spuse că era guvernanta copiilor familiei Symmington.

— Din cauza ei eşti aşa răvăşit? Mă întrebă. Arată bine, cu toate că e un pic cam nesărată.

— Ştiu, i-am replicat. E doar o fată drăguţă. Şi mie mi se păruse că e Afrodita.

Joanna deschise uşa maşinii şi eu m-am urcat.

— E ciudat, nu-i aşa? Unii oameni arată foarte bine, dar nu au deloc sex-appeal. Ca fata asta. Ce păcat!

Am replicat că, dacă era guvernantă, lucrul ăsta nu avea nici o importanţă.

Capitolul 3

I

În după-amiaza aceea, ne-am dus la ceai la domnul Pye.

Domnul Pye era un omuleţ rotofei, efeminat, devotat scaunelor lui petit point, păstoriţelor din porţelan de Dresda şi colecţiei lui de bric à brac. Locuia la Prior’s Lodge, pe terenul unde se găseau ruinele vechii mănăstiri.

Prior’s Lodge era cu siguranţă o casă superbă şi, sub atenta îngrijire a domnului Pye, îşi dezvăluise adevărata splendoare. Fiecare obiect de mobilier era lustruit şi aşezat în locul cel mai potrivit. Draperiile şi pernele decorative erau în culori şi tonuri minunate, făcute din cele mai scumpe mătăsuri.

Cu greu putea fi considerată casa unui bărbat şi mi-a trecut prin minte că a trăi acolo era ca şi cum ai locui într-

un muzeu. Principala distracţie a domnului Pye era să-şi prezinte locuinţa. Nici măcar persoanele total indiferente faţă de mediul ambiant nu aveau scăpare. Iar dacă erai atât de nesimţitor încât să consideri drept suficiente pentru trai un radio, un bar, o baie şi un pat, înconjurate de pereţii necesari, domnul Pye nu renunţa la încercarea de a te îndrepta spre lucruri mai rafinate.

Mâinile lui mici şi dolofane tremurau de emoţie când îşi descria comorile şi vocea i se subţia în timp ce descria circumstanţele în care adusese de la Verona căpătâiul de pat italian.

Cum şi eu, şi Joanna eram înnebuniţi după antichităţi şi mobilă stil, l-am ascultat cu interes.

— Este o plăcere, o mare plăcere să ne bucurăm de o asemenea achiziţie în mica noastră comunitate. Ştiţi, oamenii aceştia cumsecade de pe aici sunt dureros de rustici – ca să nu spun provinciali! N-au habar de nimic. Sunt vandali – absolut vandali! Iar în casele lor – îţi vine să plângi, dragă doamnă, vă asigur că v-ar veni să plângeţi. Poate chiar vi s-a întâmplat?

Joanna îi spuse că nu a ajuns atât de departe.

— Dar înţelegeţi ce vreau să spun? Amestecă lucrurile atât de îngrozitor! Am văzut cu ochi mei cea mai încântătoare piesă de Sheraton – delicată, perfectă, o piesă de colecţie, fără îndoială – alături de o masă victoriană oarecare sau chiar de o bibliotecă rotativă din stejar afumat – da, chiar aşa, stejar afumat! Se cutremură şi murmură pe un ton plângăreţ: De ce sunt oamenii atât de orbi? Sunteţi de acord – sunt sigur că sunteţi de acord – că frumuseţea este singurul lucru pentru care merită să trăieşti.

Hipnotizat de pasiunea lui, Joanna răspunse că „da, da, aşa este”.

— Atunci de ce, întrebă domnul Pye, se înconjoară oamenii de urâţenie?

Joanna fu de acord că este foarte ciudat.

— Ciudat? Este criminal! Aşa o numesc eu – criminal! Şi ce scuze găsesc! Spun că un anumit lucru este confortabil. Sau că este pitoresc. Pitoresc! Ce cuvânt oribil! Casa pe care o aveţi, continuă domnul Pye, locuinţa doamnei Emily Barton, este, într-adevăr, încântă-toare şi are câteva piese destul de drăguţe. Şi are şi gust – deşi acum nu mai sunt aşa de sigur ca altădată. Mi-e teamă că uneori este vorba doar de sentimentalism. Ei îi place să păstreze lucrurile aşa cum sunt dar nu pentru le bon motif, nu pentru armonie, ci fiindcă aşa le avea mama ei.

Îşi îndreptă atenţia asupra mea şi glasul i se schimbă – de la tonalitatea artistului vrăjit la cea a bârfitorului înnăscut.

— Nu cunoşteaţi deloc familia? Nu, evident – da, prin agenţii imobiliari. Dar, dragii mei, ar fi trebuit să cunoaşteţi acea familie! Când am venit eu aici, bătrâna mamă încă trăia. O persoană incredibilă – chiar incredibilă! Un monstru, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Un monstru adevărat. Monstrul victorian tipic, care îşi devorează progeniturile. Da, la asta s-a ajuns. Era monumentală – trebuie să fi cântărit peste o sută de kilograme şi toate cele cinci fete se învârteau în jurul ei. „Fetele”! Aşa le spunea întotdeauna. Fetele! Şi pe atunci cea mai mare avea mai mult de şaizeci de ani. „Fetele alea proaste!” obişnuia să le spună uneori. Sclave negre, asta erau, care tot aduceau şi cărau, şi o aprobau. La ora zece trebuiau să se ducă la culcare; cât despre vizite făcute de prieteni acasă la ele – nici nu se punea problema. Le dispreţuia, ştiţi, pentru că nu se măritaseră şi asta cu toate că le organiza viaţa în aşa fel încât le era practic imposibil să întâlnească vreun bărbat. Cred că Emily – sau poate Agnes – a trăit un fel de poveste de dragoste cu un diacon. Dar familia lui nu era destul de bună şi Mama a pus capăt curând acestei legături.

— Pare ceva desprins dintr-un roman, spuse Joanna.

— Oh, draga mea, aşa şi a fost. Apoi bătrâna aceea îngrozitoare a murit, dar, desigur, atunci era mult prea târziu. Ele au continuat să trăiască acolo şi să vorbească pe

un ton scăzut despre ceea ce ar fi dorit biata Mama. Chiar şi schimbarea tapetului din dormitorul ei li s-a părut aproape un sacrilegiu. Totuşi, se simţeau bine la parohie, în felul lor liniştit… Însă niciuna nu se bucura de o sănătate prea bună şi s-au stins una după alta. Edith a murit de gripă, Minnie a trecut printr-o operaţie şi nu şi-a mai revenit, iar biata Mabel a suferit o comoţie cerebrala – Emily a îngrijit-o cu un devotament deosebit. Într-adevăr, biata femeie nu a făcut altceva în ultimii zece ani decât să o îngrijească pe bolnavă. O persoană încântătoare, nu credeţi? Ca un porţelan de Dresda. Ce păcat că are probleme financiare – însă, evident, toate investiţiile s-au depreciat.

— Ne simţim destul de prost să stăm în casa ei, afirmă Joanna.

— Nu, nu, tânără doamnă. Nu trebuie să vă simţiţi astfel. Draga ei Florence îi este devotată şi mi-a spus chiar ea cât de fericită este să aibă asemenea chiriaşi drăguţi. Aici domnul Pye se înclină uşor. Mi-a spus că se consideră foarte norocoasă.

— Casa are o atmosferă foarte liniştitoare, am intervenit eu.

Domnul Pye îmi aruncă o privire rapidă.

— Serios? Aşa simţiţi? Hm, asta este foarte interesant. Chiar mă întrebam, ştiţi. Da, mă întrebam.

— Ce vreţi să spuneţi, domnule Pye? Îl întrebă Joanna.

Domnul Pye îşi întinse în lături braţele lui dolofane.

— Nimic, nimic. Omul se mai întreabă, asta-i tot. Eu cred în atmosferă, să ştiţi. Gândurile şi sentimentele oamenilor – ele se impregnează în pereţi şi în mobilier.

Timp de o clipă sau două am rămas tăcut. Mă uitam înjur şi mă întrebam cum aş descrie atmosfera de la Prior’s Lodge. Am avut impresia că lucrul curios în legătură cu ea era că nu avea nici o atmosferă! Asta era cu adevărat remarcabil.

Am reflectat asupra acestui aspect atât de mult, încât nu am mai reţinut nimic din conversaţia pe care o purta Joanna cu gazda noastră. Totuşi, mi-am revenit când am auzit-o pe sora mea rostind amabilităţile dinainte de plecare. M-am trezit din visare şi am adăugat şi eu cele necesare.

Am ieşit cu toţii în hol. În timp ce ne apropiam de uşa de la intrare, o scrisoare a pătruns prin fantă şi a căzut pe covor.

— Poşta de după-amiază, murmură domnul Pye, ridicând-o. Aşadar, dragii mei, o să mai veniţi în vizită, nu-i aşa? E o plăcere să întâlnesc oameni cu minţi mai luminate, dacă mă înţelegeţi. Oameni care să aprecieze Arta. Ştiţi, dacă le pomeneşti bieţilor localnici despre balet se gândesc la piruetele pe vârfuri, fustele de tul şi bătrânii domni cu binocluri din filmul Naughty Nineties. Vorbesc serios. Sunt cu cincizeci de ani în urmă – aşa consider eu. Anglia e o ţară minunată. Are enclave. Lymstock este una dintre ele. Este interesant din punctul de vedere al unui colecţionar – când mă aflu aici întotdeauna mă simt de parcă m-am pus de bunăvoie sub un clopot de sticlă. Universul liniştit în care nu se întâmplă niciodată nimic.

După ce dădu mâna cu noi de două ori, domnul Pye mă ajută cu o grijă exagerată să mă urc în maşină. Joanna se aşeză la volan şi ocoli cu atenţie rondul de iarbă atent îngrijită, apoi se îndreptă spre aleea dreaptă. Ridică o mână ca să-i facă un semn de rămas-bun gazdei noastre care stătea pe treptele casei. M-am aplecat în faţă ca să fac şi eu acelaşi lucru.

Dar gestul nostru trecu neobservat. Domnul Pye deschisese scrisoarea.

Stătea privind ţintă la foaia de hârtie din mână.

Joanna îl descrisese odată drept un heruvim grăsuţ şi rozaliu. Încă era grăsuţ, dar nu mai semăna cu un heruvim. Se făcuse roşu ca focul la faţă şi trăsăturile i se contorsionaseră de furie şi surpriză.

Şi, în acea clipă, mi-am dat seama că plicul avusese un aspect familiar. Nu realizasem acest lucru la momentul

respectiv – într-adevăr fusese unul dintre acele lucruri pe care le observi în mod inconştient fără să ştii că le-ai remarcat.

— Dumnezeule! Exclamă Joanna. Ce l-a muşcat pe bietul omuleţ?

— Îmi închipui, am replicat, că este vorba iarăşi de Mâna Ascunsă.

Joanna se întoarse uluită spre mine şi maşina derapă.

— Fii atentă, fetiţo! Am avertizat-o.

Joanna îşi îndreptă iarăşi atenţia la drum, încruntându-se.

— Vrei să spui – o scrisoare ca aceea pe care ai primit-o şi tu?

— Aşa bănuiesc.

— Ce se întâmplă în satul ăsta? Întrebă Joanna. Pare cel mai inofensiv loc pe care ţi-l poţi imagina în Anglia…

— Unde, ca să-l citez pe domnul Pye, nu se întâmplă niciodată nimic, am intervenit. Nu şi-a ales momentul potrivit ca să spună asta. Ceva s-a întâmplat.

— Dar cine scrie lucrurile astea, Jerry?

Am ridicat din umeri.

— Draga mea, de unde să ştiu? Vreun localnic cu o doagă lipsă, bănuiesc.

— Dar de ce? Pare un lucru atât de prostesc!

— Trebuie să-i citeşti pe Freud, pe Jung şi pe alţii ca ei ca să descoperi asta. Sau să-l întrebi pe doctorul Owen.

Joanna scutură din cap.

— Doctorul Owen nu mă place.

— Nici nu te-a văzut bine.

— Se pare că a văzut suficient ca să traverseze pe celălalt trotuar când mă vede apropiindu-mă pe Strada Mare.

— O reacţie foarte neobişnuită, i-am spus înţelegător. Şi una cu care tu nu eşti obişnuită.

Joanna se încruntă din nou.

— Nu, serios, Jerry, de ce scriu oamenii scrisori anonime?

— Aşa cum am spus, le lipseşte o doagă. Probabil că le satisface o anumită nevoie. Dacă ai fost tratat cu răceală

sau ignorat, sau eşti frustrat, iar viaţa îţi este neinteresantă şi pustie, cred că dobândeşti un sentiment de putere când îi necăjeşti, de la adăpostul anonimatului, pe cei fericiţi şi care se simt bine.

Joanna se cutremură.

— Nu e plăcut.

— Nu, nu e. Îmi închipui că în aceste locuri există tendinţa ca oamenii să se căsătorească în cadrul aceleiaşi familii – astfel ies o mulţime de ciudaţi.

— Presupun că este cineva lipsit de educaţie şi cam agramat, nu? Dacă ar avea o educaţie mai bună…

Joanna nu-şi duse gândul până la capăt, iar eu nu am spus nimic. Nu am putut niciodată să accept ideea facilă că educaţia este panaceul oricărui rău.

În timp ce străbăteam oraşul cu maşina, înainte să ajungem la drumul de pe deal, m-am uitat curios la cele câteva persoane aflate pe Strada Mare. Oare în spatele unuia dintre chipurile placide ale acelor ţărănci vânjoase se ascundea o ură imensă? Plănuiau poate chiar în acel moment să-şi mai reverse pizma asupra cuiva?

Dar încă nu luam lucrurile în serios.

II

Două zile mai târziu, ne-am dus la o partidă de bridge la familia Symmington.

Era sâmbăta după-amiaza – familia Symmington organiza întotdeauna partidele de bridge sâmbăta, deoarece biroul era închis atunci. Participam noi, cei doi Symmington, domnişoara Griffith, domnul Pye, domnişoara Barton şi un colonel Appleton, pe care încă nu-l întâlniserăm până atunci şi care locuia la Combeacre, un sat aflat la vreo şapte mile depărtare. Era întruparea perfectă a lui Blimp {5}, avea în jur de şaizeci de ani, îi plăcea să joace „curajos” (ceea ce, de obicei, avea ca urmare faptul că ceilalţi jucători adunau sume imense, peste limita stabilită) şi Joanna îl intrigă în asemenea măsură, încât pur şi simplu nu-şi dezlipi privirea de la ea toată seara.

Trebuia să recunosc că sora mea era probabil cea mai atrăgătoare fiinţă care fusese văzută în Lymstock de foarte multă vreme.

Când am sosit acolo, Elsie Holland, guvernanta copiilor, căuta într-un birou foile speciale folosite pentru ţinerea scorului la bridge. Păşi uşor ţinându-le în mână, în acelaşi mod nepământean pe care îl observasem prima dată, însă vraja nu mai funcţionă şi a doua oară. Era exasperant că se întâmplă aşa – era o adevărată pierdere pentru chipul şi silueta perfecte. Dar acum am observat extrem de clar dinţii albi, foarte mari, ca nişte pietre mortuare, şi felul cum îşi arăta gingiile când râdea. Şi, din păcate, era una dintre acele fete care vorbeau mult şi fără rost.

— Astea sunt, doamnă Symmington? Ce prostie din partea mea să nu-mi amintesc niciodată unde le-am pus ultima dată. Mi-e teamă că e şi vina mea. Le aveam în mână, dar Brian m-a strigat că i s-a blocat locomotiva, iar eu am dat fuga şi, prinsă cu alte treburi, probabil că le-am băgat cine ştie pe unde. Îmi dau seama că astea nu sunt cele care trebuie – sunt puţin îngălbenite pe margini. Să-i spun lui Agnes să servească ceaiul la cinci? O să mă duc cu copiii la Long Barrow, aşa că nu va fi gălăgie.

O tânără drăguţă, bună şi deşteaptă. I-am surprins privirea Joannei – râdea. Am privit-o cu răceală. Joanna ştie mereu ce gândesc, lua-o-ar naiba!

Ne-am aşezat să jucăm bridge şi curând am putut să-mi dau seama cum se descurcă la bridge cei din Lymstock. Doamna Symmington era o jucătoare excepţională şi foarte pasionată de acest joc. Asemenea multor femei fără educaţie, nu era proastă şi avea o şiretenie înnăscută. Soţul ei era un jucător bun, puţin prea precaut. Domnul Pye putea fi caracterizat drept strălucitor. Avea un fler extraordinar pentru legături mentale. Întrucât partida se organizase în onoarea noastră, eu şi Joanna jucam la aceeaşi masă cu doamna Symmington şi cu domnul Pye. Rămăsese de datoria domnului Symmington să aplaneze

conflictele şi să-i reconcilieze cu mare tact pe ceilalţi trei jucători. După cum am spus, colonelul Appleton dorea să joace „curajos”. Micuţa domnişoară Barton era, fără urmă de îndoială, cea mai proastă jucătoare pe care mi-a fost dat s-o întâlnesc şi se distra de minune. Reuşea să joace la culoare, dar avea cele mai fanteziste idei privind valoarea mâinii, nu ţinea niciodată scorul, începea în mod repetat cu o carte greşită, era incapabilă să-şi numere atuurile şi, de cele mai multe ori, uita care sunt. Jocul lui Aimeè Griffith poate fi definit chiar prin cuvintele ei: „Îmi place un joc bun de bridge, fără fiţe – şi nu respect niciuna dintre convenţiile alea prosteşti. Spun ce gândesc. Şi fără alte analize! În definitiv, nu-i decât un joc!” Prin urmare, gazda noastră nu avea o sarcină tocmai uşoară.

Totuşi, jocul se desfăşura destul de armonios, cu momente ocazionale de uitare din partea colonelului Appleton când acesta rămânea cu privirea pironită asupra Joannei.

Ceaiul fu aşezat în sufragerie, pe o masă mare şi rotundă, în timp ce terminam, doi băieţi înfierbântaţi şi agitaţi intrară în fugă şi doamna Symmington, radiind de mândrie – ca şi tatăl lor, de altfel – ni-i prezentă.

Apoi, la sfârşitul mesei, o umbră îmi întunecă farfuria şi, când am întors capul, am văzut-o pe Megan în cadrul uşilor glisante.

— Oh, făcu mama ei. Iat-o pe Megan.

În vocea ei se simţea o notă de uşoară mirare, de parcă uitase de existenţa lui Megan.

Fata intră şi dădu mâna cu toţi, stânjenită şi lipsită de graţie.

— Mi-e teamă că am uitat de ceaiul tău, draga mea, spuse doamna Symmington. Domnişoara Holland şi băieţii l-au servit cât au fost plecaţi, aşa că nu este nici în camera copiilor. Am uitat că tu nu ai fost cu ei.

Megan dădu din cap.

— Nu-i nimic. O să mă duc la bucătărie.

Se strecură afară din cameră. Era îmbrăcată neîngrijit, ca de obicei, şi ambii ciorapi îi erau rupţi în călcâie.

Doamna Symmington spuse cu un uşor râset de scuză:

— Biata mea Megan! Ştiţi, este la vârsta critică. Fetele sunt întotdeauna timide şi stângace imediat după terminarea şcolii şi înainte să se maturizeze complet.

Am văzut capul blond al Joannei zvâcnind înapoi într-un gest războinic pe care îl cunoşteam.

— Dar Megan are douăzeci de ani, nu-i aşa? Întrebă ea.

— Oh, da, da. Aşa este. Dar evident că este foarte tânără pentru vârsta ei. E încă o copilă. Consider că este atât de drăguţ când fetele nu se maturizează prea rapid! Râse din nou.

Cred că toate mamele îşi doresc ca, într-un fel, copiii lor să rămână copii.

— Nu-mi dau seama de ce, zise Joanna. La urma urmelor, ar fi cam penibil pentru cineva dacă ar avea un copil cu mintea de şase ani şi trupul de om matur.

— Ah, nu trebuie să luaţi lucrurile atât de literal, domnişoară Burton, replică doamna Symmington.

În acel moment îmi trecu prin minte că nu îmi păsa prea mult de doamna Symmington. Acel chip de o drăgălăşenie anemică, împuţinată, trecută ascundea, mi-am zis, un caracter egoist şi posesiv. Doamna Symmington continuă, şi pentru asta îmi plăcu chiar şi mai puţin:

— Biata mea Megan! Mi-e teamă că este un copil destul de dificil. Am încercat să-i găsesc ceva de făcut – cred că sunt câteva lucruri pe care le poţi învăţa prin corespondenţă. Desen şi croitorie… Sau ar putea să încerce să înveţe să stenodactilografieze şi să bată la maşină.

Din ochii Joannei nu dispăruse sclipirea de furie. În timp ce ne aşezam din nou la masa de bridge, zise:

— Bănuiesc că va merge la petreceri şi la astfel de lucruri. Aveţi de gând să organizaţi un bal pentru ea?

— Un bal? Doamna Symmington păru în acelaşi timp surprinsă şi amuzată. O, nu, noi aici nu facem astfel de

lucruri.
— Înţeleg. Doar partide de tenis şi altele asemenea.
— Pe terenul nostru de tenis nu s-a mai jucat de ani întregi. Nici eu, nici Richard nu jucăm. Poate mai târziu, când o să crească băieţii… A, Megan o să găsească destule lucruri de făcut. Ştiţi, acum este foarte mulţumită să piardă vremea. Hai să vedem, am dat? Nu am atuuri.
În timp ce mergeam spre casă, Joanna apăsă cu putere pe pedala de acceleraţie făcând maşina să ţâşnească înainte şi zise:
— Îmi pare teribil de rău pentru biata fată.
— Megan?
— Da. Mama ei nu o place.
— Oh, haide, Joanna, nu-i chiar atât de rău.
— Ba da, este. O mulţime de mame nu-şi plac propriii copii. Îmi închipui că Megan este genul de fiinţă pe care ţi-e jenă s-o ai în casă. Ea nu se potriveşte tiparului – tiparului Symmington. Este un grup complet fără ea – şi acesta este un sentiment nefericit pentru o fiinţă sensibilă, iar ea este sensibilă.
— Da, cred că este, am fost de acord.
Am rămas tăcut o clipă.
Brusc, Joanna râse răutăcioasă.
— Ce ghinion pentru tine cu guvernanta!
— Nu înţeleg la ce te referi, i-am răspuns cu demnitate.
— Prostii! Pe faţă ţi se citea revolta masculină de fiecare dată când te uitai la ea. Ce pierdere!
— Nu ştiu despre ce vorbeşti.
— În acelaşi timp, sunt încântată. Este primul semn că îţi revii la viaţă. La spital eram chiar îngrijorată din cauza ta. Nici măcar o dată nu te-ai uitat la asistenta aceea teribil de drăguţă pe care ai avut-o. Era o vulpiţă atrăgătoare – un adevărat dar de la Dumnezeu pentru un bărbat bolnav.
— Găsesc discuţia asta, Joanna, absolut respingătoare.
Sora mea continuă fără să acorde nici cea mai mică atenţie remarcilor mele:

— Aşa că am fost foarte uşurată să văd că încă mai ai ochi pentru o fustă drăguţă. Chiar arată bine. Ce ciudat că sex-appeal-ul a fost lăsat complet la o parte. Este straniu, Jerry. Oare ce anume au unele femei şi altele nu? Ce anume o face pe o femeie, chiar dacă spune numai: „Ce vreme urâtă!” atât de atrăgătoare, încât orice bărbat din apropiere doreşte să se apropie de ea şi să discute despre starea vremii? Presupun că, din când în când, providenţa mai face câte o greşeală când trimite un „pachet”. Un chip şi un trup de Afrodită, însoţite de un spirit pe măsură. Dar ceva se întâmplă şi spiritul de Afrodită se duce la vreo fiinţă micuţă şi ştearsă, iar toate celelalte femei înnebunesc de ciudă şi spun: „Nu-mi dau seama ce văd bărbaţii la ea! Nici măcar nu arată bine!”

— Ai terminat, Joanna?

— Dar eşti de acord, nu-i aşa?

— Recunosc că am fost dezamăgit, am rânjit eu.

— Şi nu văd cine altcineva de pe aici ar fi potrivit pentru tine. Va trebui să te îndrăgosteşti de Aimeè Griffith.

— Doamne fereşte! Am exclamat eu.

— Ştii, arată destul de bine.

— E prea amazoană pentru gustul meu.

— Într-adevăr, pare să se bucure de viaţa pe care o duce, zise Joanna. Este de-a dreptul dezgustător de robustă, nu-i aşa? Nu m-ar mira ca în fiecare dimineaţă să facă o baie cu apă rece.

— Dar tu ce ai să te faci? Am întrebat-o.

— Eu?

— Da. Dacă te cunosc bine, vei avea nevoie de o oarecare distracţie pe aici.

— Acum cine se poartă josnic? În plus, îl uiţi pe Paul.

Joanna oftă nu foarte convingător.

— Nu îl voi uita la fel de repede ca tine. Peste vreo zece zile vei spune: „Paul? Care Paul? N-am cunoscut niciodată vreun Paul!”

— Mă consideri complet superficială, zise Joanna.

— Când este vorba de oameni ca Paul, mă bucur foarte tare că eşti aşa.

— Nu l-ai plăcut niciodată. Dar era, într-adevăr, un geniu.

— Posibil, deşi mă îndoiesc. Oricum, din câte am auzit, geniile sunt persoane detestabile. Însă e sigur că pe aici nu o să găseşti nici un geniu.

Joanna se gândi o clipă, ţinându-şi capul înclinat într-o parte.

— Mi-e teamă că nu, spuse ea cu regret.

— Va trebui să te mulţumeşti cu Owen Griffith, i-am zis. Este singurul bărbat fără obligaţii de pe-aici. Dacă nu-l iei în calcul şi pe colonelul Appleton. S-a uitat la tine ca un câine hămesit aproape toată după-amiaza.

Joanna izbucni în râs.

— Aşa a făcut, nu? A fost destul de stânjenitor.

— Nu te mai preface! Tu nu te simţi niciodată stânjenită.

Joanna conduse în tăcere dincolo de poartă până la garaj, apoi spuse:

— S-ar putea să ai o oarecare dreptate în ceea ce ai spus.

— La ce te referi?

Joanna replică:

— Nu înţeleg de ce un bărbat ar traversa înadins strada ca să mă evite. Este nepoliticos, mai întâi de toate.

— Înţeleg, am spus. Ai de gând să-l vânezi cu sânge rece pe bietul om.

— Ei bine, nu-mi place să fiu evitată.

Am ieşit din maşină încet şi cu mare grijă, ţinându-mă în cârje. Apoi i-am dat un sfat surorii mele:

— Lasă-mă să-ţi spun ceva, fată dragă. Owen Griffith nu este unul dintre artiştii tăi miorlăiţi şi obedienţi. Dacă nu eşti atentă, o să stârneşti o adevărată furtună. Omul ăsta poate fi periculos.

— A, aşa crezi? Întrebă Joanna, arătându-se încântată de perspectivă.

— Lasă-l în pace pe bietul om! I-am cerut cu hotărâre.

— Cum îndrăzneşte să traverseze pe celălalt trotuar când mă vede apropiindu-mă?

— Voi, femeile, sunteţi toate la fel. Vă canalizaţi interesul în aceeaşi direcţie. Dacă nu mă înşel, sora Aimeè o să te ia în vizor.

— Deja nu mă place, replică Joanna meditativ, dar cu o oarecare satisfacţie.

— Am venit aici, i-am spus hotărât, ca să găsim linişte şi pace, şi asta vreau să găsim.

Dar pacea şi liniştea erau ultimele lucruri de care aveam să ne bucurăm.

Capitolul 4

I

Cam la o săptămână după aceea, Partridge mă anunţă că doamna Baker vrea să-mi vorbească, dacă eram atât de amabil.

Numele de „doamna Baker” nu-mi spunea nimic.

— Cine este doamna Baker? Am întrebat, uimit. Nu poate să discute cu domnişoara Joanna?

Dar se părea că eu eram persoana cu care aceasta dorea să aibă o discuţie. Se dovedi în continuare că doamna Baker era mama lui Beatrice.

Uitasem de Beatrice. De vreo două săptămâni, îmi dădusem seama de prezenţa unei femei între două vârste, cu şuviţe de păr cenuşiu, pe care o vedeam de obicei în genunchi în baie, pe scări sau pe holuri şi care se retrăgea ca un crab când apăream. Aceasta era, bănuiesc, noua femeie cu ziua care ne ajuta. Povestea cu Beatrice mi se ştersese complet din minte.

Nu am avut vreo scuză să refuz să o văd pe mama lui Beatrice, mai ales după ce am aflat că Joanna era plecată, dar trebuie să recunosc că ideea mă neliniştea puţin. Speram din toată inima că nu aveam să fiu acuzat că-mi bătusem joc de sentimentele lui Beatrice. Am blestemat în sinea mea activităţile perfide ale autorilor de scrisori anonime şi, în acelaşi timp, cu glas tare, am cerut ca mama

lui Beatrice să fie poftită înăuntru. Doamna Baker era o femeie masivă, cu chipul bătut de vreme şi cu o cadenţă rapidă a cuvintelor. Am fost uşurat să văd că nu arăta nici un semn de furie sau de intenţii acuzatoare.

— Sper, domnule, începu ea de îndată ce uşa se închise în spatele lui Partridge, că îmi veţi scuza îndrăzneala de a veni să vă văd. Dar am considerat, domnule, că sunteţi persoana cea mai potrivită la care să apelez şi v-aş fi recunoscătoare dacă aţi putea să-mi spuneţi ce ar trebui să fac în aceste împrejurări, deoarece, în opinia mea, domnule, ceva trebuie făcut şi eu n-am fost niciodată genul de persoană care să lase lucrurile în voia lor şi ceea ce vreau să spun este că nu are rost să oftăm şi să ne plângem, ci „să ne ridicăm şi să acţionăm”, după cum spunea vicarul la slujba de acum două săptămâni.

Mă simţeam uşor deconcertat, de parcă îmi scăpase ceva esenţial din toată discuţia.

— Sigur, am replicat. Nu vreţi să… Să luaţi loc, doamnă Baker? Sunt sigur că vă voi… Ajuta cu plăcere… În orice fel voi putea…

Am făcut o pauză, aşteptând.

— Mulţumesc, domnule. Doamna Baker se aşează pe marginea unui scaun. Sunteţi foarte amabil şi mă bucur că am venit la dumneavoastră. I-am zis lui Beatrice care stătea în pat şi plângea, şi urla, i-am spus că domnul Burton va şti ce e de făcut, i-am zis că el e gentleman de la Londra. Şi ceva trebuie făcut, că tinerii din ziua de azi sunt aşa de căpoşi şi nu ascultă de logică, şi nu ascultă nici o vorbă care îi spui şi oricum, dacă ar fi după mine, i-am zis lui Beatrice, eu i-aş zice vreo două, că cum e cu fata de la moară?

Mă simţeam mai uluit ca oricând.

— Îmi pare rău, i-am răspuns. Dar nu prea înţeleg. Ce s-a întâmplat?

— E vorba de scrisori, domnule. Scrisori pline de răutate – şi indecente, cu toate cuvintele folosite şi cu toate cele. Chiar mai rău decât am văzut vreodată în Biblie.

Ignorând aspectul acesta interesant, am întrebat disperat:

— Fiica dumneavoastră a mai primit scrisori?

— Nu ea, domnule. Ea a primit doar una. Aceea din cauza căreia a plecat de aici.

— Nu a existat nici un motiv… Am început, dar doamna Baker m-a întrerupt respectuoasă, dar decisă:

— Nu este nevoie să-mi spuneţi, domnule, că tot ce era scris erau nişte minciuni sfruntate. Doamna Partridge şi-a dat cuvântul pentru asta – şi, oricum, aş fi ştiut aşa ceva. Nu sunteţi genul ăla de gentleman, domnule, pe care îl cunosc prea bine şi mai sunteţi şi invalid pe deasupra. Erau numai minciuni gogonate, dar i-am zis totuşi lui Beatrice că e mai bine să nu mai vină, fiindcă ştiţi cum se zice, domnule. Nu iese fum fără foc, aşa spune lumea. O fată trebuie să fie foarte prevăzătoare. Şi, în plus, şi fata s-a simţit ruşinată după cele scrise acolo, aşa că i-am zis: „Foarte bine” când Beatrice mi-a spus că nu mai vine aici, deşi sunt sigură că la amândouă ne-a părut rău pentru neplăcerea de a fi aşa…

Nereuşind să găsească un mod potrivit de a-şi termina ideea, doamna Baker inspiră adânc şi începu din nou:

— Şi asta, speram eu, avea să fie sfârşitul oricăror vorbe răutăcioase. Dar acum George, de la garaj, băiatul care iese cu Beatrice, a primit şi el una. Şi zicea lucruri îngrozitoare despre Beatrice, cum se vede ea cu Tom a’ lu’ Fred Ledbetter – şi vă dau cuvântul meu, domnule, că fata a fost doar politicoasă cu el şi doar şi-a pierdut vremea, ca să zic aşa.

Deja mi se învârtea capul din cauza noii complicaţii cu Tom, fiul domnului Ledbetter.

— Staţi să văd dacă am înţeles bine, am spus. Tânărul lui Beatrice a primit o scrisoare anonimă în care ea era acuzată că are o relaţie cu un alt bărbat?

— Exact, domnule, şi nu era spus prea frumos – erau folosite cuvinte îngrozitoare şi tânărul George a înnebunit de furie, aşa a făcut, şi a venit şi i-a zis lui Beatrice că el nu suportă aşa ceva din partea ei şi că nu o să o lase să-şi facă

de cap pe la spatele lui cu alţi băieţi – şi ea a zis că-i o minciună, şi el a zis că nu iese fum fără foc, aşa a zis, şi a plecat valvârtej, că e un tânăr foarte aprig, şi Beatrice a fost foarte afectată, biata de ea, şi eu am spus că îmi iau pălăria şi vin direct la dumneavoastră, domnule.

Doamna Baker făcu o pauză şi mă privi expectativ, ca un câine care aşteaptă o răsplată pentru un giumbuşluc foarte reuşit.

— Dar de ce aţi venit la mine? Am întrebat.

— Am înţeles, domnule, că şi dumneavoastră aţi primit o scrisoare plină de mizerii şi m-am gândit, domnule, că, fiind de la Londra, o să ştiţi ce să faceţi cu ele.

— Dacă aş fi în locul dumneavoastră, i-am spus, eu m-aş duce la poliţie. Asemenea lucruri trebuie să înceteze.

Doamna Baker păru extrem de şocată.

— A, nu, domnule. N-aş putea să mă duc la poliţie.

— De ce?

— N-am avut niciodată de-a face cu poliţia, domnule. Niciunul dintre noi n-a avut.

— Probabil că nu. Dar poliţiştii sunt singurii care se pot ocupa de aşa ceva. Este datoria lor.

— Să mă duc la Bert Rundle?

Bert Rundle era poliţistul, ştiam asta.

— La postul de poliţie trebuie să fie vreun sergent sau vreun inspector.

— Eu să mă duc la postul de poliţie?

În vocea doamnei Baker se citeau reproşul şi neîncrederea. Am început să mă enervez.

— Acesta este singurul sfat pe care vi-l pot da.

Doamna Baker rămase tăcută, în mod evident neconvinsă. Apoi zise gânditoare şi serioasă:

— Scrisorile astea trebuie să fie oprite, domnule, trebuie neapărat să înceteze. Mai devreme sau mai târziu, se va întâmplă ceva rău.

— Mie mi se pare că răul deja a fost făcut, am replicat.

— Mă refer la violenţă, domnule. Tinerii aceştia sunt foarte violenţi în sentimente – şi la fel sunt şi cei mai în vârstă.

— Circulă multe astfel de scrisori? Am întrebat-o.

Doamna Baker aprobă cu o înclinare a capului.

— E din ce în ce mai rău, domnule. Domnul şi doamna Beadle de la Blue Boar – care au fost întotdeauna foarte fericiţi – acum primesc scrisorile astea şi el începe să se gândească la tot felul de lucruri… Lucruri care nu sunt adevărate, domnule.

M-am aplecat înainte.

— Doamnă Baker, aveţi vreo idee – o idee cât de mică – cine ar putea scrie scrisorile astea îngrozitoare?

Spre marea mea surprindere, ea confirmă din cap.

— Avem şi noi o idee, domnule. Da, toţi avem o idee destul de clară.

— Cine este?

Îmi închipuisem că doamna Baker o să ezite să spună numele, dar ea replică prompt:

— Doamna Cleat – aşa credem cu toţii, domnule. Doamna Cleat, în mod sigur.

Auzisem atât de multe nume în dimineaţa aceea, încât am fost destul de nedumerit.

— Cine este doamna Cleat?

Doamna Cleat, am descoperit, era nevasta unui grădinar ceva mai bătrân. Locuia într-o căsuţă lângă drumul ce ducea spre moară. Întrebările mele ulterioare primiră numai răspunsuri nesatisfăcătoare. Întrebată despre motivul pentru care doamna Cleat ar fi scris acele scrisori, doamna Baker răspunse vag doar că „trebe să fie ea”.

În cele din urmă am lăsat-o să plece, repetând încă o dată sfatul de a se adresa poliţiei, sfat care – mi-am dat seama – nu avea să fie urmat de doamna Baker. Am rămas cu impresia că o dezamăgisem.

M-am gândit la ceea ce îmi spusese. Aşa vagi cum erau probele, mi-am zis, dacă întregul sat era de acord că doamna Cleat era vinovata, atunci probabil era adevărat.

M-am hotărât să mă duc să mă consult cu Griffith despre întreaga afacere. Probabil că o cunoştea pe această femeie. Dacă el considera că este bine, eu sau el puteam sugera poliţiei că ea se afla în spatele acestei poveşti din ce în ce mai enervante.

Mi-am propus să ajung la el cam în jurul orei la care mi-am imaginat că îşi va fi terminat consultaţiile. După plecarea ultimului pacient, am intrat în cabinet.

— Bună, tu erai, Burton.

I-am relatat în mare discuţia cu doamna Baker şi i-am transmis convingerea acesteia că doamna Cleat era responsabilă. Spre dezamăgirea mea, Griffith clătină din cap.

— Nu e aşa de simplu cum pare, spuse el.

— Nu crezi că doamna Cleat se află în spatele acestei poveşti?

— S-ar putea. Dar aş zice că este foarte improbabil.

— Atunci de ce toţi cred că este vorba despre ea?

El zâmbi.

— Oh, spuse el, tu nu înţelegi. Doamna Cleat este vrăjitoarea locală.

— Doamne, Dumnezeule! Am exclamat.

— Da, sună destul de ciudat în zilele noastre, dar totuşi despre asta este vorba. Ştii, persistă sentimentul că există anumiţi oameni, anumite familii, de exemplu, pe care nu este bine să le superi. Doamna Cleat provine dintr-o familie de „femei cunoscătoare”. Şi mi-e teamă că ea s-a străduit să întreţină această legendă. Este o femeie ciudată, cu un simţ al umorului sec şi sardonic. I-a fost destul de simplu ca atunci când un copil se tăia la deget sau se lovea rău, sau se îmbolnăvea de pojar să dea din cap şi să spună: „Da, mi-a furat merele săptămâna trecută” sau: „Mi-a tras pisica de coadă”. Curând, mamele au început să-şi ferească de ea copiii, iar alte femei să-i aducă miere sau vreo prăjitură ca să se pună bine cu doamna Cleat, astfel încât ea să nu le „deoache”. Este o superstiţie prostească, dar se întâmplă.

Aşa că, evident, acum ei cred că ea se află în spatele acestor lucruri.

— Dar nu este?

— Oh, nu. Nu este genul. Nu… Nu este atât de simplu.

— Ai vreo idee?

L-am privit curios. El clătină din cap, dar avea o privire absentă.

— Nu, spuse el. Chiar nu ştiu. Dar nu-mi place asta, Burton – o să se termine rău.

II

Când am ajuns acasă, am găsit-o pe Megan aşezată pe treptele verandei, cu bărbia sprijinită pe genunchi.

Ea mă întâmpină cu obişnuita lipsă de ceremonie.

— Bună, zise ea. Crezi că aş putea rămâne la masă?

— Sigur, i-am răspuns.

— Dacă sunt cotlete sau ceva greu de pregătit, sau nu ajunge pentru toată lumea, să-mi spui, strigă Megan în timp ce eu mă duceam să o anunţ pe Partridge că vom fi trei la masă.

Am avut impresia că doamna Partridge a strâmbat din nas. A reuşit foarte bine să-mi transmită fără să spună un cuvânt că nu avea o impresie prea grozavă despre domnişoara Megan.

M-am întors pe verandă.

— Este în regulă? Mă întrebă Megan neliniştită.

— E în regulă, am spus. Avem tocană irlandeză.

— A, bine, asta-i cam ca mâncarea pentru câini, nu-i aşa? Adică, mai mult cartofi şi mirodenii.

— Cam aşa, am fost de acord.

Mi-am scos portţigaretul şi i-am oferit o ţigară lui Megan. Ea se îmbujoră.

— Ce drăguţ din partea dumitale!

— Nu vrei una?

— Nu, nu cred, dar a fost foarte drăguţ din partea dumitale să-mi oferi una – aşa, ca şi cum aş fi şi eu un om în carne şi oase.

— Dar nu eşti un om în carne şi oase? Am întrebat-o amuzat.

Megan clătină din cap, apoi, schimbând subiectul, întinse un picior lung şi prăfuit ca să-l cercetez.

— Mi-am cârpit ciorapii, mă anunţă cu mândrie.

Nu sunt o autoritate în domeniu, dar mi-a trecut prin minte că pata ciudată şi adunată, cusută cu fir de lână care contrasta izbitor cu restul, nu reprezenta tocmai un succes.

— Este mult mai puţin confortabilă decât gaura, spuse Megan.

— Aşa şi pare, am fost de acord.

— Sora dumitale se pricepe la cârpit?

Am încercat să mă gândesc dacă am văzut-o vreodată pe Joanna făcând aşa ceva.

— Nu ştiu, a trebuit să mărturisesc.

— Atunci ce face când are o gaură în ciorapi?

— Bănuiesc, i-am răspuns fără entuziasm, că îi aruncă şi îşi cumpără altă pereche.

— Foarte inteligent, zise Megan. Dar eu nu pot să fac asta. Acum capăt o alocaţie – de patruzeci de lire pe an. Nu poţi face prea multe cu banii ăştia.

Am fost de acord.

— Dacă aş purta ciorapi negri, mi-aş putea vopsi picioarele, spuse Megan cu tristeţe. Aşa făceam la şcoală. Domnişoara Batworthy {6}, institutoarea care ne supraveghea activitatea de lucru manual, cum îi spune şi numele, era oarbă ca un liliac. Lucrul ăsta era teribil de util.

— Trebuie să fi fost, am replicat.

Am rămas tăcuţi în timp ce eu îmi fumam pipa – era o tăcere chiar plăcută.

Megan o întrerupse, spunând brusc şi cu violenţă:

— Presupun că dumneata mă consideri îngrozitoare, la fel ca toţi ceilalţi?

Am fost atât de surprins, că mi-a căzut pipa din gură. Era din spumă de mare, cu o culoare frumoasă, şi s-a spart. I-am spus furios lui Megan:

— Uite ce ai făcut!

Această copilă extrem de ciudată, în loc să fie supărată, zâmbi cu toată gura.

— Chiar îmi placi, afirmă ea.

Era o remarcă plină de căldură. Este genul de remarcă pe care îţi închipui – poate eronat – că ţi-ar spune-o câinele dacă ar putea să vorbească. Mi-a trecut prin minte că Megan, cu toate că semăna cu un cal, avea firea unui câine. În mod sigur nu era întru totul o fiinţă omenească.

— Ce ai spus chiar înainte de catastrofă? Am întrebat-o, adunând cu grijă fragmentele pipei mele iubite.

— Am spus că probabil mă consideri îngrozitoare, răspunse Megan, dar pe cu totul alt ton decât mai devreme.

— De ce aş face asta?

Megan replică grav:

— Pentru că aşa sunt.

— Nu fi prostuţă! I-am spus cu asprime.

Megan clătină din cap.

— Asta este. Nu sunt proastă. Oamenii aşa mă cred. Ei nu ştiu că, în sinea mea, eu îi cunosc exact aşa cum sunt şi că îi urăsc în permanenţă.

— Îi urăşti?

— Da, recunoscu Megan.

Ochii ei – acei ochi melancolici, de om matur – mă priviră drept, fără să clipească. Era o privire lungă, plină de tristeţe.

— Şi dumneata i-ai urî dacă ai fi în locul meu, spuse ea. Dacă nu ai fi dorit.

— Nu crezi că eşti cam morbidă? Am întrebat-o.

— Da, recunoscu Megan. Asta este ceea ce spun mereu oamenii când spui adevărul. Şi este adevărat. Nu sunt dorită şi îmi dau seama destul de bine care este motivul. Mami nu mă place absolut deloc. Cred că îi aduc aminte de tata, care s-a purtat cu cruzime cu ea şi a fost destul de îngrozitor, din câte am auzit. Numai că mamele nu pot să spună că nu-şi plac propriii copii şi să-i părăsească. Sau să-i

mănânce. Pisicile îşi mănâncă puii care nu le plac – lucru foarte înţelept, după părerea mea. Fără risipă sau mizerie. Dar oamenii trebuie să-şi păstreze copiii şi să aibă grijă de ei. Nu a fost atât de rău cât timp am fost trimisă la şcoală – dar, vezi, ceea ce şi-ar dori mami cu adevărat este să fie singură cu tatăl meu vitreg şi cu băieţii.

I-am răspuns încet:

— Tot mai cred că eşti morbidă, Megan, dar dacă o parte din ceea ce spui este adevărat, de ce nu pleci să-ţi trăieşti viaţa cum îţi place?

Ea îmi aruncă un zâmbet matur.

— Adică să-mi aleg o meserie. Să-mi câştig existenţa?

— Da.

— Şi ce să fac?

— Te-ai putea pregăti pentru ceva. Dactilografie, contabilitate.

— Nu cred că pot face asta. Nu mă pricep să fac lucruri. Şi în plus…

— Da?

Îşi întorsese faţa în altă parte, iar acum se uita din nou la mine. Se înroşise şi ochii îi înotau în lacrimi. Când vorbi, vocea îşi recăpătase tonalitatea copilărească:

— De ce să plec? De ce să mă facă să plec? Ei nu mă vor, dar eu voi rămâne. O să rămân şi o să-i fac pe toţi să le pară rău. Porci respingători! Îi urăsc pe toţi cei de aici din Lymstock. Toţi mă consideră proastă şi urâtă. O să le arăt eu lor. O să.

Era o furie copilărească, ciudat de patetică.

Am auzit paşi pe pietriş, după colţul casei.

— Ridică-te! I-am spus cu furie. Intră în casă prin salon. Du-te la etaj la baie. La capătul holului. Spală-te pe faţă. Repede!

Megan sări stânjenită în picioare şi o zbughi pe uşa glisantă, în timp ce Joanna apăru de după colţul casei.

— Doamne, mor de cald! Exclamă ea. Se aşează lângă mine şi îşi făcu vânt cu eşarfa tiroleză pe care o avusese pe cap.

Totuşi, cred că afurisiţii ăştia de pantofi încep să se dea pe brazdă. Am mers mile întregi. Am aflat măcar un lucru – nu ar trebui să mă încalţ pantofi cu găurele. Ţepii de grozamă intră prin ei. Ştii, Jerry, cred că ar trebui să ne luăm un câine.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere, am răspuns. Apropo, Megan o să vină la masă.

— Da? Foarte bine.

— Îţi place de ea? Am întrebat-o.

— Cred că este un copil schimbat de spiriduşi, îmi zise Joanna. Unul lăsat în pragul uşii, în timp ce zânele l-au luat cu ele pe cel care trebuie. E foarte interesant să întâlneşti un asemenea copil. Of, trebuie să mă duc sus să mă spăl.

— Încă nu poţi, am avertizat-o. Megan se spală.

— Oh, şi ea a mers pe jos, nu-i aşa?

Joanna scoase o oglinjoară şi îşi studie îndelung şi cu atenţie chipul.

— Nu prea îmi place nuanţa asta de ruj, anunţă ea imediat.

Megan apăru pe uşa de sticlă. Îşi revenise, era oarecum mai curată şi nu arăta nici un semn al furtunii prin care de-abia trecuse. O privi cu îndoială pe Joanna.

— Bună, îi spuse Joanna, încă preocupată de propriul chip. Mă bucur că ai venit la masă. Doamne Sfinte, am pistrui pe nas. Trebuie să fac ceva în legătură cu asta. Pistruii sunt atât de tipic scoţieni!

Partridge ieşi şi ne spuse cu răceală că prânzul era servit.

— Haide, făcu Joanna, ridicându-se. Sunt moartă de foame.

Îşi petrecu braţul după cel al lui Megan şi intrară împreună în casă.

Capitolul 5

I

Îmi dau seama că în povestea mea s-a strecurat o omisiune. Până acum nu am menţionat-o deloc sau doar în

treacăt pe doamna Calthrop, sau, mai bine zis, pe soţia reverendului Caleb Dane Calthrop.

Şi totuşi, atât vicarul, cât şi soţia lui erau personalităţi distincte. Dane Calthrop era probabil bărbatul cel mai detaşat de viaţa de zi cu zi pe care îmi fusese dat să-l întâlnesc vreodată. Viaţa lui o reprezentau cărţile şi studiul, precum şi cunoaşterea profundă a istoriei Bisericii timpurii. Pe de altă parte, doamna Dane Calthrop era de-a dreptul înfricoşătoare. Poate că înadins am amânat s-o pomenesc deoarece am fost de la început puţin intimidat de ea. Era o femeie cu un caracter şi cunoştinţe aproape fabuloase. Nu era absolut deloc nevasta tiranică tipică de vicar – dar afirmaţia asta, acum că am făcut-o, mă face să mă întreb: „Ce ştiu eu despre nevestele de vicar?”

Singura pe care o ţin minte bine era o fiinţă tăcută şi ştearsă, total devotată unui soţ mare şi vânjos, cu un stil magnetic de a-şi rosti predicile. Ea se pricepea atât de puţin să susţină o conversaţie, încât era un adevărat mister să ştii cum să discuţi cu ea.

Altminteri, părerile mele se bazau pe ideile preconcepute despre nevestele de vicar – caricaturi de femei care îşi băgau nasul peste tot şi emiteau platitudini. Probabil că nici nu există aşa ceva. Doamna Dane Calthrop nu-şi băga niciodată nasul în treburile altora, dar avea o capacitate ieşită din comun de a şti diverse lucruri. Curând am descoperit că aproape toată lumea din sat se temea oarecum de ea. Nu dădea sfaturi şi nici nu intervenea vreodată, şi, cu toate astea, ea reprezenta pentru orice conştiinţă încărcată personificarea lui Dumnezeu.

Nu am mai văzut vreodată o femeie care să acorde mai puţină atenţie mediului înconjurător. În zilele fierbinţi de vară obişnuia să meargă îmbrăcată într-un costum de tweed, în vreme ce, pe timp de ploaie sau prin zloată, am văzut-o străbătând absentă târgul purtând o rochie de bumbac cu imprimeu cu maci. Avea un chip prelung, subţire

şi distins, ca un câine de vânătoare, şi o sinceritate dezarmantă când vorbea.

M-a oprit pe Strada Mare a doua zi după ce Megan fusese la noi la masă. Am simţit surpriza obişnuită, deoarece pasul doamnei Dane Calthrop era mai mult de marş decât de plimbare, cu privirea aţintită în depărtare, lăsându-ţi impresia că lucrul care o interesa cu adevărat se afla la cel puţin o milă şi jumătate distanţă.

— A! Făcu ea. Domnule Burton!

Rosti cuvintele pe un ton aproape triumfător, ca o persoană care ar fi găsit soluţia unei probleme complicate.

Am recunoscut că eu eram domnul Burton şi doamna Dane Calthrop a încetat să scruteze orizontul şi a încercat în schimb să se concentreze asupra mea.

— Ia să vedem, zise ea, de ce voiam să vă văd?

Nu o puteam ajuta în această privinţă. Rămase încruntându-se, profund nedumerită.

— Ceva destul de neplăcut, afirmă ea.

— Îmi pare rău să aud asta, am replicat, uimit.

— Ah! Exclamă doamna Dane Calthrop. Asta este. Scrisorile anonime! Ce-i cu povestea asta pe care aţi adus-o aici legată de scrisorile anonime?

— Nu eu am adus-o, am răspuns. Era deja aici.

— Totuşi, nimeni nu a primit vreo scrisoare până să veniţi, afirmă doamna Dane Calthrop pe un ton acuzator.

— Dar nu este aşa, doamnă Dane Calthrop. Povestea asta începuse deja.

— Oh, Doamne, replică ea. Nu-mi place asta.

Rămase acolo, cu privirea pierdută-n depărtare. Apoi continuă:

— Nu pot să nu simt că nu este deloc în regulă ce se întâmplă. Noi, cei de aici, nu suntem aşa. Există, desigur, invidie şi răutate, şi toate micile păcate detestabile, dar nu am crezut că există cineva care ar face asta – nu, chiar n-am crezut. Şi asta mă tulbură profund, înţelegeţi, pentru că eu ar fi trebuit să ştiu.

Ochii ei frumoşi se desprinseră de orizont şi îi întâlniră pe ai mei. În ei se citea îngrijorare şi păreau să exprime uluirea sinceră a unui copil.

— Cum aţi fi putut să ştiţi? Am întrebat-o.

— De obicei ştiu. Întotdeauna am considerat că asta este datoria mea. Caleb predică o doctrină bună şi sănătoasă şi face împărtăşania. Asta este menirea preotului, iar dacă preotul se însoară, atunci cred că datoria soţiei lui este să ştie ce simt şi ce gândesc oamenii, chiar dacă ea nu poate face nimic în această privinţă. Şi nu am avut nici cea mai mică idee cine se află în spatele acestui lucru… Se întrerupse, apoi adăugă absentă: Sunt nişte scrisori atât de prosteşti!

— Aţi primit… Aţi primit şi dumneavoastră?

Era cam dificil să o întreb asta, dar doamna Dane Calthrop, răspunse cu naturaleţe, făcând ochii mari:

— Oh, da, două… ba nu, trei. Nu mai ţin minte exact ce se spunea. O prostie despre Caleb şi directoarea şcolii, cred. Foarte absurd, întrucât Caleb nu are chiar nici o înclinaţie spre păcatele trupeşti. Niciodată n-a avut. E un noroc, având în vedere că este om al Bisericii.

— Aşa e, am răspuns. Da, într-adevăr.

— Caleb ar fi trebuit să fie un sfânt, zise doamna Dane Calthrop, dacă nu ar fi fost doar un pic prea intelectual.

Nu mă simţeam îndreptăţit să răspund acestei critici şi, oricum, doamna Dane Calthrop continuă, sărind de la discuţia despre soţul ei înapoi la scrisori într-un mod destul de deconcertant.

— Sunt atât de multe lucruri care se pot spune în scrisori, dar nu se spun. Acest lucru este foarte ciudat.

— Nu aş fi crezut că scrisorile astea pot fi considerate reţinute, am remarcat cu amărăciune.

— Dar autorul nu pare să ştie ceva. Nimic din ceea ce este adevărat.

— Ce vreţi să spuneţi?

Privirea aceea vagă şi deosebită o întâlni pe a mea.

— Păi, evident. Aici se petrec o mulţime de adultere – şi multe altele. Există destule secrete ruşinoase. De ce nu se foloseşte autorul de ele? Se opri, apoi întrebă dintr-odată: Ce se scria în scrisoarea dumneavoastră?

— Se sugera că sora mea nu este, de fapt, sora mea.

— Şi este?

Doamna Dane Calthrop puse întrebarea cu o curiozitate prietenească, lipsită de jenă.

— Cu siguranţă, Joanna este sora mea.

Doamna Dane Calthrop aprobă din cap.

— Asta demonstrează ce am spus mai devreme. Îndrăznesc să spun că există şi alte lucruri…

Ochii ei limpezi şi lipsiţi de interes mă priviră gânditori şi brusc mi-am dat seama de ce locuitorii din Lymstock se temeau de doamna Dane Calthrop.

În viaţa fiecăruia există capitole ascunse, care, sperăm noi, nu vor fi dezvăluite vreodată. Am avut senzaţia că doamna Dane Calthrop le cunoştea pe toate.

Pentru prima dată în viaţă, am fost cu adevărat încântat când vocea puternică a lui Aimeè Griffith bubui dintr-odată:

— Bună, Maud. Mă bucur că te-am prins. Vreau să-ţi propun să schimbăm data pentru vânzarea produselor făcute în casă. ‘Neaţa, domnule Burton. Apoi continuă: Trebuie să trec pe la băcănie să las o comandă, apoi o să trec pe la Institut, dacă îţi convine.

— Da, da, este foarte bine, răspunse doamna Dane Calthrop.

Aimeè Griffith intră în International Stores. Doamna Dane Calthrop exclamă:

— Biata de ea!

Eram uimit. Doar nu o compătimea pe Aimeè?!

Ea însă continuă:

— Ştiţi, domnule Burton, într-un fel mi-e teamă…

— De povestea asta cu scrisorile?

— Da, vă daţi seama că înseamnă… Că trebuie să însemne… Făcu o pauză, pierdută în gânduri, cu ochii mijiţi.

Apoi rosti încet, ca un om care rezolvă o problemă: Ură oarbă… Da, ură oarbă. Dar chiar şi un om orb poate lovi drept în inimă dintr-o pură întâmplare… Şi ce se va întâmplă atunci, domnule Burton?

Aveam să aflăm răspunsul la această întrebare după mai puţin de o zi.

II

Partridge a fost cea care ne-a adus veştile despre tragedie. Lui Partridge îi plac nenorocirile. Întotdeauna are la nas un spasm nervos de extaz când trebuie să dea veşti proaste, indiferent de natura lor.

Intră în camera Joannei mişcând teribil din nas, cu ochii strălucitori şi colţurile gurii trase în jos într-o grimasă de seriozitate sumbră, exagerată.

— În dimineaţa asta am primit o veste teribilă, domnişoară, remarcă ea în timp ce ridica jaluzelele.

Joanna, cu obiceiurile ei londoneze, are nevoie de un minut sau două ca să se trezească de tot dimineaţa.

— Ah… Ăăă… Făcu ea şi se răsuci pe partea cealaltă, fără să arate prea mult interes.

Partridge aşează ceaşca de ceai lângă Joanna şi începu din nou:

— Este îngrozitor. Şocant! Nici nu mi-a venit să-mi cred urechilor când am auzit.

— Ce este îngrozitor? Întrebă Joanna, străduindu-se să se trezească.

— Biata doamnă Symmington. Partridge făcu o pauză plină de dramatism. Moartă.

— Moartă?

Joanna se ridică în capul oaselor, pe deplin trează.

— Da, domnişoară, ieri după-amiază şi, mai rău decât atât – şi-a luat singură viaţa.

— Oh, nu se poate!

Joanna era de-a dreptul şocată – doamna Symmington nu părea, într-un fel, genul de persoană pe care o asociai cu tragediile.

— Da, domnişoară, ăsta este adevărul. A făcut-o cu bună ştiinţă. Dacă nu ar fi fost împinsă s-o facă, biata de ea.

— Împinsă? Atunci Joanna avu o sclipire privind adevărul. Doar nu…?

O întrebă din priviri şi Partridge confirmă dând din cap.

— Aşa este, domnişoară. Una dintre scrisorile alea afurisite!

— Şi ce spunea?

Însă spre marele regret al ei, Partridge nu reuşise să afle acest lucru.

— Sunt nişte lucruri îngrozitoare, zise Joanna. Dar nu înţeleg de ce ar trebui cineva să se sinucidă din cauza asta.

Partridge pufni şi apoi sublinie cu înţeles:

— Nu şi dacă sunt adevărate, domnişoară.

— Oh! Făcu Joanna.

După ce Partridge părăsi încăperea, Joanna îşi bău ceaiul, apoi îşi aruncă pe ea un halat şi veni la mine ca să-mi dea veştile.

M-am gândit la cele spuse de Owen Griffith. Mai devreme sau mai târziu, îşi vor atinge ţinta. Se întâmplase cu doamna Symmington. Ea – cea la care, aparent, nu te-ai fi gândit – avusese un secret… Era adevărat, am reflectat eu, că, în pofida vicleniei ei, nu era o femeie foarte rezistentă. Era genul anemic, care se agăţa de ceilalţi şi care ceda uşor.

Joanna îmi dădu un ghiont şi mă întrebă la ce mă gândeam.

I-am repetat spusele lui Owen.

— Evident, replică Joanna iritată, trebuia să-şi exprime el părerea. Omul ăsta are impresia că le ştie pe toate!

— Este deştept, am spus.

— Este îngâmfat, mă contrazise Joanna, apoi accentuă: înfiorător de îngâmfat! După o clipă sau două, spuse: Ce îngrozitor pentru soţul ei – şi pentru fată. Cum crezi că se simte Megan?

Nu aveam nici cea mai vagă idee şi i-am spus asta. Era un lucru ciudat că nimeni nu putea ghici ce simţea sau ce gândea Megan.

Joanna dădu aprobator din cap şi spuse:

— Da, nimeni nu poate fi sigur când vine vorba de copiii ăştia schimbaţi de spiriduşi! Un minut sau două mai târziu, adăugă: Ce părere ai… Nu te-ar deranja dacă ar veni să stea cu noi o zi sau două? Trebuie să fie un adevărat şoc pentru o fată de vârsta ei.

— Am putea trece pe acolo să facem propunerea asta, am fost de acord.

— Copiii sunt bine, fu de părere Joanna. O au pe guvernanta aceea. Dar presupun că este genul de fiinţă care ar scoate din minţi pe cineva ca Megan.

Mi-am zis că era foarte posibil. Mi-o şi imaginam pe Elsie Holland emiţând platitudine după platitudine şi sugerând nenumărate ceşti de ceai. O fiinţă bună, dar, după părerea mea, nu era persoana potrivită pentru o fată sensibilă.

Şi eu mă gândisem să o aduc pe Megan la noi şi m-am bucurat că şi Joannei îi trecuse acest gând prin minte, fără vreo aluzie din partea mea.

După micul dejun, ne-am dus la familia Symmington.

Eram amândoi un pic neliniştiţi. Vizita noastră putea părea manifestarea unei curiozităţi bolnăvicioase. Din fericire, ne-am întâlnit cu Owen Griffith, care tocmai ieşea pe poartă. Părea îngrijorat şi preocupat.

Totuşi, mă întâmpină cu oarecare căldură.

— Oh, salut, Burton. Mă bucur să te văd. De ce mă temeam că se va întâmplă mai devreme sau mai târziu s-a întâmplat. O chestie nenorocită!

— Bună dimineaţa, doctore Griffith, interveni Joanna pe tonul pe care îl foloseşte când vorbeşte cu mătuşile noastre mai surde.

Griffith tresări şi se îmbujoră.

— Oh, da, bună dimineaţa, domnişoară Burton.

— Am crezut că poate nu m-aţi văzut, spuse Joanna.

Owen Griffith se înroşi şi mai tare. Timiditatea îl învălui ca o mantie.

— Eu… Îmi pare rău, eram preocupat, nu v-am observat, domnişoară.

Joanna continuă fără să-l cruţe:

— La urma urmei, sunt destul de mare.

— Eşti afurisită, i-am şoptit Joannei cu asprime. Apoi am continuat: Griffith, eu şi sora mea ne întrebam dacă ar fi o idee bună s-o invităm pe Megan să stea la noi o zi sau două. Ce părere ai? Nu vreau să dau buzna, dar probabil că atmosfera e cam sumbră pentru biata fată. Ce crezi că o să zică Symmington despre propunerea asta?

Griffith se gândi câteva clipe.

— Cred că ar fi un lucru excelent, răspunse el în cele din urmă. Este o fată destul de ciudată şi îi va face bine să se desprindă de toate astea. Domnişoara Holland face minuni – e o femeie cu capul pe umeri, dar are destule de făcut cu Symmington şi cu cei doi copii. Bietul de el este distrus – nu-i vine să creadă.

— A fost… Am ezitat eu… O sinucidere?

Griffith dădu aprobator din cap.

— A, da. Nici nu se pune problema unui accident. A scris: „Nu pot să continui” pe o bucăţică de hârtie. Scrisoarea a sosit probabil ieri, cu poşta de după-amiază. Plicul se afla pe jos, lângă scaunul ei, iar scrisoarea fusese mototolită şi aruncată în şemineu.

— Ce anume… M-am oprit, îngrozit de mine însumi. Îmi cer scuze, am adăugat.

Pe buzele lui Griffith apăru un zâmbet trist.

— Nu-ţi face probleme că întrebi. Scrisoarea va trebui citită pentru anchetă. Din păcate, nu reies prea multe din ea. Chestiile obişnuite, scrise în acelaşi stil mizerabil. Acuzaţia concretă era că băiatul mai mic, Colin, nu este fiul lui Symmington.

— Crezi că este adevărat?! Am exclamat, nevenindu-mi să cred.

Griffith ridică din umeri.

— Nu am cum să-mi fac o părere. Eu sunt aici numai de cinci ani. Din câte am văzut, familia Symmington alcătuia un cuplu fericit, liniştit, devotat unul celuilalt şi copiilor. Este adevărat că băiatul nu seamănă în mod deosebit cu părinţii – bunăoară, are păr roşcat, dar deseori se întâmplă ca un copil să semene cu un bunic sau cu o bunică.

— Se poate ca lipsa de asemănare să fi dat naştere unei astfel de acuzaţii. O lovitură la întâmplare, ticăloasă şi gratuită.

— Foarte posibil. De fapt, probabil. Persoana aflată în spatele acestor scrisori otrăvite nu dovedeşte că ştie prea multe lucruri adevărate – dă dovadă doar de răutate şi ranchiună fără măsură.

— Dar s-a întâmplat ca lovitura să-şi atingă ţinta, spuse Joanna, altfel nu s-ar fi sinucis, nu-i aşa?

Griffith răspunse cu îndoială:

— Nu sunt foarte sigur. De ceva vreme avea o sănătate precară, era nevrotică, isterică. O tratam pentru neurastenie. Cred că este posibil ca şocul primirii unei astfel de scrisori, pline de cuvinte murdare, să-i fi declanşat un atac de panică şi o asemenea stare de deprimare încât să se fi decis să-şi ia viaţa. Se poate să se fi convins singură că soţul ei s-ar putea să nu o creadă chiar dacă nega povestea, iar sentimentul de dezgust şi ruşine să fi avut un efect atât de puternic asupra ei, încât să o fi făcut să nu mai judece limpede.

— Sinucidere pe fondul unei minţi dezechilibrate, spuse Joanna.

— Exact. Consider că nu voi greşi dacă o să prezint acest punct de vedere la anchetă.

— Înţeleg, făcu Joanna.

Ceva din vocea ei îl făcu pe Owen să spună:

— Nu voi greşi deloc! Repetă el cu o voce furioasă. Adăugă apoi: Nu sunteţi de acord, domnişoară Burton?

— Oh, ba da, sunt, replică Joanna. Şi eu aş face exact acelaşi lucru să fiu în locul dumitale.

Owen o privi cu îndoială, apoi se îndepărtă încet. Eu şi Joanna am intrat în casă.

Uşa de la intrare era deschisă şi ni s-a părut mai uşor să facem asta decât să sunăm, mai ales că dinăuntru se auzea vocea lui Elsie Holland.

Aceasta vorbea cu domnul Symmington care, prăbuşit pe un scaun, părea complet ameţit.

— Nu, serios, domnule Symmington, trebuie să mâncaţi ceva. Nu aţi luat micul dejun – nu ceea ce consider eu un mic dejun sănătos aseară nu aţi mâncat nimic şi din cauza şocului şi cu toate celelalte o să vă îmbolnăviţi şi aveţi nevoie de toate forţele. Aşa v-a zis şi doctorul înainte să plece.

Symmington răspunse cu o voce lipsită de vlagă:

— Eşti foarte amabilă, domnişoară Holland, dar…

— O ceaşcă bună de ceai, zise Elsie Holland, vârându-i cu hotărâre ceaşca în mână.

Eu, personal, i-aş fi dat bietului om o porţie zdravănă de whisky cu sifon. Părea să aibă nevoie de aşa ceva. Totuşi, el luă ceaiul şi îşi ridică privirea spre Elsie Holland.

— Nu pot să-ţi mulţumesc îndeajuns pentru ceea ce ai făcut şi faci, domnişoară Holland. Eşti absolut minunată.

Fata se înroşi, părând încântată.

— Este drăguţ din partea dumneavoastră să spuneţi asta, domnule Symmington. Trebuie să-mi daţi voie să fac tot ce pot. Nu vă faceţi griji în privinţa copiilor – o să am grijă de ei. I-am liniştit pe servitori şi, dacă mai pot să fac ceva, să scriu scrisori sau să dau telefoane, nu ezitaţi să-mi spuneţi.

— Eşti foarte amabilă, spuse Symmington.

Întorcându-se, Elsie Holland dădu cu ochii de noi şi ieşi grăbită pe hol.

— Nu este îngrozitor? Rosti ea cu vocea şoptită.

Privind-o, mi-am zis că era o fată cu adevărat foarte drăguţă. Bună, capabilă, cu spirit practic în caz de urgenţă.

Minunaţii ei ochi albaştri erau uşor rozalii pe margini, ceea ce arăta că avea o inimă suficient de sensibilă ca să verse câteva lacrimi după stăpâna ei.

— Putem să-ţi vorbim o clipă? Întrebă Joanna. Nu vrem să-l deranjăm pe domnul Symmington.

Elsie Holland dădu înţelegătoare din cap şi ne conduse în sufrageria aflată de cealaltă parte a holului.

— Este îngrozitor pentru el, spuse ea. Un asemenea şoc! Cine s-ar fi gândit că se poate întâmpla aşa ceva? Dar, evident, acum îmi dau seama că în ultimul timp doamna Symmington se purta ciudat. Era extrem de nervoasă şi izbucnea în plâns. Am crezut că era vorba de sănătatea ei, deşi doctorul Griffith spunea mereu că nu are nimic, de fapt. Dar era nervoasă şi irascibilă, şi în unele zile nici nu ştiai cum s-o iei.

— Motivul pentru care am venit de fapt, replică Joanna, este să întrebăm dacă putem să o luăm la noi pe Megan câteva zile – asta, dacă doreşte să vină.

Elsie Holland păru destul de surprinsă.

— Megan? Făcu ea cu îndoială în glas. Nu ştiu ce să zic. Este foarte amabil din partea dumneavoastră, dar este o copilă atât de ciudată! Nimeni nu ştie ce simte sau ce o să spună în legătură cu un anumit lucru.

Joanna răspunse oarecum nesigur:

— Ne gândeam că poate asta ar fi de ajutor.

— A, bine, în această privinţă ar fi un ajutor. Adică, eu trebuie să am grijă de băieţi (acum sunt cu bucătăreasa) şi de bietul domn Symmington – şi el are nevoie de toată atenţia, şi sunt atâtea lucruri de făcut şi de aranjat! Chiar nu am prea avut timp să mă ocup de Megan. Cred că este sus, în fosta cameră a copiilor de la etaj. Pare să simtă nevoia să scape de toată lumea. Nu ştiu dacă…

Joanna îmi aruncă o privire rapidă. Am ieşit uşor din cameră şi m-am dus sus.

Camera copiilor se afla la capătul coridorului. Am deschis uşa şi am intrat. Încăperea de jos dădea spre grădina din

spate şi obloanele nu erau trase. Dar în această cameră care dădea spre drum, obloanele erau coborâte.

În semiobscuritatea cenuşie am văzut-o pe Megan. Era ghemuită pe un divan de lângă peretele îndepărtat şi mi-a făcut impresia unui animal îngrozit, care se ascundea. Părea împietrită de frică.

— Megan, am rostit.

Am înaintat, adoptând fără să vreau tonul cuiva care vrea să se apropie de un animal înspăimântat. Mă mir că nu i-am întins un morcov sau o bucăţică de zahăr. Aşa simţeam nevoia să fac.

Ea se uită ţintă la mine, dar nu se mişcă şi expresia nu i se schimbă.

— Megan, am spus din nou. Eu şi Joanna am venit să te întrebăm dacă nu vrei să vii să stai cu noi pentru un timp.

Vocea ei răsună spart în semiobscuritate:

— Să stau cu voi? În casa voastră?

— Da.

— Vrei să spui că o să mă luaţi de aici?

— Da, draga mea.

Brusc, începu să tremure din tot corpul. Era un lucru înspăimântător şi înduioşător totodată.

— Oh, luaţi-mă de aici! Vă rog! Este atât de groaznic să stau aici şi mă simt atât de rea!

M-am apropiat şi Megan s-a agăţat cu ambele mâini de mâneca hainei mele.

— Sunt o laşă îngrozitoare. Nu am ştiut cât de laşă sunt.

— E în regulă, caraghioaso, i-am spus. Toate astea sunt destul de înfricoşătoare. Haide!

— Putem pleca imediat? Fără să mai aşteptăm nici o clipă?

— Ei bine, cred că va trebui să-ţi aduni câteva lucruri.

— Ce fel de lucruri? De ce?

— Draga mea copilă, i-am spus, putem să-ţi oferim un pat, o baie şi tot restul, dar să fiu al naibii dacă îţi împrumut periuţa mea de dinţi!

Megan scoase un hohot de râs încet şi slab.

— Înţeleg. Cred că nu-mi merge mintea astăzi. Nu mă băga în seamă. Mă duc să-mi strâng câteva lucruri. Nu… Nu o să plecaţi? O să mă aşteptaţi?

— Voi fi jos, la uşă.

— Mulţumesc. Mulţumesc foarte mult. Îmi pare rău că mă comport atât de prosteşte. Dar, vezi, este îngrozitor să-ţi moară mama.

— Ştiu, am asigurat-o.

Am bătut-o prieteneşte pe spate, iar ea mi-a aruncat o privire recunoscătoare şi a dispărut într-un dormitor. Eu m-am dus la parter.

— Am găsit-o pe Megan.

— Oh, este un lucru într-adevăr bun! Exclamă Elsie Holland. O să îi abată gândurile. Ştiţi, e o fată cam nevricoasă. Dificilă. Va fi o mare uşurare pentru mine să nu o am pe cap cu toate astea. Este foarte drăguţ din partea dumneavoastră, domnişoară Burton. Sper că nu va fi o povară. Oh, Doamne, sună telefonul. Trebuie să răspund. Domnul Symmington nu se simte în stare.

Ieşi grăbită din cameră.

— Un adevărat înger păzitor! Afirmă Joanna.

— Spui asta pe un ton destul de răutăcios, am observat. E o fată bună şi, în mod evident, foarte capabilă.

— Foarte. Şi e conştientă de asta.

— Asta nu e demn de tine, Joanna, am replicat.

— Te referi la faptul că tânăra e îndreptăţită să se creadă importantă?

— Exact.

— Niciodată nu am suportat oamenii mulţumiţi de ei înşişi, răspunse Joanna. Trezesc în mine cele mai rele impulsuri. Cum era Megan când ai găsit-o?

— Ghemuită într-o cameră întunecată, semănând cu o gazelă rănită.

— Biata copilă! Şi a vrut să vină?

— A fost extrem de bucuroasă.

Tropăielile care se auziră ne dădură de veste că Megan cobora cu valiza în mână. I-am ieşit în întâmpinare şi i-am luat bagajul. În spatele meu, Joanna spuse grăbită:

— Hai să mergem! Deja am refuzat de două ori o ceaşcă bună de ceai fierbinte.

Am ieşit din casă şi ne-am dus la maşină. M-a deranjat că Joanna a fost nevoită să aranjeze singură valiza. Acum mă descurcam doar cu un baston, dar tot nu eram în stare de performanţe atletice.

— Urcă-te, i-am spus lui Megan.

Ea se urcă prima, iar eu am urmat-o. Joanna porni motorul şi am plecat la drum.

Am ajuns la Little Furze şi am intrat în salon.

Megan se prăbuşi pe un scaun şi izbucni în lacrimi. Plânse din toată inima, ca un copil – urlă, cred că este cuvântul potrivit. Am ieşit din cameră, ca să caut un remediu. Joanna rămase lângă ea simţindu-se, cred eu, cam neajutorată.

Imediat după aceea am auzit-o pe Megan spunând printre suspine:

— Îmi pare rău că fac asta. Pare o prostie.

— Nu-i aşa, îi spuse Joanna cu blândeţe. Uite, ia altă batistă!

Bănuiesc că îi dădu articolul respectiv. Am intrat iarăşi în încăpere şi i-am întins lui Megan un pahar plin.

— Ce e asta?

— Un cocktail, i-am răspuns.

— Da? Serios? Ochii lui Megan se uscară instantaneu. N-am băut niciodată un cocktail.

— Toate lucrurile au un început, i-am zis.

Megan sorbi uşor din băutură, apoi un zâmbet strălucitor îi apăru pe chip. Îşi dădu capul pe spate şi înghiţi totul dintr-o sorbitură.

— E minunat, spuse ea. Îmi mai dai unul?

— Nu, i-am răspuns.

— De ce?

— Peste vreo zece minute probabil că îţi vei da seama.

— Oh!

Megan îşi îndreptă atenţia spre Joanna.

— Îmi pare foarte rău că m-am făcut de râs urlând în halul ăla. Nu-mi dau seama de ce. Pare o prostie îngrozitoare să fiu atât de bucuroasă că mă aflu aici.

— E în regulă, o asigură Joanna. Ne face plăcere să fii cu noi.

— Nu poate fi adevărat. E doar bunătate din partea voastră. Dar vă sunt recunoscătoare.

— Te rog să nu ne fii, îi zise Joanna. Asta mă va face să mă simt prost. Spuneam adevărul când ţi-am zis că ne pare bine să fii cu noi. Eu şi Jerry epuizaserăm toate subiectele de conversaţie. Nu ne mai trecea prin minte despre ce am mai putea vorbi.

— Însă acum, am intervenit, vom putea purta tot felul de discuţii interesante – despre Goneril şi Regan, şi lucruri de felul ăsta.

Chipul lui Megan se lumină.

— M-am gândit la asta şi cred că ştiu răspunsul. Din cauză că tatăl acela bătrân şi îngrozitor al lor insista atât de mult cu linguşeala. Când trebuie mereu să spui „mulţumesc” şi „cât de bun eşti”, şi tot felul de lucruri de felul ăsta, asta te înrăieşte şi te face să simţi nevoia să mai fii şi nemernic din când în când iar când ai ocazia, probabil ţi se suie la cap şi atunci mergi prea departe. Bătrânul Lear a fost un om îngrozitor, nu-i aşa? Adică, chiar a meritat felul cum s-a purtat Cordelia cu el.

— Îmi dau seama, am spus, că o să avem multe discuţii interesante despre Shakespeare.

— Cred că voi doi o să fiţi adevăraţii intelectuali, afirmă Joanna. Mă tem că mie Shakespeare mi s-a părut întotdeauna foarte plicticos. Toate scenele alea lungi în care toţi sunt beţi şi care ar trebui considerate amuzante!

— Apropo de băutură, am zis întorcându-mă spre Megan. Cum te simţi?

— Chiar foarte bine, mulţumesc.

— Nu te simţi deloc ameţită? Nu vezi două Joanne sau ceva de genul ăsta?

— Nu. Doar că simt nevoia să vorbesc mult.

— Splendid, am zis. Evident, eşti genul care ţine la băutură. Asta dacă, într-adevăr, ăsta a fost primul tău cocktail.

— Oh, chiar a fost.

Joanna o conduse pe Megan sus ca să despacheteze.

Partridge intră cu o expresie acră şi spuse că pregătise pentru prânz doar două budinci şi nu ştia ce-ar trebui să facă.

Capitolul 6

I

Ancheta judiciară avu loc trei zile mai târziu. Totul se petrecu cu toată decenţa posibilă, dar la tribunal veni o asistenţă numeroasă şi, după cum remarcă Joanna, bonetele împodobite cu mărgele se clătinară în permanenţă.

S-a stabilit că moartea doamnei Symmington survenise între orele trei şi patru după-amiaza. Fusese singură acasă – Symmington era la birou, servitoarele aveau zi liberă, Elsie Holland şi copiii erau la plimbare, iar Megan plecase cu bicicleta.

Scrisoarea trebuie să fi sosit cu poşta de după-amiază. Probabil că doamna Symmington o scosese din cutie şi o citise – apoi, într-o profundă stare de agitaţie, se dusese la magazia de unelte de grădinărit, luase nişte cianură păstrată acolo pentru distrugerea cuiburilor de viespi, o dizolvase în apă şi o băuse, după ce în prealabil scrisese acele ultime cuvinte: „Nu pot să mai continui…”

În calitate de medic, Owen Griffith depuse mărturie şi sublinie opinia pe care ne-o împărtăşise şi nouă referitoare la starea mentală a doamnei Symmington şi la sănătatea precară. Coronerul a fost subtil şi discret. El îi condamnă cu asprime pe cei care scriseseră acele lucruri detestabile – scrisorile anonime. Oricine era autorul acelor epistole pline

de răutăţi şi de minciuni era moralmente vinovat de crimă, afirmase el. Spera ca poliţia să-l descopere curând pe făptaş şi să ia măsuri împotriva lui sau a ei. O asemenea dovadă de cruzime şi laşitate merita să suporte rigorile legii şi să fie pedepsită. Sub influenţa celor spuse de el, juriul dădu verdictul inevitabil – sinucidere în timpul unui acces temporar de nebunie.

Coronerul făcuse tot posibilul – la fel şi Owen Griffith, dar, ulterior, le-am auzit pe femeile cele mai cârcotaşe din sat, murmurând aceleaşi cuvinte nesuferite pe care ajunsesem să le cunosc atât de bine: „Nu iese fum fără foc, asta e părerea mea!” „Trebuie să fi fost ceva, în mod sigur. Altfel nu ar fi făcut asta…”

Pentru o clipă am urât Lymstock-ul şi limitele lui înguste, precum şi pe femeile lui bârfitoare.

II

Este dificil să-ţi aminteşti lucrurile în ordinea lor cronologică exactă. Următorul reper important, desigur, a fost vizita comisarului Nash. Însă înainte de asta, cred, am primit telefoane de la diverşi membri ai comunităţii, fiecare dintre ele fiind interesante în felul lor şi reuşind să arunce o oarecare lumină asupra caracterului şi personalităţii celor implicaţi.

Aimeè Griffith veni în dimineaţa de după anchetă. Ca de obicei, părea să radieze de sănătate şi vigoare, şi reuşi, tot ca de obicei, să mă enerveze aproape imediat. Joanna şi Megan erau plecate, aşa că eu am făcut onorurile.

— Bună dimineaţa, spuse domnişoara Griffith. Am auzit că Megan Hunter stă aici?

— Aşa este.

— Foarte frumos din partea dumneavoastră. Dar trebuie să fie o adevărată pacoste. Am trecut pe aici ca să vă spun că poate veni la noi, dacă vreţi. Sunt sigură că pot găsi diverse moduri de a o face utilă la treburile casei.

M-am uitat dezaprobator la Aimeè Griffith.

— Ce amabil din partea dumneavoastră! Dar ne face plăcere să stea cu noi. Se simte bine şi e foarte fericită.

— Sunt sigură de asta. Tare îi mai place copilei să piardă vremea! Totuşi, presupun că nu este vina ei, mai ales că e cam prostuţă.

— Eu consider că este o fată chiar inteligentă, i-am replicat.

Aimeè Griffith îmi aruncă o privire urâtă.

— Este prima dată când aud pe cineva spunând asta despre ea, remarcă domnişoara Griffith. Păi cum, când vorbeşti cu ea se uită prin tine ca şi cum nu ar înţelege ce spui!

— Probabil că nu o interesează, am zis.

— Dacă-i aşa, este extrem de nepoliticos, făcu Aimeè Griffith.

— Se poate. Dar asta nu înseamnă că este proastă.

Domnişoara Griffith declară cu asprime:

— În cel mai bun caz, visează cu ochii deschişi. Megan are nevoie de o activitate serioasă – de ceva care să-i ofere un scop în viaţă. Nu aveţi idee ce important este lucrul ăsta pentru o fată. Eu ştiu multe lucruri despre fete. Aţi fi surprins de diferenţa care se simte după ce copila devine membră a asociaţiei. Megan e mult prea mare ca să-şi piardă timpul nefăcând nimic.

— Până acum i-a fost destul de greu să-şi găsească de făcut ceva, i-am zis. Doamna Symmington a trăit cu impresia că Megan are vreo doisprezece ani.

Domnişoara Griffith pufni dispreţuitor.

— Ştiu. Nu am înţeles absolut deloc atitudinea aceea a ei. Sigur că acum e moartă, biata femeie, aşa că nu pot spune prea multe, dar ea a fost exemplul perfect a ceea ce eu numesc tipul casnic lipsit de inteligenţă. Bridge, bârfe şi copii – şi o mai avea şi pe fata aceea Holland ca să aibă grijă de ei. Mi-e teamă că nu am avut o părere prea bună despre doamna Symmington, deşi, evident, nu am bănuit niciodată adevărul.

— Adevărul?! Am exclamat eu cu asprime.

Domnişoara Griffith se înroşi.

— Mi-a părut teribil de rău pentru Dick Symmington – să iasă totul la iveală, aşa cum s-a întâmplat, în timpul anchetei! Răspunse ea. A fost îngrozitor pentru el!

— Dar în mod sigur l-aţi auzit spunând că în scrisoarea aceea nu există nici un strop de adevăr – că este foarte sigur de asta.

— Evident că a spus aşa ceva. Normal. Un bărbat trebuie să-şi apere soţia. Dick aşa ar proceda. Făcu o pauză, apoi explică: Vedeţi dumneavoastră, îl cunosc pe Dick Symmington de multă vreme.

Am fost oarecum surprins.

— Serios? Am înţeles de la fratele dumneavoastră că şi-a mutat cabinetul aici doar cu câţiva ani în urmă.

— Oh, da, dar înainte Dick Symmington a locuit ca şi noi în nord. Îl cunosc de câţiva ani.

Femeile trag concluzii la care bărbaţii nu ajung. Cu toate acestea, tonul dintr-odată îmblânzit al lui Aimeè Griffith „m-a băgat – cum ar fi spus bătrâna noastră doică – la idei”.

Am privit-o pe Aimeè cu curiozitate. Ea continuă pe acelaşi ton cald:

— Îl cunosc foarte bine pe Dick… Este un om mândru şi foarte rezervat. Dar este genul de bărbat care poate fi foarte gelos.

— Asta ar putea explica de ce doamna Symmington se temea să-i arate sau să-i spună despre scrisoare, am zis eu înadins. Îi era teamă că, fiind un om gelos, el ar putea să nu o creadă chiar dacă nega.

Domnişoara Griffith mă privi furioasă şi dispreţuitoare.

— Doamne Sfinte! Credeţi că vreo femeie ar înghiţi cianură de potasiu din cauza unei acuzaţii neadevărate?

— Coronerul părea înclinat să creadă că este posibil. La fel şi fratele dumneavoastră…

Aimeè mă întrerupse:

— Bărbaţii sunt toţi la fel. Toţi se străduiesc să păstreze aparenţele. Dar n-o să mă convingeţi pe mine de asemenea lucruri. Dacă o femeie nevinovată primeşte vreo scrisoare anonimă plină de mizerii, ea râde şi o aruncă. Asta – se opri brusc şi apoi termină fraza – aş face eu.

Însă eu sesizasem pauza. Eram aproape sigur că fusese pe punctul să spună: „Asta am făcut eu”.

M-am decis să arunc mingea pe terenul adversarului.

— Să înţeleg, am spus eu pe un ton amabil, că şi dumneavoastră aţi primit una?

Aimeè Griffith era genul de femeie căreia nu-i plăcea să mintă. Tăcu un minut, se înroşi, apoi replică:

— Ei bine, da. Dar nu mi-am bătut capul cu asta.

— A fost neplăcută? Am întrebat-o plin de înţelegere, ca un coleg de suferinţă.

— Evident. Lucrurile astea sunt întotdeauna neplăcute. Aiurelile unui nebun. Am citit câteva cuvinte din ea, mi-am dat seama despre ce era vorba şi am aruncat-o direct în coşul de gunoi.

— Nu v-aţi gândit să o duceţi la poliţie?

— În acel moment, nu. Cu cât se vorbea mai puţin pe tema asta, cu atât mai repede se uita totul – aşa am simţit în acel moment.

Mi-a venit să-i spun solemn: „Nu iese fum fără foc!”, dar m-am abţinut. Ca să scap de tentaţie, am revenit la Megan.

— Aveţi idee care este situaţia financiară a lui Megan? Am întrebat-o. Nu este doar o simplă curiozitate din partea mea. Mă întrebam dacă ar avea nevoie, de fapt, să-şi câştige existenţa.

— Nu cred că este strict necesar. Cred că bunica din partea tatălui ei i-a lăsat un mic venit. Şi, în orice caz, Dick Symmington îi va oferi mereu o casă şi cele necesare, chiar dacă mama ei nu i-a lăsat nimic în mod special. Nu, aici e vorba de principiu.

— Ce principiu?

— Munca, domnule Burton. Nimic nu se compară cu munca, atât pentru bărbaţi, cât şi pentru femei. Un păcat de neiertat este lenea.

— Sir Edward Grey, care avea să fie prim-ministrul nostru, am replicat, a fost dat afară de la Oxford din cauza trândăviei incorigibile. Ducele de Wellington, după câte am auzit, era neatent şi greu de cap când venea vorba de cărţi. Şi, v-a trecut vreodată prin minte, domnişoară Griffith, că probabil nu aţi fi putut să luaţi trenul rapid până la Londra dacă micuţul Georgie Stephenson s-ar fi alăturat mişcării tinerilor din vremea lui, în loc să-şi piardă vremea, plictisit, prin bucătăria mamei sale până când comportamentul ciudat al capacului de la ceainic a atras atenţia minţii lui leneşe?

Aimeè se mulţumi să pufnească dispreţuitoare.

— Este doar o teorie a mea, am continuat, înfierbântându-mă pe tema asta, că datorăm majoritatea marilor noastre invenţii şi cele mai multe dintre realizările de geniu trândăvelii – fie voluntară, fie forţată. Mintea omului preferă să fie hrănită cu linguriţa cu gândurile celorlalţi, dar, lipsită de o asemenea hrană va începe, fără să vrea, să gândească singură – şi o asemenea gândire, nu uitaţi, reprezintă gândirea originală care poate avea rezultate de valoare. În plus, am continuat înainte ca Aimeè să poată pufni din nou, există şi latura artistică.

M-am ridicat şi am luat de pe birou o fotografie a tabloului meu chinezesc preferat, de care nu mă despărţeam niciodată. Aceasta înfăţişa un bătrân aşezat sub un copac, care se juca „foarfeca” folosind o sfoară, cu degetele de la mâini şi de la picioare.

— Era într-o expoziţie chinezească, am spus. M-a fascinat. Daţi-mi voie să vi-l prezint. Se numeşte „Bătrânul care se bucură de plăcerea trândăviei”.

Pe Aimeè Griffith nu o impresionă tabloul meu minunat.

— A, bine, toţi ştim cum sunt chinezii! Spuse ea.

— Nu vă place? Am întrebat-o.

— Sincer, nu. Mi-e teamă că nu sunt foarte interesată de artă. Atitudinea dumneavoastră, domnule Burton, este tipic masculină. Nu vă place ideea ca femeile să muncească sau să intre în competiţie cu voi…

Am fost şocat – dădusem peste o feministă. Aimeè se pornise şi se îmbujorase la faţă.

— Vi se pare incredibil ca femeile să-şi dorească o carieră. Ideea li s-a părut incredibilă părinţilor mei. Voiam să studiez ca să devin medic. Ei nici nu au vrut să audă de plata taxelor. Dar n-au ezitat nici o clipă să le plătească pentru Owen. Totuşi, aş fi fost un medic mai bun decât fratele meu.

— Îmi pare rău să aud asta, am spus. Cred că v-a fost greu, desigur. Dacă o persoană îşi doreşte să facă ceva…

Ea continuă repede:

— Oh, acum mi-a trecut. Am multă voinţă. Am o viaţă plină şi activă. Sunt una dintre cele mai fericite persoane din Lymstock. Dar tot militez împotriva prejudecăţii învechite şi prosteşti că locul femeilor este doar acasă.

— Îmi pare rău dacă v-am jignit, i-am spus. Nu acesta era scopul meu. Nu o văd deloc pe Megan ocupându-se doar de treburile casei.

— Nu, biata copilă. Mi-e teamă că nu-şi găseşte nicăieri locul. Aimeè se calmase. Acum vorbea iarăşi pe un ton normal. Ştiţi, tatăl ei…

Făcu o pauză şi eu am izbucnit dintr-odată:

— Eu nu ştiu. Toată lumea spune „tatăl ei” şi îşi coboară glasul şi asta-i tot. Dar ce a f ăcut omul ăla? Oare mai trăieşte?

— Chiar nu ştiu. Mi-e teamă că nici eu nu pot fi mai precisă. Dar în mod sigur era soi rău. A fost la închisoare, am impresia. Şi nici nu era prea normal la cap. De aceea nu m-ar mira dacă lui Megan i-ar lipsi „ceva”.

— Megan, am replicat, este în posesia tuturor facultăţilor mintale şi, cum am mai spus, eu o consider o fată inteligentă. Sora mea este de aceeaşi părere.

— Mi-e teamă că sora dumneavoastră consideră foarte plicticos locul ăsta, zise Aimeè.

Şi, în momentul când spunea asta, mi-am dat seama de altceva. Aimeè Griffith nu o plăcea pe sora mea. Acest lucru se simţea în tonul blând, de conversaţie, al vocii ei.

— Toţi ne-am întrebat cum de suportaţi amândoi să vă îngropaţi într-un loc uitat de lume ca acesta.

Era o întrebare şi eu i-am răspuns:

— La recomandările doctorului. A trebuit să vin într-un loc foarte liniştit, unde niciodată nu se întâmplă nimic. Am făcut o pauză şi am adăugat: Dar acest lucru nu mai este valabil acum pentru Lymstock.

— Nu, aşa este, într-adevăr.

Părea îngrijorată şi se ridică în picioare să plece. După care adăugă:

— Ştiţi… Toate astea trebuie să fie oprite – toate aceste ticăloşii! Nu mai putem accepta să continue.

— Poliţia nu face nimic?

— Presupun că face. Dar consider că trebuie să luăm chiar noi atitudine.

— Noi nu suntem la fel de dotaţi ca ei.

— Prostii! Probabil că avem mai multă minte şi inteligenţă decât poliţiştii! Nu ne trebuie decât puţină hotărâre!

Brusc îşi luă rămas-bun şi plecă.

După ce Joanna şi Megan sosiră acasă de la plimbare, i-am arătat lui Megan tabloul chinezesc. Faţa i se luminä şi exclamă:

— E minunat, nu-i aşa?!

— Asta este şi părerea mea.

Îşi încruntase fruntea în felul acela caracteristic, pe care îl ştiam atât de bine.

— Dar ar fi dificil, nu-i aşa?

— Să trândăveşti?

— Nu, nu să trândăveşti – ci să te bucuri de plăcerea de a nu face nimic. Trebuie să fii foarte bătrân…

Se opri.

— El chiar este foarte bătrân, am subliniat eu.

— Nu mă refer la bătrâneţe în felul ăsta. Nu ca vârstă. Vreau să spun că…

— Vrei să spui că o persoană ar trebui să ajungă la un nivel foarte ridicat de spiritualizare ca să poată face asta – să ajungă la un grad deosebit de sofisticare? Cred că o să-ţi pun la punct educaţia, Megan, citindu-ţi o sută de poeme traduse din chineză.

III

Ceva mai târziu, în aceeaşi zi, m-am întâlnit cu Symmington în oraş.

— Nu aveţi nimic împotrivă ca Megan să stea cu noi o vreme? L-am întrebat. Îi ţine de urât Joannei – se simte cam singură fără prietenii ei.

— Oh… Megan? A, da, sunteţi foarte amabil.

În acel moment Symmington începu să mi se pară nesuferit – lucru peste care nu am mai reuşit să trec. Era atât de evident că uitase cu totul de Megan! Nu m-ar fi deranjat dacă pur şi simplu nu ar fi suferit-o pe fată – se întâmplă ca un bărbat să fie gelos pe primul copil al soţiei dar el nu o displăcea, pur şi simplu nu o băga de seamă. Simţea faţă de ea ceea ce ar simţi cineva căruia îi este indiferent dacă are sau nu un câine în casă. Îl observă dacă se împiedică de el şi atunci strigă la el, dar îl şi mângâie absent când se apropie să fie alintat. Indiferenţa totală a lui Symmington faţă de fiica lui vitregă mă enerva la culme.

— Ce aveţi de gând în ce-o priveşte? L-am întrebat.

— Cu Megan? Părea de-a dreptul uimit. Păi, o să continue să locuiască în casă. Adică, evident, este căminul ei.

Bunica mea, la care am ţinut foarte mult, obişnuia să cânte melodii vechi la chitară. Îmi amintesc că una dintre ele se încheia cam aşa:

Oh, copilă, draga mea, eu nu sunt aici
Nu am locul meu, nici partea mea,

Nici casă, pe mare sau pe uscat,
Ci numai în inima ta.

M-am îndreptat spre casă fredonând cântecelul.

IV

Emily Barton sosi chiar înainte să fie strâns ceaiul.

Dorea să discutăm despre grădină, ceea ce am şi făcut vreme de aproape o jumătate de oră. Apoi ne-am întors spre casă.

Atunci, coborându-şi vocea, domnişoara Barton murmură:

— Sper că biata copilă… Nu a fost foarte afectată de toată această afacere îngrozitoare?

— Vă referiţi la moartea mamei ei?

— Da, desigur. Dar ceea ce voiam să spun, într-adevăr… Faptul neplăcut care a determinat-o.

Eram curios. Doream să cunosc părerea domnişoarei Barton.

— Ce părere aveţi de asta? E adevărat?

— O, nu, sigur că nu. Sunt aproape sigură că doamna Symmington niciodată nu a… că el nu a… Micuţa Emily Barton era roşie la faţă de fâstâceală. Vreau să zic că nimic nu este adevărat – deşi, evident, s-ar putea să fi reprezentat o judecată.

— O judecată? Am întrebat, privind-o uimit.

Emily Barton se îmbujorase foarte tare, semănând cu păstoriţa din porţelan de Dresda din încăpere.

— Nu pot să nu mă gândesc că toate aceste scrisori îngrozitoare, cu toată durerea şi mâhnirea pe care au provocat-o, au fost trimise cu un anumit scop.

— În mod evident au fost trimise cu un scop, am replicat pe un ton sumbru.

— Nu, nu, domnule Burton, mă înţelegeţi greşit. Nu vorbesc de creatura lipsită de minte care le-a scris – trebuie să fie o persoană complet nebună. Adică, Providenţa a

permis trimiterea lor ca să trezească în noi sentimentul nimicniciei noastre.

— Sunt convins, am replicat, că Atotputernicul putea găsi o modalitate mai puţin dezgustătoare ca să facă asta.

Domnişoara Emily murmură că „necunoscute sunt căile Domnului”.

— Nu, am spus. Există prea des tendinţa de a-I atribui lui Dumnezeu relele pe care omul le face din proprie voinţă. Aş putea fi de acord cu dumneavoastră dacă ar fi vorba de diavol. Dumnezeu nu are nevoie să ne pedepsească, domnişoară Barton. Noi facem treaba asta mult mai bine.

— Ceea ce nu înţeleg este de ce ar vrea cineva să facă aşa ceva?

Am ridicat din umeri.

— O persoană dereglată la minte.

— Pare foarte trist.

— Mie nu mi se pare aşa. Eu consider că este lucrătura dracului. Şi nu-mi cer scuze pentru folosirea acestui cuvânt. Chiar asta vreau să spun.

Roşeaţa dispăruse din obrajii domnişoarei Barton. Acum era albă ca varul.

— Dar de ce, domnule Burton, de ce? Ce plăcere poate cineva găsi făcând asta?

— Nu e un lucru pe care eu sau dumneavoastră l-am putea înţelege, slavă Domnului!

Emily Barton îşi coborî glasul.

— Se spune că e doamna Cleat – dar mie nu prea îmi vine să cred asta.

Am clătinat din cap. Domnişoara Barton continuă agitată:

— Niciodată nu s-a mai întâmplat aşa ceva – eu nu-mi aduc aminte. Era o comunitate mică şi atât de fericită! Oare ce ar fi spus draga mea mamă? Trebuie să fim recunoscători că a fost scutită de aşa ceva.

M-am gândit că, după tot ce auzisem despre bătrâna doamnă Barton, aceasta ar fi fost destul de puternică să suporte orice şi, probabil, că i-ar fi făcut şi plăcere.

Emily continuă:

— Sunt profund tulburată.

— Dumneavoastră… Ăăă… N-aţi primit nimic?

Chipul domnişoarei Barton se îmbujoră din nou.

— Oh, nu… Oh, nu, într-adevăr. Ah! Asta ar fi fost îngrozitor.

Mi-am cerut grăbit scuze, dar ea se îndepărtă părând foarte afectată.

Am intrat în casă. Joanna stătea în salon lângă şemineul în care tocmai aprinsese focul, pentru că serile erau încă foarte răcoroase.

În mână ţinea o scrisoare deschisă.

Când am intrat, întoarse repede capul spre mine.

— Jerry! Am găsit asta în cutia poştală – a fost livrată personal. Începe cu „Târfă vopsită…”

— Şi ce mai scrie?

Joanna îmi adresă un rânjet larg.

— Aceleaşi mizerii.

Aruncă scrisoarea în foc. Cu un gest rapid care îmi provocă un junghi în spate, am smuls-o din şemineu înainte să se aprindă.

— Nu! Am spus. S-ar putea să avem nevoie de ea.

— Să avem nevoie?

— Pentru poliţie.

V

Comisarul Nash veni în dimineaţa următoare. Din clipa în care l-am văzut, mi-a plăcut foarte mult. Era genul perfect de comisar de ţară de la Divizia de Investigaţii Criminale.

Înalt, cu un aspect milităros, cu ochi blânzi şi gânditori, şi o atitudine directă, fără pretenţii.

— Bună dimineaţa, domnule Burton, spuse el, bănuiesc că ghiciţi motivul vizitei mele.

— Da, cred că da. Povestea asta cu scrisorile.

El dădu aprobator din cap.

— Înţeleg că aţi primit una?
— Da, curând după ce am sosit aici.
— Şi ce conţinea mai exact?
M-am gândit o clipă, apoi am repetat conştiincios ceea ce scria în scrisoare, cât mai fidel posibil.
Comisarul ascultă cu o faţă imobilă, fără să arate vreo emoţie. După ce am terminat, spuse:
— Înţeleg. Nu aţi păstrat scrisoarea, domnule Burton?
— Îmi pare rău, nu am păstrat-o. Vedeţi, am crezut că este o dovadă izolată de răutate împotriva celor nou-sosiţi în localitate.
Comisarul îşi înclină capul în semn de înţelegere. Apoi spuse scurt:
— Păcat.
— Totuşi, am continuat, sora mea a primit una ieri. Am împiedicat-o să o arunce în foc.
— Mulţumesc, domnule Burton, a fost foarte înţelept din partea dumneavoastră.
M-am dus la birou şi am descuiat sertarul în care o pusesem. Mă gândisem că nu este prea potrivit s-o vadă Partridge. I-am dat-o lui Nash.
El o citi de la cap la coadă, apoi îşi ridică privirea şi mă întrebă:
— Asta este identică în ceea ce priveşte aspectul cu prima pe care aţi primit-o?
— Cred că da – după câte îmi amintesc.
— Este aceeaşi diferenţă între plic şi text?
— Da, i-am răspuns. Plicul a fost scris la maşină. Scrisoarea era scrisă cu litere decupate şi apoi lipite pe o foaie de hârtie.
Nash dădu aprobator din cap şi puse scrisoarea în buzunar, după care spuse:
— Mă întrebam, domnule Burton, dacă aţi vrea să mă însoţiţi la postul de poliţie? Acolo am putea avea o discuţie cu mai multe persoane, ceea ce ar scuti o mulţime de timp şi de suprapunere a mărturiilor.

— Sigur, i-am spus. Vreţi să vin acum?

— Dacă nu vă deranjează.

La uşă ne aştepta o maşină de poliţie. Am plecat cu ea.

— Credeţi că veţi putea să daţi de capăt poveştii ăsteia? L-am întrebat.

Nash aprobă din cap plin de încredere.

— A, da, o să-i dăm de capăt, fără îndoială. E o chestiune de timp şi de metodă. Cazurile astea se rezolvă încet, dar rezultatul este destul de sigur. Este o chestiune de restrângere a posibilităţilor.

— Prin eliminare? Am spus eu.

— Da. Şi prin metodele specifice.

— O să supravegheaţi căsuţele poştale, o să examinaţi maşinile de scris, o să prelevaţi amprente, lucruri de genul ăsta?

Nash zâmbi.

— Aşa cum spuneţi.

La postul de poliţie am văzut că Symmington şi Griffith se aflau deja acolo. Am fost prezentat unui bărbat înalt, cu maxilar pătrat, în haine civile – inspectorul Graves.

— Inspectorul Graves, îmi explică Nash, a venit de la Londra să ne ajute. Este expert în cazurile de scrisori anonime.

Inspectorul Graves zâmbi sumbru. Mi-am zis că trebuie să fie foarte deprimant să-ţi petreci viaţa urmărindu-i pe autorii de scrisori anonime, cu toate acestea pe chipul melancolic al inspectorului Graves se putea citi totuşi şi un anumit entuziasm.

— Cazurile astea sunt toate la fel, zise el cu o voce lugubră, ca a unui câine de vânătoare deprimat. Aţi fi surprins de ceea ce se spune în aceste scrisori şi de limbajul folosit.

— Am avut un caz chiar acum doi ani, spuse Nash. Inspectorul Graves ne-a dat o mână de ajutor.

Am văzut câteva scrisori împrăştiate pe masă, în faţa lui Graves. Era evident că le examinase.

— Problema este, spuse Nash, să punem mâna pe aceste scrisori. Oamenii fie le aruncă în foc, fie nu recunosc că au primit vreuna. Este o atitudine prostească pentru că le e frică să aibă de-a face cu poliţia. Oamenii de aici sunt cam înapoiaţi.

— Totuşi, avem aici destule scrisori ca să înaintăm cu ancheta, observă Graves.

Nash scoase din buzunar scrisoarea pe care i-o dădusem şi i-o întinse lui Graves.

Acesta aruncă o privire asupra ei, o puse alături de celelalte şi remarcă aprobator:

— Foarte frumos – foarte frumos, într-adevăr.

Nu erau exact cuvintele pe care eu le-aş fi ales ca să descriu epistola în chestiune, dar presupun că experţii au propriul punct de vedere. Mă bucuram că acea înşiruire de cuvinte pline de venin şi de obscenităţi reprezenta o plăcere pentru cineva.

— Avem destule, după părerea mea, ca să ne desfăşurăm investigaţia, zise inspectorul Graves, şi aş vrea să vă rog, domnilor, ca, în cazul în care mai primiţi vreuna, să o aduceţi aici de îndată. De asemenea, dacă auziţi pe cineva că a primit aşa ceva – mai ales dumneavoastră, domnule doctor, printre pacienţi – încercaţi să-i determinaţi să vină cu ele la noi. Am aici – căută cu degete abile printre epistolele de pe masă – una de la domnul Symmington, primită acum două luni, una de la domnul Griffith, una de la domnişoara Ginch, una scrisă doamnei Mudge, soţia măcelarului, una lui Jennifer Clark, barmaniţa de la Three Crowns, una primită de doamna Symmington, aceasta primită de domnişoara Burton – ah, da, şi una de la directorul băncii.

— Este o colecţie reprezentativă, am remarcat eu.

— Şi nu există niciuna care să nu se potrivească bine cu celelalte cazuri! Asta de aici seamănă foarte mult cu aceea scrisă de femeia de la magazinul de pălării. Aceasta este foarte asemănătoare cu seria pe care am avut-o în

Northumberland – autoarea era elevă. Pot să vă spun, domnilor, că uneori aş vrea să văd ceva nou, în locul aceleiaşi monotonii.

— Nu-i nimic nou sub soare, am murmurat.

— Chiar aşa, domnule. Aţi şti asta şi mai bine dacă aţi lucra în branşa noastră.

Nash oftă şi spuse:

— Chiar aşa.

— Aţi ajuns la o concluzie clară în ceea ce-l priveşte pe autor? Interveni Symmington.

Graves îşi drese vocea şi ne oferi o teorie:

— Există anumite similitudini în toate aceste scrisori. Le voi enumera, domnilor, în caz că vă vor sugera anumite idei. Textul scrisorilor este alcătuit din cuvinte compuse din litere separate tăiate dintr-o carte. Este o carte veche, tipărită, după părerea mea, înjurai anului 1830. Acest lucru a fost făcut în mod evident pentru a evita riscul recunoaşterii scrisului – ceea ce, în zilele noastre, după cum ştiu majoritatea oamenilor, nu mai reprezintă o problemă… Aşa-zisa deghizare a scrisului nu este de folos când este supusă testelor experţilor. Pe scrisori şi pe plicuri nu se găsesc amprente distincte. Adică au fost manevrate de lucrătorii de la poştă, de destinatar şi se mai găsesc şi alte amprente, dar nu există un set comun tuturor scrisorilor, ceea ce demonstrează că persoana care se află în spatele lor a avut grijă să poarte mănuşi. Plicurile au fost scrise la o maşină Windsor 7, uzată, la care literele a şi t sunt un pic mai sus. Majoritatea scrisorilor au fost puse la poşta locală sau direct în cutia poştală a destinatarului. Este evident, prin urmare, că au provenienţă locală. Au fost scrise de o femeie, după părerea mea, de vârstă medie sau mai bătrână, şi probabil – deşi nu este sigur – nemăritată.

Am păstrat o tăcere respectuoasă timp de un minut sau două. Apoi eu am spus:

— Maşina de scris este cea mai bună probă pe care o aveţi, nu-i aşa? Nu ar trebui să fie dificil de găsit într-un loc

mic ca acesta.

Inspectorul Graves clătină trist din cap şi răspunse:

— Aici greşiţi, domnule.

— Maşina de scris, interveni comisarul Nash, a fost, din nefericire, un element uşor de găsit. Este vechea maşină din biroul domnului Symmington, pe care acesta a făcut-o cadou Asociaţiei Femeilor, unde, pot să spun, multă lume are acces. Toate doamnele de aici merg deseori acolo.

— Nu puteţi să spuneţi ceva clar din… Ăăă… Nota personală – nu aşa se zice?

Din nou Graves dădu din cap.

— Da, asta se poate face, dar toate aceste plicuri au fost scrise la maşină de cineva care a folosit un singur deget.

— Adică de cineva care nu este obişnuit cu maşina de scris?

— Nu, n-aş spune asta. Să zicem, de cineva care ştie să dactilografieze, dar nu vrea ca noi să ne dăm seama de asta.

— Oricine a scris aceste scrisori a fost foarte viclean, am zis încet.

— Da, domnule, este vorba de o femeie vicleană, replică Graves. E unsă cu toate alifiile.

— Nu aş fi crezut că pe vreuna dintre femeile de pe aici o duce mintea la aşa ceva, am spus.

Graves tuşi.

— Mi-e teamă că nu m-am exprimat foarte clar. Aceste scrisori au fost scrise de o femeie educată.

— Cum, de o lady?

Cuvântul mi-a scăpat fără să vreau. Nu mai folosisem termenul „lady” de ani buni. Însă acum îmi venise fără să vreau pe buze, amintindu-mi de vremurile când, pe un ton uşor arogant, dar lipsit de maliţiozitate, bunica mea obişnuia să spună: „Desigur, nu este o lady, dragă”.

Nash pricepu pe dată ce voiam să spun. Cuvântul lady mai avea încă semnificaţie pentru el.

— Nu neapărat o lady, spuse el. Însă în mod sigur nu este o ţărancă. Aici majoritatea femeilor sunt destul de puţin instruite, aşa că nu ştiu să scrie corect şi nu se pot exprima fluent.

Am rămas tăcut de uimire. Comunitatea era atât de mică! Fără să vreau m-am gândit că autoarea scrisorilor era doamna Cleat sau cineva ca ea, cu siguranţă o femeie plină de ură, pe jumătate nebună.

Symmington dădu glas gândurilor care îmi treceau prin minte:

— Dar acest lucru reduce posibilităţile la circa cinci-zece persoane din tot locul ăsta! Exclamă el cu asprime.

— Aşa este.

— Nu-mi vine să cred!

Apoi, cu un oarecare efort şi privind drept înainte, ca şi cum doar sunetul propriilor cuvinte i s-ar fi părut dezgustător, spuse:

— Aţi auzit ce am declarat la anchetă. În cazul în care v-aţi gândit că declaraţia aceea a fost făcută doar din dorinţa de a proteja memoria soţiei mele, vreau să reiterez acum că sunt ferm convin că subiectul scrisorii primite de soţia mea este absolut fals. Ştiu că este fals. Soţia mea era o femeie foarte sensibilă şi… Ei bine, s-ar putea spune chiar pudică în anumite privinţe. O asemenea scrisoare i-ar fi produs, desigur, un şoc puternic. În plus, avea o sănătate şubredă.

Graves replică imediat:

— Probabil că aveţi dreptate, domnule. Niciuna dintre aceste scrisori nu demonstrează în vreun fel o cunoaştere reală a situaţiei. Sunt doar acuzaţii făcute la nimereală. Nu a existat vreo încercare de şantaj. Şi nu pare să aibă vreo tentă religioasă – aşa cum se întâmplă uneori. Nu este vorba decât de sex şi de răutate! Şi acest lucru ne va da o indicaţie destul de clară în ceea ce-l priveşte pe autor.

Symmington se ridică în picioare. Cu toate că era un bărbat lipsit de emoţii şi de sentimentalism, buzele îi tremurau.

— Sper să o prindeţi cât mai curând pe ticăloasa care le-a scris. Ea mi-a omorât soţia, ca şi cum i-ar fi pus cuţitul la gât. Făcu o pauză. Mă întreb cum se simte acum?

Nu mai spuse nimic, lăsând întrebarea fără răspuns.

— Ce simte, Griffith? Am întrebat.

După părerea mea, răspunsul ţinea de domeniul lui.

— Dumnezeu ştie. S-ar putea să aibă remuşcări. Pe de altă parte, s-ar putea să-i facă plăcere puterea pe care o deţine. E posibil însă ca moartea doamnei Symmington să-i fi hrănit mania.

— Sper că nu, am zis, simţind că mă trec fiorii. Fiindcă, dacă este aşa, ea va…

Am ezitat şi Nash termină propoziţia în locul meu:

— Va încerca din nou? Asta, domnule Burton, ar fi cel mai bun lucru care s-ar putea întâmpla, din punctul nostru de vedere. Amintiţi-vă că urciorul nu merge de multe ori la apă.

— Ar fi nebună dacă ar continua! Am exclamat.

— Va continua, mă asigură Graves. Întotdeauna se întâmplă aşa. Este un viciu, nu se poate abţine.

Am clătinat din cap, cutremurându-mă. I-am întrebat dacă mai au nevoie de mine, fiindcă simţeam nevoia să ies la aer curat. Atmosfera părea impregnată de rău.

— Asta este tot, domnule Burton, spuse Nash. Ţineţi ochii deschişi şi faceţi cât mai multă propagandă – adică îndemnaţi-i pe toţi cei care au primit vreo scrisoare să raporteze acest lucru.

Am dat aprobator din cap.

— Credeam că până acum toţi cei de aici au primit o asemenea mizerie, am spus.

— Oare? Făcu Graves. Îşi înclină uşor într-o parte chipul trist şi întrebă: Nu ştiţi în mod sigur pe cineva care nu a primit o asemenea scrisoare?

— Ce întrebare surprinzătoare! În general, oamenii nu-mi fac astfel de confidenţe.

— Nu, nu, domnule Burton, nu la asta m-am referit. Mă întrebam numai dacă nu cunoaşteţi pe cineva care, după ştiinţa dumneavoastră, nu a primit o scrisoare anonimă.

— De fapt, am ezitat eu, într-un fel chiar cunosc.

Şi am reprodus conversaţia pe care o avusesem cu Emily Barton.

Graves primi informaţia cu o înfăţişare imobilă, apoi spuse:

— Ei bine, asta ne-ar putea fi de folos. O să ţin minte chestia asta.

Am ieşit în soarele după-amiezii împreună cu Owen Griffith. Odată ajuns în stradă, am înjurat cu glas tare.

— E oare ăsta un loc potrivit unde să vină omul să stea la soare şi să-şi vindece rănile? E plin de puroi ca un abces, cu toate că pare liniştit şi inofensiv ca grădina raiului.

— Chiar şi acolo, replică Owen sec, se găsea un şarpe.

— Ascultă Griffith, crezi că ştiu ceva? Au vreo idee?

— Nu ştiu. Poliţia are o tehnică minunată. Par deschişi, dar nu-ţi spun mai nimic.

— Da. Nash e un tip de treabă.

— Şi foarte capabil.

— Dacă cineva e sărit de pe fix pe aici, tu ar trebui să ştii, i-am spus acuzator.

Griffith clătină din cap descurajat. Părea îngrijorat de-a binelea. M-am întrebat dacă avea vreo bănuială.

Străbătuserăm Strada Mare. M-am oprit în faţa agenţiei imobiliare.

— Cred că trebuie să plătesc a doua rată pentru chirie – în avans. Mă gândesc foarte serios să o plătesc şi să plec imediat împreună cu Joanna. Să renunţ la restul perioadei de închiriere.

— Nu pleca! Mă rugă Owen.

— De ce?

Nu-mi răspunse imediat. Apoi, după un minut sau două, zise încet:

— La urma urmei, pot să spun că ai dreptate. Lymstock nu este un loc prea sănătos acum. S-ar putea să ai de suferit…

Tu sau sora ta.

— Nimic nu îi face rău Joannei, am replicat. E o tipă dură. Eu sunt cel slab. Cumva, toată povestea asta mă scârbeşte.

— Şi pe mine mă scârbeşte, zise Owen.

Am deschis pe jumătate uşa agenţiei imobiliare.

— Dar nu o să plec, am spus. Sunt mult prea curios şi vreau să aflu cum se va termina.

Am intrat.

O femeie care bătea la maşină se ridică şi îmi ieşi în întâmpinare. Avea părul creţ şi zâmbea prosteşte, dar mi s-a părut mai inteligentă decât tânărul cu ochelari pe care îl văzusem data trecută în anticameră.

După o clipă, mi-am dat seama că avea ceva familiar. Era domnişoara Ginch, fosta secretară a domnului Symmington. Am comentat acest lucru:

— Aţi lucrat la biroul de avocatură Galbraith and Symmington, nu-i aşa?

— Da, da, aşa este. Dar am considerat că este mai bine să plec. Aici am un post destul de bun, deşi nu la fel de bine plătit. Dar există lucruri care sunt mai importante decât banii, nu credeţi?

— Fără îndoială, am replicat.

— Scrisorile acelea înfiorătoare, şopti sâsâit domnişoara Ginch. Am primit una îngrozitoare. Despre mine şi domnul Symmington – ah, era înfiorătoare şi spunea nişte lucruri absolut groaznice! Ştiam ca este de datoria mea să o duc la poliţie şi asta am făcut, deşi nu a fost chiar foarte pl ăcut pentru mine, nu-i aşa?

— Nu, trebuie să fi fost teribil de neplăcut.

— Dar poliţiştii mi-au mulţumit şi au spus că am făcut ceea ce trebuia. Dar după aceea am simţit că, dacă lumea vorbeşte – şi evident că trebuie s-o fi făcut, altfel de unde să-i fi venit ideea asta autorului scrisorilor? Atunci trebuie să evit chiar şi aparenţa unui lucru nepotrivit, deşi nu a existat niciodată nimic între mine şi domnul Symmington.

Mă simţeam cam stânjenit.

— Nu, nu, desigur că nu.

— Dar oamenii au nişte minţi atât de bolnave! Da, vai, nişte minţi atât de bolnave!

Cu toate că încercam neliniştit să-i evit privirea, nu am reuşit şi am făcut o descoperire neplăcută.

Domnişoarei Ginch părea să-i facă plăcere să vorbească despre anonimă.

Era a doua oară pe ziua aceea când întâlneam pe cineva care reacţiona cu plăcere faţă de scrisorile anonime. Entuziasmul inspectorului Graves era profesional. Plăcerea domnişoarei Ginch mi se părea sugestivă şi dezgustătoare.

O idee mi-a trecut prin mintea uluită.

Oare nu cumva domnişoara Ginch scrisese scrisorile?

Capitolul 7

I

Când am ajuns acasă, am găsit-o pe doamna Dane Calthrop stând de vorbă cu Joanna. Mi s-a părut că arăta cenuşie la faţă şi bolnavă.

— A fost un şoc teribil pentru mine, domnule Burton, spuse ea. Biata de ea, biata de ea!

— Da, am aprobato. Este îngrozitor să te gândeşti că cineva este adus în situaţia de a-şi lua viaţa.

— Ah, vă refereaţi la doamna Symmington?

— Dumneavoastră nu?

— Desigur că ne pare rău de ea, dar oricum asta s-ar fi întâmplat mai devreme sau mai târziu, nu credeţi?

— Aşa să fie? Făcu Joanna sec.

Doamna Dane Calthrop se întoarse spre ea.

— Ah, aşa cred, dragă. Dacă sinuciderea ţi se pare soluţia potrivită de a scăpa de probleme, atunci nu contează prea mult care e problema. Confruntată cu un şoc foarte neplăcut căruia să trebuiască să-i facă faţă, ar fi procedat în acelaşi fel. Ideea de bază e că era genul ăsta de femeie. Nu că ar fi bănuit cineva acest lucru. Întotdeauna mi s-a părut o femeie egoistă şi cam prostuţă, dar cu picioarele pe

pământ. Nu genul care să intre în panică, dar încep să-mi dau seama cât de puţin îi cunosc pe ceilalţi.

— Sunt totuşi curios la cine vă refereaţi când aţi spus „biata de ea”, am replicat.

Doamna Dane Calthrop mă privi ţintă.

— La femeia care a scris scrisorile, evident.

— Nu cred, am remarcat eu cu răceală, că o să mor de grija ei.

Doamna Dane Calthrop se aplecă în faţă şi îmi puse o mână pe genunchi.

— Dar nu vă daţi seama – nu simţiţi? Folosiţi-vă imaginaţia. Gândiţi-vă cât de disperată, cât de teribil de nefericită trebuie să fie o persoană ca să stea şi să scrie astfel de lucruri. Cât de singur, de rupt de oameni! Numai venin peste tot, un val negru de venin care refulează în felul acesta. De aceea mă învinovăţesc foarte tare. Cineva din acest oraş este zguduit de o nefericire teribilă, iar eu nu mi-am dat seama deloc. Ar fi trebuit să ştiu. Nu poţi să te bagi în treburile altora – eu nu o fac niciodată. Dar această nefericire întunecată, ca un braţ cangrenat, negru şi umflat! Dacă îl poţi tăia ca să laşi veninul să se scurgă, acesta nu va mai face rău. Da, bietul suflet, bietul suflet!

Se ridică să plece.

Nu puteam fi de acord cu ea. Nu aveam nici un pic de compasiune pentru autorul scrisorilor anonime. Dar am întrebat-o curios:

— Aveţi vreo bănuială, doamnă Calthrop, cine este această femeie?

Ea îşi întoarse spre mine ochii frumoşi şi uimiţi.

— Păi, aş putea ghici, îmi zise. Dar s-ar putea să mă înşel, nu-i aşa?

Ieşi grăbită pe uşă, apoi îşi băgă iarăşi capul înăuntru şi întrebă:

— Spuneţi-mi, de ce nu v-aţi căsătorit până acum, domnule Burton?

Oricine altcineva m-ar fi întrebat mi s-ar fi părut o impertinenţă, dar cum era vorba de doamna Dane Calthrop am simţit că ideea îi trecuse brusc prin minte şi ea nu dorea decât să afle răspunsul.

— Să spunem, am replicat eu glumind, că nu am întâlnit niciodată femeia potrivită?

— Se poate spune asta, replică ea, dar nu ar fi un răspuns foarte bun, fiindcă foarte mulţi bărbaţi se căsătoresc cu femei nepotrivite.

De data asta chiar plecă.

— Ştii, îmi zise Joanna, chiar cred că nu e în toate minţile. Dar îmi place. Oamenii de aici din sat se tem de ea.

— Şi eu la fel, un pic.

— Fiindcă nu ştii ce o să urmeze?

— Da. Şi bănuielile ei sunt de o inteligenţă subtilă.

— Crezi că persoana care a scris anonimele este foarte nefericită? Mă întrebă Joanna.

— Habar n-am ce crede sau ce simte, nenorocita! Şi nici nu-mi pasă. Mie mi-e milă de victimele ei.

Acum mi se pare ciudat că, în speculaţiile noastre despre starea sufletească a Mâinii Ascunse, ne-a scăpat cea mai evidentă. Griffith credea că e posibil să se simtă triumfătoare. Eu mi-o închipuisem plină de remuşcări – îngrozită de rezultatul faptelor sale. Doamna Dane Calthrop credea că suferă.

Totuşi, niciunul nu a luat în consideraţie reacţia inevitabilă, evidentă – sau, mai bine zis, eu nu o am luasem în calcul. Şi anume – teama.

Fiindcă, odată cu moartea doamnei Symmington, scrisorile intraseră dintr-o categorie în alta. Nu ştiu ce prevede legea – bănuiesc că domnul Symmington ştia, dar era clar că, având drept urmare decesul, situaţia autorului scrisorilor era mult mai gravă. Acum nu se mai punea problema să fie considerate o simplă glumă, în cazul în care identitatea făptaşului era descoperită. Poliţia intrase pe fir şi fusese

chemat un expert de la Scotland Yard. Era acum vital pentru autorul scrisorilor să-şi păstreze anonimatul.

Şi, considerând că teama era principala reacţie, aveau să urmeze şi alte lucruri. Eram orb şi faţă de aceste posibilităţi – cu toate că ar fi trebuit să mi se pară evidente.

II

A doua zi dimineaţă, eu şi Joanna am coborât destul de târziu la micul dejun – adică târziu după standardele din Lymstock. Era 9.30, oră la care, la Londra, Joanna abia deschidea o pleoapă, iar eu probabil dormeam dus. Oricum, când Partridge întrebase: „Micul dejun la opt şi jumătate sau la nouă?”, nici eu, nici Joanna nu am avut curajul să sugerăm o oră mai târzie.

Spre enervarea mea, Aimeè Griffith se afla la uşă şi discuta cu Megan.

Când ne văzu, ne întâmpină cu obişnuita exuberanţă.

— Bună dimineaţa, leneşilor! Eu m-am trezit demult.

Asta era, evident, o chestiune care o privea personal.

Fără îndoială, un doctor trebuie să-şi ia micul dejun devreme, iar o soră îndatoritoare se află acolo ca să-i toarne ceaiul sau cafeaua. Dar nu există nici o scuză să vii şi să dai buzna peste vecinii mai somnoroşi. Nouă şi jumătate nu este o oră potrivită pentru o vizită matinală.

Megan se strecură în casă şi apoi se duse în sufragerie unde, bănuiam, îşi lua micul dejun când fusese întreruptă.

— Am spus că nu vreau să intru, continuă Aimeè Griffith – deşi eu, unul, nu înţeleg de ce e mai cuviincios să-i obligi pe oameni să iasă şi să stea de vorbă cu tine pe treptele casei decât să intri înăuntru. Doream s-o întreb pe domnişoara Burton dacă are nişte legume pe care poate să le doneze pentru taraba Crucii Roşii care va fi amplasată pe Strada Mare. Dacă are, o să-l pun pe Owen să vină cu maşina să le ia.

— V-aţi trezit foarte dimineaţă, am spus.

— Cine se scoală de dimineaţă departe ajunge, mi-a răspuns Aimeè. Există mai multe şanse să-i găseşti pe

oamenii la ora asta matinală. De aici mă duc la domnul Pye. După-amiază trebuie să mă duc la Brenton. E vorba de îndrumări.

— Energia dumneavoastră mă oboseşte, am replicat şi în acel moment se auzi sunând telefonul.

M-am dus în capătul holului ca să răspund, lăsând-o pe Joanna bâiguind ceva despre rubarbă şi fasole verde, şi trădându-şi completa ignoranţă în materie de legume de grădină.

— Da? Am rostit în receptor.

De la celălalt capăt al firului se auzi sunetul neclar al unei respiraţii profunde şi o voce de femeie rosti:

— Oh!

— Da? I-am zis încurajator.

— Oh, făcu din nou vocea, apoi întrebă pe un ton nazal: Este… Vreau să spun… Este Little Furze?

— Da, aici este Little Furze.

— Oh! Era evident exclamaţia care începea orice propoziţie. Vocea continuă prudentă: Aş putea vorbi o clipă cu domnişoara Partridge?

— Desigur, am zis. Cine să-i spun că o caută?

— Oh! Spuneţi-i că este Agnes, bine? Agnes Waddle.

— Agnes Waddle?

— Exact.

Rezistând tentaţiei de a-i replica: „Eu sunt Donald Duck”, am pus jos receptorul şi am strigat în sus pe scări în direcţia de unde se auzea Partridge trebăluind.

— Partridge! Partridge!

Partridge apăru în capul scărilor, cu o mătură în mână şi o privire de „Ce mai vrei acum?” vizibilă clar în spatele atitudinii ei invariabil politicoase.

— Da, domnule?

— Agnes Waddle doreşte să vorbească la telefon cu tine.

— Poftim, domnule?

Mi-am ridicat vocea:

— Agnes Waddle.

Mai înainte am scris numele aşa cum am crezut. Dar acum îl voi scrie aşa cum trebuie.

— Agnes Woddell – oare ce mai vrea de data asta?

Foarte nemulţumită, Partridge lăsă la o parte mătura şi coborî în grabă scările, cu rochia ei din material cu imprimeuri foşnind din cauza agitaţiei.

M-am retras neobservat în sufragerie unde Megan înfuleca sote de rinichi şi şuncă. Spre deosebire de Aimeè Griffith, Megan nu afişa un „chip luminos de dimineaţă”. De fapt, îmi răspunse foarte morocănoasă la salut şi continuă să mănânce în tăcere.

Am deschis ziarele de dimineaţă şi după câteva minute a apărut şi Joanna care părea destul de tulburată.

— Pfui! Exclamă ea. Sunt atât de obosită! Cred că mi-am dat în vileag totala ignoranţă în ce priveşte perioada în care cresc legumele. Fasolea verde nu se face acum?

— În august, replică Megan.

— Ei bine, la Londra se găseşte tot timpul, se apără Joanna.

— La conservă, prostuţo, i-am zis. Sau este adusă în camere frigorifice cu vaporul de la capătul îndepărtat al imperiului.

— La fel ca fildeşul, maimuţele şi păunii?

— Exact.

— Aş prefera să am nişte păuni, făcu Joanna gânditoare.

— Mie mi-ar plăcea să am o maimuţă ca animal de companie, zise Megan.

Curăţând gânditoare o portocală, Joanna spuse:

— Mă întreb cum te simţi să fii Aimeè Griffith, plină de sănătate, vigoare şi dragoste de viaţă. Crezi că e vreodată obosită sau deprimată, sau… Melancolică?

Am răspuns că eram foarte sigur că Aimeè Griffith nu era niciodată melancolică şi am urmat-o pe Megan afară, pe verandă, prin uşile glisante.

Stând acolo şi umplându-mi pipa cu tutun, am auzit-o pe Partridge intrând în sufragerie şi spunând pe o voce

sumbră:

— Pot să vă vorbesc o clipă, domnişoară?

„Of, Doamne, mi-am zis, sper că Partridge nu are de gând să-şi dea demisia. Emily Barton va fi foarte supărată pe noi dacă se va întâmpla asta.”

Partridge continuă:

— Îmi cer scuze, domnişoară, fiindcă am fost sunată la telefon. Adică, tânăra persoană care m-a căutat ar fi trebuit să ştie să n-o facă. Niciodată n-am avut obiceiul să folosesc telefonul sau să le permit prietenilor mei s-o facă, şi îmi pare foarte rău că s-a întâmplat, iar conaşul a răspuns şi toate cele.

— Nu-i nici o problemă, Partridge, o asigură Joanna cu blândeţe. De ce să nu te sune prietenii tăi dacă vor să-ţi vorbească?

Simţeam că faţa lui Partridge – deşi nu o puteam vedea – era mai acră ca niciodată când răspunse cu răceală:

— Nu este genul de lucru care să se fi făcut vreodată în această casă. Domnişoara Emily nu ar permite asta niciodată. După cum am spus, îmi pare rău că s-a întâmplat, dar Agnes Woddell, fata care m-a sunat, era supărată; este tânără şi nu ştie ce se cuvine şi ce nu în casa unui gentleman.

„Bravo ţie, Joanna”, mi-am zis vesel.

— Această Agnes care m-a sunat, domnişoară, continuă Partridge, a lucrat aici în subordinea mea. Atunci avea 16 ani şi venise direct de la orfelinat. Şi, înţelegeţi, neavând un cămin sau o mamă, sau pe cineva care s-o sfătuiască, s-a obişnuit să apeleze la mine. Eu pot să-i spun ce şi cum.

— Da? Făcu Joanna şi aşteptă.

Era evident că mai urma ceva.

— Aşa că îmi iau libertatea să vă întreb, domnişoară, dacă sunteţi de acord ca Agnes să vină în această după-amiază să luăm ceaiul în bucătărie. Este ziua ei liberă. Ceva o preocupă şi vrea să-mi ceară sfatul. În mod obişnuit, nici n-aş fi visat să vă sugerez aşa ceva.

— Dar de ce nu ar veni cineva ca să luaţi ceaiul împreună? Întrebă Joanna uluită.

Auzind asta, Partridge deveni băţoasă – după cum avea să-mi spună Joanna mai târziu – şi cu un aer de-a dreptul impresionant, replică:

— Nu a fost niciodată obiceiul acestei case, domnişoară. Bătrâna doamnă Barton nu permitea niciodată vizitatori în bucătărie, cu excepţia cazului când era ziua noastră liberă, situaţie în care ni se permitea să ne primim prietenii aici în loc să plecăm noi, dar altfel, în zilele obişnuite, nu aveam voie. Iar domnişoara Emily păstrează vechile obiceiuri.

Joanna era foarte drăguţă cu servitorii şi majoritatea o plăceau, dar nu reuşise niciodată să spargă gheaţa cu Partridge.

— Nu are rost, fetiţo, i-am spus după plecarea lui Partridge, când Joanna ni se alătură. Îngăduinţa şi amabilitatea ta nu sunt apreciate. Numai vechea atitudine dominatoare şi lucrurile făcute cum se cuvine în casa unui gentleman o mulţumesc pe Partridge.

— Dar e o tiranie să nu le permiţi să le vină prietenii în vizită, spuse Joanna. Totuşi, Jerry, nu se poate să le plac ă să fie trataţi ca nişte sclavi negri.

— Este evident că le place, am replicat. Cel puţin lui Partridge.

— Nu-mi dau seama de ce nu mă simpatizează. Majoritatea oamenilor o fac.

— Probabil că nu te consideră o adevărată stăpână a casei. Nu-ţi treci niciodată degetul peste un raft ca să vezi dacă a fost şters praful. Nu te uiţi sub covoare. Nu întrebi ce s-a întâmplat cu resturile de sufleu de ciocolată şi nu comanzi niciodată un puding de pâine bun.

— Câh! Făcu Joanna. Apoi continuă cu tristeţe: Ziua de azi e un eşec total. Aimeè mă dispreţuieşte fiindcă nu ştiu nimic despre regatul legumelor. Am fost privită cu răceală de Partridge fiindcă am dat dovadă de omenie. Acum o să mă duc în grădină şi o să mănânc râme.

— Megan s-a dus deja acolo, am spus.

Megan plecase cu câteva minute în urmă şi acum stătea dezorientată pe un petic de iarbă, semănând cu o pasăre care aşteaptă gânditoare să fie hrănită.

Se întoarse spre noi şi zise brusc:

— Astăzi trebuie să plec acasă.

— Poftim? Am făcut consternat.

— A fost teribil de amabil din partea voastră să mă primiţi şi probabil am fost o povară. M-am simţit grozav, însă acum trebuie să mă întorc fiindcă, la urma urmei, acolo este casa mea şi omul nu poate să fie plecat pentru totdeauna, aşa că mă gândesc să plec în dimineaţa asta.

Şi eu, şi Joanna am încercat să o facem să se răzgândească, dar ea rămase neclintită în hotărârea ei. În cele din urmă, Joanna scoase maşina, iar Megan se duse la etaj de unde coborî după câteva minute cu bagajul.

Singura persoană încântată fu Partridge, al cărei chip întunecat aproape se lumină. Niciodată nu o plăcuse prea mult pe Megan.

Stăteam în mijlocul pajiştii când Joanna se întoarse. Mă întrebă dacă aveam impresia că eram un disc solar.

— De ce?

— Stai acolo ca un ornament de grădină. Numai că nimeni n-ar putea să spună că semnifici orele însorite. Semeni cu un tunet!

— Nu mai am umor. Mai întâi Aimeè Griffith – („Doamne! Murmură Joanna între paranteze, trebuie să vorbesc de legumele acelea!”), apoi Megan care a plecat. Chiar mă gândisem să o invit la o plimbare până la Legge Tor.

— Presupun că i-ai fi pus o zgardă şi o lesă, nu? Făcu Joanna.

— Poftim?!

Joanna repetă cu glas mai tare şi clar în timp ce dădea colţul casei spre grădina de legume:

— Am spus: „Presupun că i-ai fi pus o zgardă şi o lesă, nu?” Stăpânul şi-a pierdut câinele – asta s-a întâmplat cu tine!

III

Trebuie să mărturisesc că mă enervase modul brusc în care plecase Megan de la noi. Poate că se săturase subit de prezenţa noastră.

La urma urmei, nu era o atmosferă foarte amuzantă pentru o tânără. Acasă la ea îi avea pe copii şi pe Elsie Holland.

Am auzit-o pe Joanna întorcându-se şi am plecat rapid ca să nu-i mai dau prilejul să facă remarci necioplite despre discuri solare.

Owen Griffith sosi cu maşina chiar înainte de prânz şi grădinarul îl aştepta cu legumele cerute.

În timp ce bătrânul Adams băga produsele în maşină, l-am invitat pe Owen înăuntru ca să-i ofer ceva de băut. Nu voia să rămână şi la masă.

Când m-am întors cu paharele de sherry, Joanna era şi ea acolo.

Nu existau semne de animozitate între ei. Joanna stătea ghemuită într-un colţ pe canapea, ca o pisică mulţumită, care toarce, şi îi punea lui Owen întrebări despre munca lui, dacă îi place să fie medic generalist, dacă nu şi-ar dori să obţină o specializare. Considera că meseria de medic este una dintre cele mai fascinante din lume.

Orice s-ar spune despre Joanna, ea este, fără îndoială, un ascultător minunat, încântător. Şi după ce ascultase nenumărate aşa-zise genii care îi mărturiseau cât de neapreciate se simţeau, a-l asculta pe Owen Griffith era floare la ureche.

Când ajunseserăm la al treilea pahar de sherry, Griffith îi povestea despre nu ştiu ce reacţie obscură sau leziune în nişte termeni atât de ştiinţifici, încât numai un coleg de-al lui, medic, ar fi putut să înţeleagă.

Joanna afişa o expresie inteligentă şi părea profund interesată.

M-am simţit brusc vinovat. Joanna chiar exagera. Griffith era un băiat prea bun ca să fie jucat pe degete. Femeile sunt nişte adevăraţi drăcuşori.

Apoi i-am aruncat cu coada ochiului o privire lui Griffith, a cărui bărbie hotărâtă şi buze ferm conturate mă făceau să nu fiu atât de sigur că Joannei o să-i meargă cu el. Şi, oricum, un bărbat nu trebuie să se lase prostit de o femeie. Este problema lui personală dacă o face.

Apoi Joanna zise:

— Haide, răzgândeşte-te, doctore Griffith, şi rămâi să iei masa cu noi.

Griffith se îmbujoră un pic şi îi răspunse că ar face-o cu mare plăcere, dar sora lui îl aştepta să se întoarcă şi…

— O să o sunăm şi o să-i explicăm, interveni Joanna repede şi ieşi în hol ca să telefoneze.

După părerea mea, Griffith părea oarecum neliniştit şi mi-a trecut prin minte că se temea puţin de sora lui.

Joanna se întoarse zâmbitoare şi ne spuse că totul era în regulă.

Aşa că Owen Griffith rămase la masă şi păru să se simtă foarte bine. Am discutat despre cărţi şi piese de teatru, despre politica mondială, muzică şi pictură, şi despre arhitectura modernă.

Nu am abordat deloc subiectul Lymstock, nici nu am vorbit despre scrisorile anonime sau despre sinuciderea doamnei Symmington.

Ne-am detaşat de toate şi cred că Owen Griffith se simţea bine. Chipul lui întunecat şi trist se luminase şi ne-a arătat că era deschis la minte.

După plecarea lui, i-am spus Joannei:

— Tipul ăsta e prea bun pentru şmecheriile tale.

— Ce tot spui?! Replică Joanna. Voi, bărbaţii, întotdeauna vă ţineţi partea.

— De ce vrei să-l pui cu botul pe labe, Joanna? Din cauza orgoliului rănit?

— Poate, spuse sora mea.

IV

În acea după-amiază, urma să luăm ceaiul cu Emily Barton în locuinţa ei din sat.

Ne-am dus acolo pe jos, fiindcă mă simţeam destul de în putere ca să urc dealul la întoarcere.

Mă gândisem că drumul ne va lua mai mult timp şi am ajuns acolo devreme, pentru că femeia înaltă, ciolănoasă, cu o înfăţişare aprigă, care ne-a deschis uşa ne-a spus că domnişoara Barton nu sosise acasă.

— Dar ştiu că vă aşteaptă, aşa că urcaţi, vă rog.

Aceasta era, evident, credincioasa Florence.

Am urmat-o pe scări; ea a deschis o uşă şi ne-a invitat într-un salon destul de plăcut, deşi, poate, puţin cam prea încărcat cu mobilă.

Bănuiam că unele lucruri proveneau de la Little Furze.

Femeia era foarte mândră de această încăpere.

— E drăguţ, nu-i aşa? Ceru ea să afle.

— Foarte drăguţ, răspunse Joanna cu căldură.

— Vreau să se simtă cât mai bine. Nu că aş putea să-i ofer tot ce aş vrea, după cum merită. Ar trebui să stea în propria casă, aşa cum trebuie, nu în nişte camere de închiriat.

Florence, o femeie teribil de aprigă, se uită la noi cu o privire plină de reproş. Îmi dădeam seama că nu era ziua noastră norocoasă. Pe Joanna o scoseseră din sărite Aimeè Griffith şi Partridge, iar acum balaurul de Florence se lua de amândoi.

— Am fost fată în casă timp de cincisprezece ani acolo, adăugă ea.

Simţindu-se nedreptăţită, Joanna replică:

— Ei bine, domnişoara Barton a dorit să închirieze casa. A dat anunţ prin intermediul agenţilor imobiliari.

— A fost obligată, spuse Florence. Iar ea trăieşte atât de simplu şi de economicos! Dar chiar şi aşa, guvernul tot nu o lasă în pace! Trebuie să-i ia şi pielea de pe dânsa!

Am clătinat trist din cap.

— Pe vremea bătrânei doamne erau o mulţime de bani, continuă Florence. Apoi au murit toate una după alta, sărăcuţele. Biata domnişoară Emily a avut grijă de fiecare. S-a chinuit, dar întotdeauna a fost atât de răbdătoare şi nu s-a plâns niciodată. Însă efortul şi-a spus cuvântul. Iar după aceea a mai trebuit şi să-şi facă griji din cauza banilor. Acţiunile nu mai valorează ca altădată, aşa zice dânsa, şi de ce se întâmplă asta, aş vrea să ştiu, mă rog? Ar trebui să le fie ruşine! Să ruineze o doamnă ca dânsa, care nu se pricepe la cifre şi care nu poate să facă faţă şmecheriilor lor.

— Practic, toată lumea a fost afectată de criză, am zis, dar Florence rămase neînduplecată.

— Pentru cei care-şi pot purta singuri de grijă e mai puţin important, dar nu-i acelaşi lucru pentru dumneaei. Are nevoie de cineva care să aibă grijă de dânsa şi, câtă vreme stă cu mine, o să mă asigur că nimeni nu o să profite de ea şi n-o să o supere în vreun fel. Aş face orice pentru domnişoara Emily.

Şi, după ce ne privi urât câteva clipe ca să se asigure că am priceput ce vrea să spună, neîmblânzita Florence părăsi încăperea, închizând cu grijă uşa în urma ei.

— Nu te simţi ca un parazit, Jerry? Mă întrebă Joanna. Eu aşa mă simt. Ce se întâmplă cu noi?

— Se pare că nu ne descurcăm prea bine, i-am răspuns. Megan s-a plictisit de noi, Partridge te dezaprobă, credincioasa Florence ne dezaprobă pe amândoi.

— Mă întreb care este motivul adevărat pentru care a plecat Megan? Murmură Joanna.

— S-a plictisit.

— Nu cred deloc asta. Mă întreb – crezi, Jerry, că ar putea avea legătură cu ceva ce i-a spus Aimeè Griffith?

— Te referi la dimineaţa asta, când au stat de vorbă la uşă?

— Da. Nu au vorbit prea mult, desigur, dar…

— Dar femeia aia are delicateţea unui elefant într-un magazin de porţelanuri, am terminat eu fraza. Se poate să fi…

Uşa se deschise şi domnişoara Emily intră în salon. Avea obrajii rozalii, răsuflarea întretăiată şi părea emoţionată. Ochii ei albaştri străluceau. Ne zise cu vocea ei de vrăbiuţă, destul de tulburată:

— O, Doamne, îmi pare rău că am întârziat. Am făcut nişte cumpărături în oraş, iar prăjiturile de la Blue Rose nu mi s-au părut prea proaspete, aşa că m-am dus la magazinul doamnei Lygon. Întotdeauna îmi place să cumpăr prăjiturile ultimele, fiindcă atunci le găseşti pe cele de-abia scoase din cuptor şi nu ţi se dau cele din ziua precedentă. Dar sunt atât de necăjită că v-am făcut să aşteptaţi – este de neiertat…

— E vina noastră, domnişoară Emily, interveni Joanna. Am sosit mai devreme. Am venit pe jos şi Jerry merge atât de repede acum, încât ajungem peste tot prea devreme.

— Niciodată nu e prea devreme, draga mea. Nu spune asta, ştiţi, omul nu poate spune că are prea mult din ceva bun.

Şi bătrâna doamnă o bătu cu afecţiune pe Joanna pe umăr.

Joanna se lumină la faţă. Se părea că, în cele din urmă, cineva o plăcea. Emily Barton îmi zâmbi şi mie, dar făcu asta cu o oarecare timiditate, cum ar face cineva în timp ce se apropie de un tigru mâncător de oameni, despre care i s-a spus că, pentru moment, e inofensiv.

— Este foarte drăguţ din partea dumneavoastră să participaţi la un eveniment atât de feminin cum este ceaiul, domnule Burton.

După părerea mea, Emily Barton îşi închipuia că bărbaţii sunt nişte fiinţe care consumă în permanenţă whisky cu sifon şi fumează trabuce, şi din când în când se strecoară ca să le seducă pe fecioarele din sat sau să aibă o aventură cu o femeie măritată.

Când, mai târziu, i-am spus asta Joannei, ea mi-a replicat că, probabil, „vrabia mălai visează”, că Emily Barton ar fi dorit să dea peste un asemenea bărbat, dar, vai, asta nu se întâmplase niciodată.

Între timp, domnişoara Emily se agita prin cameră, aranjând pentru mine şi Joanna măsuţele şi aducându-ne grijulie scrumiere; un minut mai târziu, uşa se deschise şi apăru Florence cu o tavă cu ceaiul şi nişte ceşti fine Crown Derby pe care, presupuneam, domnişoara Emily le adusese cu ea. Ceaiul chinezesc era delicios şi fu însoţit de sandviciuri din felii subţiri de pâine cu unt şi de prăjiturele.

De data aceasta, Florence era radioasă şi o privea pe domnişoara Emily cu un fel de plăcere maternă, aşa cum te-ai uita la copilul favorit care se joacă de-a servitul ceaiului la păpuşi.

Eu şi Joanna am mâncat mult mai mult decât simţeam nevoia, căci gazda noastră ne îndemna cu mult entuziasm. Era evident că micuţa doamnă se bucura de petrecerea pe care o oferea şi mi-am dat seama că, pentru Emily Barton, eu şi Joanna reprezentam o adevărată aventură – doi oameni din misterioasa şi sofisticata lume londoneză.

Fireşte că discuţia a alunecat curând spre bârfă. Domnişoara Barton vorbi cu căldură despre doctorul Griffith, despre bunătatea şi priceperea lui ca doctor. Şi domnul Symmington era considerat un avocat foarte deştept şi o ajutase pe domnişoara Barton să capete înapoi ceva bani din impozitul pe venit despre care, altfel, ea nu ar fi avut habar. Era atât de drăguţ cu copiii lui, le era devotat lor şi soţiei – apoi domnişoara Barton se opri brusc.

— Biata doamnă Symmington, este atât de îngrozitor de trist, iar copiii aceia au rămas fără mamă. Probabil că nu a fost niciodată o femeie foarte puternică – iar sănătatea îi fusese foarte şubredă în ultima vreme. O tulburare a minţii, asta trebuie să fi fost. Am citit despre astfel de lucruri în ziar. În astfel de împrejurări, oamenii nu-şi dau seama ce

fac. Iar ea trebuie să nu fi fost conştientă de ce făcea, altfel şi-ar fi adus aminte de domnul Symmington şi de copii.

— Scrisoarea aceea anonimă trebuie s-o fi tulburat peste măsură, zise Joanna.

Domnişoara Barton se înroşi, apoi spuse, cu o urmă de reproş în glas:

— Nu e un lucru prea plăcut de discutat, nu crezi, draga mea? Ştiu că au existat… Ăăă… Scrisori, dar hai să nu vorbim despre ele. Sunt lacuri îngrozitoare. Cred că ar fi bine să le ignorăm.

Ei bine, poate că domnişoara Barton putea să le ignore, dar pentru unii oameni nu era atât de simplu. Oricum, am schimbat subiectul şi am discutat despre Aimeè Griffith.

— Minunată, de-a dreptul minunată, zise Emily Barton. Energia şi capacitatea ei de organizare sunt fără cusur. Şi este foarte bună cu fetele. Este atât de practică şi pusă la curent cu toate! Practic, ea conduce locul ăsta. Şi este absolut devotată fratelui ei. Este foarte frumos să vezi atâta devotament între frate şi soră.

— Lui nu i se pare niciodată un pic cam obositor? Întrebă Joanna.

Emily Barton se uită uimită la ea.

— Ea a sacrificat foarte multe de dragul lui, răspunse cu o urmă de reproş în glas.

Am văzut în ochii Joannei citindu-se „O, Doamne!” şi m-am grăbit să abat discuţia înspre domnul Pye.

Emily Barton avea oarecare dubii în legătură cu domnul Pye.

Tot ce putu să spună fu să repete, destul de puţin convinsă, că era foarte amabil – da, foarte amabil. Era un om cu dare de mână şi foarte generos. Uneori primea nişte musafiri cam ciudaţi, dar, desigur, şi călătorea foarte mult.

Am fost de acord că, într-adevăr, călătoriile îţi dezvoltau orizontul, dar, uneori, aveau ca urmare şi întâlnirea cu oameni mai ciudaţi.

— Mereu mi-am dorit să plec într-o croazieră, mărturisi Emily Barton melancolică. Citeşti despre aşa ceva în ziare şi pare atât de atrăgător!

— Şi de ce nu vă duceţi? O întrebă Joanna.

Transpunerea unui vis în realitate păru să o alarmeze pe domnişoara Emily.

— A, nu, nu, asta ar fi chiar imposibil.

— Dar de ce? Este destul de ieftin.

— A, nu este vorba numai de cheltuieli. Dar nu mi-ar plăcea să mă duc singură. Să călătoreşti neînsoţit ar părea cam neobişnuit, nu credeţi?

— Nu, replică Joanna.

Domnişoara Emily o privi cu îndoială.

— Şi nu ştiu cum m-aş descurca cu bagajul, cu coborâtul în porturi străine şi cu toţi banii aceia diferiţi…

În faţa privirii înspăimântate a micuţei doamne părură să se ridice nenumărate obstacole, iar Joanna se grăbi să o liniştească întrebând-o despre apropiata sărbătoare câmpenească şi despre vânzarea de produse casnice. Acest subiect conduse inevitabil spre doamna Dane Calthrop.

Un spasm uşor se putu observa pentru o clipă pe chipul domnişoarei Barton.

— Să ştii, dragă, zise ea, că este, într-adevăr, o femeie foarte ciudat ă. Şi lucrurile pe care le spune uneori!

Am întrebat-o ce lucruri.

— A, nu ştiu. Lucruri atât de neaşteptate, şi felul în care se uită la tine, de parcă nu tu ai fi acolo, ci altcineva – nu mă exprim bine, dar este atât de greu să pun în cuvinte impresia pe care o am. Apoi, ea nu vrea… Ei bine, nu doreşte să se amestece absolut deloc. Sunt atât de multe situaţii în care nevasta unui vicar poate să dea un sfat şi, poate, chiar să admonesteze. Să-i scuture pe oameni şi să-i facă să revină pe drumul cel bun. Oamenii ar asculta-o, sunt sigură, fiindcă o privesc cu teamă şi admiraţie. Dar ea preferă să rămână retrasă şi să nu se apropie de ceilalţi, şi

are obiceiul curios de a-i părea rău pentru cei mai neisprăviţi oameni.

— Asta este interesant, am zis eu, schimbând o privire rapidă cu Joanna.

— Totuşi, este o femeie foarte bine-crescută. Înainte de căsătorie s-a numit domnişoara Farroway de Bellpath – o familie foarte bună, dar familiile astea vechi sunt uneori excentrice, după părerea mea. Însă e devotată soţului ei care este un bărbat foarte deştept, dar care, mi-e teamă, se pierde aici, la ţară. Este un om bun şi foarte sincer, dar obiceiul lui de a cita din latină mă cam zăpăceşte.

— Aşa-i, aşa-i, am aprobato din toată inima.

— Jerry a beneficiat de o educaţie scumpă în şcoli publice, aşa că nu recunoaşte latina nici când o aude, replică Joanna.

Această afirmaţie o făcu pe domnişoara Barton să abordeze un nou subiect.

— Directoarea şcolii de aici este cea mai neplăcută tânără pe care am întâlnit-o, zise ea. Mi-e teamă că e cam comunistă, zise domnişoara Barton coborând glasul la pomenirea cuvântului „comunistă”.

Mai târziu, în timp ce urcam dealul spre casă, Joanna îmi spuse:

— E o femeie chiar drăguţă.

V

La cina din acea seară, Joanna îi spuse lui Partridge că spera că întâlnirea pe care aceasta o avusese la ceai să fi fost reuşită.

Partridge se înroşi la faţă şi îşi luă o atitudine şi mai înţepată.

— Mulţumesc, domnişoară, dar, în cele din urmă, Agnes nu a apărut.

— Oh, îmi pare rău.

— Pentru mine nu a avut importanţă, zise Partridge.

Era atât de supărată, încât binevoi să ne împărtăşească gândurile ei.

— Doar nu eu am fost cea care s-a gândit să o invite! Ea singură a sunat, a spus că o preocupă ceva şi m-a întrebat dacă poate să vină până aici, fiindcă era ziua ei liberă. Iar eu am spus „da”, dacă voi obţine permisiunea dumneavoastră – ceea ce am şi făcut. Şi după asta, nici un semn de la ea! Nici nu am primit vreun cuvânt de scuză, deşi sper că voi primi un bilet mâine-dimineaţă. Fetele din ziua de azi nu-şi cunosc lungul nasului şi habar n-au să se comporte!

Joanna încercă să îmblânzească sentimentele rănite ale lui Partridge.

— Poate că nu s-a simţit bine. Nu ai sunat-o să afli?

Partridge se zburli din nou.

— Nu, nu am făcut-o, domnişoară. Nu, cum aşa?! Dacă Agnes vrea să se comporte nepoliticos e problema ei, dar o să-i spun eu ce cred despre asta când ne vom întâlni.

Partridge ieşi din cameră plină de indignare, iar eu şi Joanna am izbucnit în râs.

— Probabil e un caz pentru rubrica „Sfaturi de la mătuşa Nancy”, am zis. „Iubitul meu se comportă foarte rece cu mine. Ce să fac?” În lipsa mătuşii Nancy, Partridge a fost aleasă ca să dea sfaturi, dar, în schimb, a avut probabil loc o împăcare şi bănuiesc că în această clipă Agnes şi iubitul ei sunt unul dintre acele cupluri îmbrăţişate peste care dai la umbra unui gard viu. Te fac să te simţi teribil de jenat, fără ca ei să se sinchisească de asta.

Joanna râse şi mărturisi că şi ea credea la fel.

Am început să vorbim despre scrisorile anonime şi ne-am întrebat cum se descurcau Nash şi melancolicul Graves.

— Astăzi se face exact o săptămână, zise Joanna, de când doamna Symmington s-a sinucis. Aş fi crezut că o să obţină ceva până acum. Amprente, mostre de scris, ceva.

I-am răspuns absent. Undeva, în străfundul minţii, începuse să capete contur o nelinişte ciudată, care avea

legătură cu expresia pe care o folosise Joanna: „exact o săptămână”.

Îndrăznesc să spun că ar fi trebuit să pun lucrurile cap la cap mai devreme. Poate, inconştient, bănuiam deja.

În orice caz, ideea începuse să „dospească”. Neliniştea creştea – ajunsesem să o conştientizez.

Joanna observă că nu mai ascultam ce-mi povestea cu însufleţire despre o întâlnire din sat.

— Ce s-a întâmplat, Jerry?

Nu i-am răspuns pentru că eram preocupat să pun cap la cap lucrurile.

Sinuciderea doamnei Symmington… Era singură acasă în acea după-amiază… Singur ă în cas ă pentru c ă era ziua liber ă a servitoarelor… Exact acum o săptămână…

— Jerry, ce…

Am întrerupt-o:

— Joanna, servitoarele au o zi liberă pe săptămână, nu-i aşa?

— Şi o dată la două duminici, răspunse Joanna. Ce…

— Lasă duminicile. Au aceeaşi zi liberă în fiecare săptămână?

— Da. Aşa se procedează de obicei.

Joanna mă privea plină de curiozitate. Mintea ei nu urmase aceeaşi cale ca a mea.

Am traversat camera şi am acţionat clopoţelul. Partridge apăru în cameră.

— Spune-mi, i-am cerut, această Agnes Woddell. Lucrează?

— Da, domnule. La doamna Symmington. La domnul Symmington, ar trebui să spun acum.

Am inspirat adânc şi m-am uitat la ceas. Era zece şi jumătate seara.

— Ar trebui să fie acasă la ora asta, nu crezi?

Partridge mă privi dezaprobator.

— Da, domnule. Servitoarele trebuie să se întoarcă până la zece. Sunt de modă veche.

— O să sun, am decis.

Am ieşit în hol, cu Joanna şi Partridge în urma mea. Partridge era furioasă. Joanna era uimită. În timp ce încercam să găsesc numărul, îmi spuse:

— Ce vrei să faci, Jerry?

— Vreau să mă asigur că fata aceea a ajuns cu bine.

Partridge pufni. Doar pufni, nimic mai mult. Dar nu-mi păsa nici cât negru sub unghie de pufnelile lui Partridge. La celălalt capăt al firului răspunse Elsie Holland.

— Scuze că sun, am început. Sunt Jerry Burton. Ăăă… Agnes, servitoarea, este acasă?

De-abia după ce am rostit cuvintele, m-am simţit ca un mare tâmpit. Dacă fata venise acasă şi totul era în regulă, cum Dumnezeu aveam să explic faptul că sunasem şi întrebasem? Ar fi fost mai bine dacă aş fi lăsat-o pe Joanna să facă asta, cu toate că şi în acest caz ar fi fost nevoie de o oarecare explicaţie. Am prevăzut un nou motiv de bârfă în Lymstock, avându-ne ca subiect pe mine şi pe Agnes Woddell.

Nu-i de mirare că Elsie Holland păru foarte surprinsă.

— Agnes? A, sigur că trebuie să fie acasă la ora asta.

M-am simţit ca un prost, dar am insistat:

— Te deranjează să verifici dacă este acasă, domnişoară Holland?

Un lucru poate fi spus despre guvernante – sunt obişnuite să facă tot ce li se cere. Nu contează motivul! Elsie Holland puse jos receptorul şi se duse ascultătoare să verifice. Două minute mai târziu, am auzit o voce:

— Sunteţi acolo, domnule Burton?

— Da.

— Agnes nu e acasă.

Atunci am ştiut că intuiţia mea fusese corectă. Am auzit nişte voci nedesluşite la celălalt capăt al firului, apoi Symmington spuse:

— Salut, Burton, ce s-a întâmplat?

— Servitoarea dumitale, Agnes, nu s-a întors?

— Nu, Domnişoara Holland tocmai a fost să verifice. Ce s-a întâmplat? Doar nu s-a petrecut un accident, nu?

— Nu un accident, am confirmat.

— Vrei să spui că ai motive să crezi că i s-a întâmplat ceva fetei?

— Nu m-ar mira, am replicat sumbru.

Capitolul 8

I

Am dormit prost în acea noapte. Chiar şi atunci, bănuiesc, piesele puzzle-ului mi se învârteau prin minte. Cred că, dacă mi-aş fi pus mintea la contribuţie, aş fi putut rezolva întregul mister atunci şi acolo. Altfel din ce motiv fragmentele acelea disparate mi-ar fi stăruit în minte atât de insistent?

Cât de multe ştim la un moment dat? Mult mai mult – sau, cel puţin, aşa consider – decât credem că ştim! Dar nu putem ajunge la acele cunoştinţe ascunse. Sunt acolo, dar nu le putem atinge.

Am rămas întins pe pat, întorcându-mă neliniştit de pe-o parte pe alta, în timp ce elemente vagi ale misterului îmi apăreau în minte şi mă torturau.

Exista un tipar – numai de-aş putea să-l înţeleg! Ar trebui să ştiu cine a scris epistolele acelea afurisite! Exista undeva o urmă – numai de-aş putea s-o urmez!

În timp ce încercam să adorm, cuvintele-mi jucau enervant în mintea mea ameţită.

„Nu iese fum fără foc.” Nu iese fum fără foc. Fum… Fum? Perdea de fum… Nu, asta era din război – o expresie din război. Război. Bucăţică de hârtie… Doar o „bucăţică de hârtie. Belgia… Germania…

Am adormit. Am visat că mă duceam la plimbare cu doamna Dane Calthrop, care se transformase într-un câine de vânătoare, iar ea avea zgardă şi lesă.

II

Ţârâitul telefonului m-a trezit. Era un sunet persistent.

M-am ridicat în capul oaselor în pat şi m-am uitat la ceas. Era 7.30. Nu fusesem încă strigat. Telefonul continua să ţârâie în holul de la parter.

Am sărit din pat, mi-am pus halatul şi am coborât în grabă. Am ajuns cu puţin înaintea lui Partridge care intra pe uşa dinspre bucătărie. Am ridicat receptorul.

— Alo?

— Oh! Era un oftat de uşurare. Tu eşti! Era vocea lui Megan. O voce nespus de pierdută şi de înspăimântată. Oh, te rog, vino! Te rog! Oh, vino! Vii?

— Vin de îndată, i-am zis. Mă auzi? De îndată.

Am urcat treptele câte două odată şi am dat buzna în camera Joannei.

— Ascultă, Joanna, mă duc acasă la Symmington. Joanna îşi înălţă capul blond şi cârlionţat de pe pernă şi îşi frecă ochii ca un copil.

— De ce… Ce s-a întâmplat?

— Nu ştiu. Era copila – Megan. Părea înspăimântată.

— Ce crezi că s-a întâmplat?

— Dacă nu mă înşel, e vorba de fata aceea, Agnes.

În timp ce mă îndreptam spre uşă, Joanna strigă după mine:

— Aşteaptă! Mă îmbrac şi te duc cu maşina.

— Nu-i nevoie. Mă duc singur.

— Nu poţi să conduci.

— Ba da, pot.

Şi chiar am făcut-o. A fost un pic dureros, dar nu foarte mult. M-am spălat, m-am bărbierit, m-am îmbrăcat, am luat maşina şi am ajuns la reşedinţa Symmington într-o jumătate de oră. Nu era o performanţă prea rea.

Megan probabil că pândise sosirea mea. Ieşi în fugă din casă şi se agăţă de mine. Biata ei feţişoară era albă şi contorsionată.

— Oh, ai venit… Ai venit!

— Calmează-te, copilă, i-am zis. Da, am venit. Ce s-a întâmplat?

Megan începu să tremure. Mi-am petrecut braţul în jurul ei.

— Eu… Eu am găsit-o.

— Tu ai găsit-o pe Agnes? Unde?

Tremură şi mai tare.

— Sub scări. E un dulap acolo. Se ţin undiţe şi crose de golf, şi tot felul de lucruri. Ştii ce.

Am dat afirmativ din cap. Era un dulap obişnuit.

Megan continuă:

— Era acolo, ghemuită şi… Şi rece… Îngrozitor de rece. Ştii, era… Era moart ă!

Am întrebat-o curios:

— Ce te-a făcut să te uiţi acolo?

— Nu… Nu ştiu. Ai telefonat aseară. Şi toţi am început să ne întrebăm unde e Agnes. Am aşteptat-o o vreme şi nu ne-am culcat, dar ea nu a venit şi, în cele din urmă, ne-am dus la culcare. Nu am putut dormi foarte bine şi m-am trezit devreme. Numai Rose, bucătăreasa, se sculase. Era foarte supărată pe Agnes că nu se întorsese. A zis că a mai fost într-un loc unde o fată a fugit tot aşa. Eu am mâncat nişte lapte cu pâine şi unt în bucătărie. Brusc, Rose a intrat cu o înfăţişare ciudată şi a spus că hainele pe care Agnes le poartă când iese sunt tot în camera ei – hainele cele bune, pe care le lua când pleca. Şi am început să mă întreb dacă… Dacă a plecat, într-adevăr, de acasă. Am început să caut şi am deschis dulapul de sub scări… Şi acolo am găsit-o.

— Presupun că a sunat cineva la poliţie?

— Da, poliţiştii sunt aici. Tatăl meu vitreg i-a sunat imediat. După aceea eu… Am simţit că nu mai suport şi te-am sunat. Nu te superi?

— Nu, i-am răspuns. Nu mă supăr. Am privit-o curios. Ţi-a dat cineva vreun brandy sau cafea, sau un ceai… După ce ai găsit-o?

Megan clătină din cap.

Am înjurat întregul ménage Symmington. Filfizonul acela de Symmington nu se gândise decât la poliţie. Se pare că

nici Elsie Holland, nici bucătăreasa nu se gândiseră la efectul pe care această descoperire înfiorătoare l-a putut avea asupra unei copile sensibile.

— Vino, fetiţo. Mergem la bucătărie.

Am înconjurat casa şi am intrat în bucătărie pe uşa din spate. Rose, o femeie grăsuţă cu o faţă rotundă, de vreo patruzeci de ani, bea un ceai tare lângă focul din bucătărie. Ne-a întâmpinat cu un şuvoi de vorbe şi cu mâna la inimă.

O cuprinseseră nişte palpitaţii ciudate, îngrozitoare, mi-a spus. Numai dacă stai să te gândeşti, ar fi putut fi ea, ar fi putut fi oricare dintre ei, ucişi în patul lor – asta se putea întâmplă!

— Pregăteşte o ceaşcă zdravănă din ceaiul ăla tare pentru domnişoara Megan, i-am zis. A trecut printr-un adevărat şoc. Adu-ţi aminte că ea a fost cea care a găsit cadavrul.

Simpla menţionare a cadavrului aproape că o făcu pe Rose să leşine, dar am oprit-o cu o privire rece. Bucătăreasa îi turnă lui Megan o ceaşcă de lichid închis la culoare.

— Poftim, domnişoară, i-am zis lui Megan. Bea asta. Bănuiesc că nu ai şi nişte brandy, Rose?

Rose îmi răspunse cu jumătate de gură că mai rămăseseră câteva picături din brandy-ul folosit la pregătirea prăjiturilor de Crăciun.

— E suficient, i-am zis şi am turnat puţin în ceaşca lui Megan.

Am văzut din privirea lui Rose că i se părea o idee bună.

I-am spus lui Megan să rămână cu Rose.

— Pot să am încredere în dumneata să ai grijă de domnişoara Megan? Am întrebat-o, iar Rose mi-a răspuns recunoscătoare:

— Oh, da, domnule.

Am intrat în casă. Dacă eu cunoşteam genul de femeie ca Rose, curând avea să simtă nevoia să-şi recapete forţele mâncând ceva şi asta nu-i va strica nici lui Megan. La naiba cu oamenii ăştia – de ce nu puteau să aibă grijă de un copil?

Spumegând de furie, am dat peste Elsie Holland în hol. Nu păru surprinsă să mă vadă. Bănuiesc că tulburarea teribilă provocată de descoperire îi făcea pe locatarii casei să nu-şi dea bine seama cine venea şi cine pleca. Poliţistul, Bert Rundle, stătea lângă uşa din faţă.

Elsie Holland spuse cu răsuflarea tăiată:

— Oh, domnule Burton, nu este absolut îngrozitor? Cine poate să fi făcut un asemenea lucru înfiorător?

— Înseamnă că a fost o crimă?

— A, da. A fost lovită în ceafă. Era toată numai sânge şi păr – oh! E îngrozitor! Şi înghesuită în dulapul acela. Cine ar fi putut comite o asemenea ticăloşie? Şi de ce? Biata Agnes, sunt sigură că nu a făcut nimănui nici un rău în toată viaţa ei.

— Nu, i-am replicat. Cineva a avut grijă de asta destul de prompt.

Ea mă privi fără să înţeleagă. Era clar, nu-i mergea prea repede mintea. Dar avea nervi tari. Tenul îi era, ca de obicei, uşor colorat de emoţie şi, mi-am imaginat că, într-un fel uşor macabru şi în ciuda inimii ei bune, chiar îi făcea plăcere drama prin care trecea.

Elsie Holland spuse pe un ton de scuză:

— Trebuie să urc la băieţi. Domnul Symmington este foarte îngrijorat ca nu cumva ei să aibă un şoc. Vrea să-i ţin departe de toate astea.

— Am auzit că Megan a găsit cadavrul, am spus. Sper că are cineva grijă de ea.

Spre lauda ei, Elsie Holland păru să aibă mustrări de conştiinţă.

— O, Doamne! Am uitat cu totul de ea. Sper că e bine. Am fost atât de grăbită, cu poliţia şi toate celelalte – dar a fost o neglijenţă din partea mea. Biata fată, trebuie să se simtă groaznic. Mă duc imediat să văd ce face.

M-am mai domolit.

— E în regulă, i-am spus. Are Rose grijă de ea. Du-te la copii.

Ea mi-a mulţumit zâmbindu-mi cu dinţii mari şi albi, şi plecă grăbită pe scări. La urma urmei, datoria ei era să se preocupe de băieţi, nu de Megan – Megan nu era preocuparea nimănui. Elsie era plătită să aibă grijă de puştii răzgâiaţi ai lui Symmington. Nimeni nu o putea condamna.

În timp ce dispărea grăbită pe scări, mi s-a tăiat răsuflarea. Pentru o clipă, în locul unei guvernante conştiincioase am zărit imaginea Victoriei înaripate, nemuritoare şi incredibil de frumoase.

Apoi uşa se deschise şi comisarul Nash intră în hol, urmat de Symmington.

— A, domnule Burton, mă întâmpină el. Tocmai mă pregăteam să vă sun. Mă bucur că sunteţi aici.

Nu m-a întrebat – atunci – de ce mă aflam acolo.

Îşi întoarse capul şi i se adresă lui Symmington:

— O să folosesc această cameră, dacă nu aveţi nimic împotrivă.

Era o mică încăpere, cu o fereastră care dădea spre stradă.

— Desigur, desigur.

Symmington se ţinea destul de bine, dar părea teribil de obosit. Comisarul Nash îi zise cu blândeţe:

— În locul dumneavoastră aş lua micul dejun, domnule Symmington. Dumneavoastră, domnişoara Holland şi domnişoara Megan vă veţi simţi mult mai bine după ce veţi mânca nişte ouă cu şuncă şi veţi bea nişte cafea. Crimele nu cad bine pe stomacul gol.

Vorbea pe un ton liniştitor, ca un doctor de familie.

Symmington încercă să surâdă vag şi răspunse:

— Mulţumesc, domnule comisar, o să vă urmez sfatul.

L-am urmat pe Nash în micuţa încăpere, iar el a închis uşa. Apoi mi-a spus:

— Aţi ajuns aici foarte repede. Cum aţi auzit vestea?

I-am spus că mă sunase Megan. Îl simpatizam pe comisarul Nash. Măcar el nu uitase că şi Megan avea nevoie

de micul dejun.

— Am auzit că aţi telefonat seara trecută, domnule Burton, şi aţi întrebat de această fată. De ce aţi făcut-o?

Presupuneam că gestul părea ciudat. I-am povestit de telefonul pe care Agnes i-l dăduse lui Partridge şi de faptul că nu apăruse la întâlnire.

— Da, înţeleg… Făcu el.

O spusese încet şi gânditor, frecându-şi bărbia. Apoi oftă.

— Ei bine, aici e vorba de crimă, fără îndoială. O acţiune fizică directă. Întrebarea e – ce ştia fata? I-a spus ceva acestei Partridge? Ceva clar?

— Nu cred. Dar puteţi s-o întrebaţi.

— Da. Am să vin să discut cu ea după ce termin aici.

— Ce s-a întâmplat, mai exact? Am întrebat. Sau nu ştiţi încă?

— Cam aşa ceva. Era ziua liberă a servitoarelor…

— A amândurora?

— Da, se pare că mai demult au fost aici două surori care doreau să iasă împreună, aşa că doamna Symmington a aranjat lucrurile în felul acesta. Apoi, după ce au venit aceste două servitoare, ea a păstrat acelaşi aranjament. Ele obişnuiau să lase o cină rece în sufragerie, iar domnişoara Holland aducea ceaiul.

— Înţeleg.

— Lucrurile sunt destul de clare până la un punct. Bucătăreasa, Rose, vine din Nether Mickford şi, ca să ajungă acolo în ziua ei liberă, trebuie să prindă autobuzul de ora două şi jumătate. Aşa că Agnes trebuie întotdeauna să strângă masa de prânz. Rose obişnuia să spele vasele de la cină când se întorcea seara, ca să fie chit.

Asta s-a întâmplat ieri. Rose a plecat să prindă autobuzul la 14.25, Symmington a plecat la birou la 14.35. Elsie Holland şi copiii au ieşit la trei fără un sfert. Megan Hunter a plecat cu bicicleta cinci minute mai târziu. Agnes a rămas singură acasă. Din câte mi-am dat seama, în mod normal pleca de acasă între 15 şi 15.30.

— Şi casa rămânea goală?

— A, pe aici oamenii nu-şi fac probleme în privinţa asta. Nu se prea încuie uşile pe aici, prin zonă. După cum am spus, la trei fără zece, Agnes era singură în casă. Este clar că nu a plecat, pentru că purta încă boneta şi şorţul când a fost găsit cadavrul.

— Îmi închipui că puteţi spune cu aproximaţie ora morţii?

— Doctorul Griffith nu se angajează să spună o oră exactă. Între două şi patru şi jumătate – acesta este verdictul lui oficial.

— Cum a fost ucisă?

— La început, a fost ameţită cu o lovitură în ceafă. După aceea, la baza craniului i-a fost înfiptă o ţepuşă obişnuită de bucătărie, foarte ascuţită, care i-a provocat instantaneu moartea.

Mi-am aprins o ţigară. Nu era o imagine prea plăcută.

— A fost executată cu sânge rece, am afirmat.

— A, da, este evident.

Am inhalat adânc.

— Cine a făcut-o? Am întrebat. Şi de ce?

— Presupun, zise Nash încet, că nu vom şti niciodată cu exactitate motivul. Dar putem bănui.

— Ştia ceva?

— Ştia ceva.

— Şi nu a dat nimănui nici un indiciu?

— Din câte îmi dau seama, nu. Era supărată – aşa zice bucătăreasa – de la moartea doamnei Symmington şi, după spusele acestei Rose, devenise din ce în ce mai îngrijorată şi tot spunea că nu ştie ce ar trebui să facă. Nash scoase un oftat exasperat. Aşa se întâmplă întotdeauna. Nu vor să apeleze la noi. Au această prejudecată adânc înrădăcinată împotriva „amestecului poliţiei”. Dacă ar fi venit şi ne-ar fi spus ce o neliniştea, ar fi fost şi astăzi în viaţă.

— I-a dat ceva de înţeles celeilalte femei?

— Nu. Sau cel puţin aşa susţine Rose, şi eu sunt înclinat s-o cred. Pentru că, dacă ar fi făcut-o, Rose ar fi spus totul de îndată, cu multe înfloriturі – contribuţie proprie.

— E înnebunitor să nu ştii, am spus.
— Totuşi, putem ghici, domnule Burton. Mai întâi de toate, nu poate fi ceva foarte precis. Este genul de lucru la care te tot gândeşti şi, cu cât faci asta mai mult, cu atât nelinişstea creşte. Înţelegeţi ce vreau să spun?
— Da.
— De fapt, cred că ştiu despre ce este vorba.
L-am privit cu respect.
— Bravo, domnule comisar!
— Vedeţi, domnule Burton, eu ştiu ceva ce dumneavoastră nu ştiţi. În după-amiaza în care doamna Symmington s-a sinucis, ambele servitoare trebuiau să fie plecate. Era ziua lor liberă. Dar, de fapt, Agnes s-a întors acasă.
— Ştiţi asta?
— Da. Agnes are un prieten – tânărul Rendell de la magazinul de peşte. Miercurea, magazinul se închide mai devreme, iar el vine să o întâlnească pe Agnes şi se duc la plimbare sau la un film, dacă e urât afară. În acea zi de miercuri ei s-au certat practic imediat după ce s-au întâlnit. Autorul nostru de scrisori anonime nu a stat cu mâinile în sân, sugerând că Agnes perpelea şi alt peşte, şi tânărul Fred Rendell era foarte supărat. S-au certat violent şi Agnes a fugit spre casă zicând că nu mai vine decât dacă Fred îşi cere scuze.
— Şi?
— Ei bine, domnule Burton, bucătăria dă spre spatele casei, dar dinspre cămară se vede locul pe care îl privim acum. Există numai o poartă de acces în curte. După ce intri pe ea, fie te duci spre uşa din faţă a casei, fie urmezi aleea de pe lângă casă spre uşa din spate. Se opri. Q să vă spun ceva. Scrisoarea pe care doamna Symmington a primit-o în acea după-amiază nu a sosit cu po şta. Avea pe ea un timbru folosit şi o ştampilă a poştei destul de bine falsificată, astfel încât să pară că a fost adusă de poştaş împreună cu corespondenţa de după-amiază. Dar, de fapt, nu fusese adus ă cu po şta. Înţelegeţi ce înseamnă asta?

Am spus încet:

— Înseamnă că a fost lăsată de cineva, pusă la cutia poştală cu ceva timp înainte să fie adusă poşta de după-amiază, astfel încât să fie printre celelalte scrisori.

— Exact. Poşta de după-amiază soseşte în jurul orei de 15.45. Teoria mea e următoarea: fata se afla în cămară şi privea pe fereastră (care este mascată de tufişuri, dar poţi vedea prin ele destul de bine), aşteptându-şi iubitul să apară şi să-şi ceară scuze.

— Şi a văzut persoana care a adus biletul? Am întrebat.

— Aşa presupun, domnule Burton. Poate mă înşel, desigur.

— Eu nu cred că vă înşelaţi… Este o teorie simplă şi convingătoare – înseamnă că Agnes ştia cine este autorul scrisorilor anonime.

— Da.

— Dar atunci de ce nu a…?

M-am oprit, încruntându-mă.

Nash spuse repede:

— După cum văd eu lucrurile, fata nu şi-a dat seama ce a văzut. Cel puţin, la început. Cineva a lăsat o scrisoare, da – dar acel cineva nu era o persoană despre care ea şi-ar fi imaginat că are vreo legătură cu scrisorile anonime. Din acest punct de vedere, era cineva aflat deasupra oricărei bănuieli.

Dar, cu cât s-a gândit mai mult, cu atât a devenit mai neliniştită. Oare trebuia să spună cuiva despre asta? În starea de confuzie care o cuprinsese se gândeşte la Partridge, menajera domnişoarei Barton care, bănuiesc, este o personalitate oarecum dominatoare, a cărei părere Agnes o acceptă fără ezitări. Se decide să o întrebe pe Partridge ce ar trebui să facă.

— Da, am zis gânditor, se potriveşte destul de bine. Şi, într-un fel sau altul, Mâna Ascunsă a aflat. Cum a aflat, domnule comisar?

— Nu sunteţi obişnuit să trăiţi la ţară, domnule Burton. Este un fel de miracol cum se află aici lucrurile. Mai întâi, a

fost apelul telefonic. Cine v-ar fi putut auzi pe dumneavoastră?

M-am gândit.

— Eu am răspuns la telefon. Apoi am strigat-o pe Partridge care se afla la etaj.

— Aţi menţionat numele fetei?

— Da… Da, l-am pomenit.

— Şi cine v-a auzit?

— Sora mea şi, poate, domnişoara Griffith.

— A, domnişoara Griffith! Ce făcea la dumneavoastră acasă?

I-am explicat.

— Avea de gând să se ducă în sat?

— Se ducea mai întâi la domnul Pye.

Comisarul Nash oftă.

— Înseamnă că există două modalităţi prin care să se fi aflat totul.

Nu-mi venea să cred.

— Vreţi să spuneţi că fie domnişoara Griffith, fie domnul Pye s-ar fi obosit să repete o informaţie neînsemnată ca asta?

— Într-un loc ca ăsta, orice reprezintă o ştire. Aţi fi surprins. Dacă mama croitoresei are o bătătură afurisită, toată lumea află asta! Apoi, mai este şi varianta celor de aici. Domnişoara Holland, Rose – se poate să fi auzit ce a spus Agnes. Apoi mai e şi Fred Rendell. Se poate să se fi aflat prin intermediul lui că Agnes s-a întors acasă în acea după-amiază.

Am simţit cum mă trec fiorii. Mă uitam pe fereastră. În faţa mea se găsea scuarul cu iarbă îngrijită şi cărarea până la poarta scundă. Cineva deschisese poarta, se dusese foarte natural şi liniştit până la uşa casei şi pusese scrisoarea la cutie. Am văzut ca prin ceaţă, cu ochii minţii, silueta neclară a unei femei. Faţa nu avea trăsături definite, dar trebuia să fie un chip pe care îl cunosc…

Comisarul Nash spuse:

— Cu toate acestea, aria de cercetare se restrânge. Aşa îi prindem întotdeauna în cele din urmă. Printr-un proces de eliminare constant, cu răbdare. Nu au mai rămas chiar atât de multe persoane care ar putea fi făptaşul.

— Adică?

— Ies din discuţie femeile care au lucrat toată după-amiaza de ieri. Este eliminată directoarea şcolii. Se afla la ore. Şi asistenta din localitate – ştiu unde se afla ieri. Nu că m-aş fi gândit la vreuna din ele, dar acum suntem siguri. Vedeţi, domnule Burton, acum avem două ore clare asupra cărora să ne concentrăm – ieri după-amiază şi cu o săptămână în urmă. În ziua morţii doamnei Symmington, să zicem, de la trei şi un sfert (cel mai devreme moment posibil la care Agnes ar fi putut reveni acasă după ceartă) şi ora patru când poşta trebuie să fi sosit (dar asta pot să stabilesc cu mai mare acurateţe cu ajutorul poştaşului). Şi ieri, de la trei fără zece (când domnişoara Megan Hunter a părăsit casa) până la trei şi jumătate sau, mai probabil, trei şi un sfert, căci Agnes nu începuse să se schimbe.

— Ce credeţi că s-a întâmplat ieri?

Nash făcu o grimasă.

— Ce cred? Cred că o anumită doamnă a venit la uşa din faţă şi a sunat la sonerie, calmă şi zâmbitoare – o vizitatoare oarecare… Poate că a întrebat de domnişoara Holland sau de domnişoara Megan, sau poate că a adus un pachet. Oricum, când Agnes se întoarce să aducă tava pentru cărţi de vizită sau să ducă pachetul, vizitatoarea noastră o loveşte în ceafă pe biata victimă care nu bănuieşte nimic.

— Cu ce?

— Doamnele de aici, răspunse Nash, poartă de obicei genţi foarte mari. Nimeni nu ştie ce se poate găsi înăuntru.

— Şi după aceea îi înfige ţepuşa în ceafă şi o îngrămădeşte în dulap? Nu ar fi o treabă cam dificilă pentru o femeie?

Comisarul Nash se uită la mine cu o expresie cam ciudată.

— Femeia pe care o urmărim nu este normală – nici pe departe – şi acel gen de instabilitate mintală îţi dă o forţă

surprinzătoare. Agnes nu era o fată prea grea. Făcu o pauză, apoi întrebă: Ce a făcut-o pe domnişoara Megan să caute în acel dulap?

— Doar instinctul, am spus. Apoi am întrebat: De ce să o care pe Agnes în dulap? Care era scopul?

— Cu cât cadavrul era găsit mai târziu, cu atât era mai dificil de stabilit cu exactitate ora morţii. De exemplu, dacă domnişoara Holland ar fi descoperit cadavrul imediat ce ar fi sosit acasă, doctorul ar fi putut stabili ora decesului cu o marjă de zece minute – ceea ce ar fi fost cam neplăcut pentru doamna noastră.

— Dar dacă Agnes avea bănuieli legate de această persoană… Am spus, încruntându-mă.

Nash m-a întrerupt:

— Nu avea. Nu erau nişte bănuieli clare. Ea considerase doar că era ceva „ciudat”. Nu era o fată foarte isteaţă, după părerea mea, şi avea doar bănuieli vagi şi senzaţia că ceva nu era în regulă. În mod sigur nu bănuia că avea de-a face cu o femeie care ar comite o crimă.

— Dumneavoastră aţi bănuit asta? L-am întrebat.

Nash clătină din cap, apoi zise cu înverşunare:

— Ar fi trebuit să ştiu. Vedeţi, sinuciderea aceea l-a înspăimântat pe cel pe care-l numim Mâna Ascunsă. Teama, domnule Burton, este un element incalculabil.

— Da, teama. Asta ar fi trebuit să prevedem. Teama – într-o minte dereglată…

— Deci înţelegeţi, zise comisarul Nash şi, cumva, cuvintele lui făcură întreaga întâmplare absolut oribilă. Ne confruntăm cu o persoană care este respectată şi apreciată – de fapt, cineva cu o poziţie socială bună!

III

Imediat, Nash spuse că avea s-o interogheze încă o dată pe Rose. L-am întrebat, cam obraznic, dacă pot participa şi

eu. Spre surprinderea mea, Nash fu de acord, plin de amabilitate.

— Mă bucur foarte mult că doriţi să colaboraţi, domnule Burton, dacă îmi daţi voie să fiu sincer.

— Asta pare cam suspect, i-am replicat. În romane, când un detectiv acceptă ajutorul cuiva, acel cineva este de obicei criminalul.

Nash izbucni în râs.

— Nu sunteţi deloc genul care să scrie scrisori anonime, domnule Burton. Apoi adăugă: Sincer, ne puteţi fi de folos.

— Mă bucur, dar nu văd cum.

— Fiindcă sunteţi străin de aceste locuri, acesta-i motivul. Nu aveţi idei preconcepute despre oamenii de aici. Dar, în acelaşi timp, aveţi ocazia să cunoaşteţi unele lucruri din punct de vedere social, ca să zic aşa.

— Criminalul este o persoană cu o poziţie socială înaltă, am murmurat.

— Exact.

— Eu o să fiu spionul „din interior”?

— Aveţi ceva împotrivă?

M-am gândit la asta.

— Nu, am răspuns. Sincer, nu am. Dacă există vreun nebun periculos care le împinge pe femeile nevinovate la sinucidere şi le loveşte în cap pe servitoarele nefericite, atunci nu mă deranjează să fac nişte treburi murdare ca să-l băgăm pe nebunul ăla la zdup.

— Este foarte înţelept din partea dumneavoastră, domnule. Dar daţi-mi voie să vă spun că persoana pe care o urmărim este periculoasă. Este la fel de periculoasă ca un şarpe cu clopoţei, o cobră şi o mamba neagră la un loc.

M-am cutremurat uşor şi am spus:

— De fapt, trebuie să ne grăbim?

— Aşa este. Să nu credeţi că noi, poliţiştii, stăm cu mâinile în sân. Nu este aşa. Urmărim câteva piste, spuse el sumbru.

În minte mi-a apărut imaginea unei pânze fine de păianjen…

Nash dorea să audă din nou povestea lui Rose – aşa mi-a explicat – deoarece îi spusese deja două variante diferite şi, cu cât îi servea mai multe versiuni, cu atât era mai posibil ca acestea să conţină câte un grăunte adevăr.

Am găsit-o pe Rose spălând vasele de la micul dejun. Se opri imediat, îşi dădu ochii peste cap şi îşi duse mâna la inimă, explicându-ne că se simţise foarte ciudat toată dimineaţa.

Nash o abordă cu calm, dar hotărât. Îmi spusese că prima oară avusese faţă de ea o atitudine liniştitoare, a doua oară – una fermă, iar acum adoptase o combinaţie între cele două.

Rose începu să detalieze cu vădită plăcere întâmplările din săptămână care trecuse, cum Agnes fusese copleşită de o teamă teribilă şi, tremurând, îi spusese: „Nu mă întreba” atunci când Rose o îndemnase să-i mărturisească despre ce era vorba.

— Mi-a spus că, dacă mi-ar mărturisi despre ce este vorba, ar fi într-un pericol de moarte, încheie Rose dându-şi încântată ochii peste cap.

Dar Agnes nu-i sugerase în nici un fel ce anume o preocupa?

Nu, în afara faptului că se temea pentru viaţa ei.

Comisarul Nash oftă şi abandonă subiectul, mulţumindu-se să obţină o relatare exactă a ceea ce făcuse Rose în după-amiaza precedentă.

În mare, Rose ne povesti că prinsese autobuzul de 14.30 şi îşi petrecuse după-amiaza şi seara cu familia ei, întorcându-se de la Nether Mickford cu autobuzul de 20.40. Relatarea fusese presărată cu presentimentele sumbre pe care Rose le avusese toată după-amiaza şi cu observaţiile făcute de sora ei în această privinţă, şi cum nu se simţise ea în stare să se atingă nici măcar de o bucăţică din prăjitura cu mac.

De la bucătărie ne-am dus în căutarea lui Elsie Holland, care supraveghea lecţiile copiilor. Ca întotdeauna, Elsie

Holland se comportă cu amabilitate şi competenţă. Se ridică şi spuse:

— Colin şi Brian, faceţi aceste trei adunări şi să fiţi pregătiţi să-mi răspundeţi când mă întorc.

Ne conduse în dormitorul copiilor.

— E bine aici? Am considerat că e mai bine să nu vorbim în faţa copiilor.

— Mulţumesc, domnişoară Holland. Spuneţi-mi încă o dată, sunteţi sigură că Agnes nu v-a pomenit că este îngrijorată de ceva – după moartea doamnei Symmington, vreau să spun?

— Nu, nu mi-a spus nimic. Ştiţi, era o fată foarte retrasă, care nu vorbea prea mult.

— Era deci foarte diferită de cealaltă servitoare!

— Da, Rose vorbeşte mult prea mult. Sunt nevoită să-i spun uneori să nu fie impertinentă.

— Vreţi să-mi spuneţi exact ce s-a întâmplat ieri după-amiază? Tot ce vă puteţi aminti.

— Am luat prânzul ca de obicei, la ora unu, şi ne-am grăbit un pic. Nu-i las pe băieţi să piardă vremea. Să vedem… Domnul Symmington s-a întors la birou, iar eu am ajutat-o pe Agnes să pună masa pentru cină. Băieţii au fugit în grădină până când eu am fost gata să-i iau la plimbare.

— Unde v-aţi dus?

— Înspre Combeacre, pe poteca de pe câmp – băieţii aveau chef să pescuiască. Le-am uitat însă momeala acasă şi a trebuit să ne întoarcem după ea.

— Ce oră era?

— Să vedem… Am pornit pe la trei fără douăzeci – sau puţin după aceea. Urma să vină şi Megan, dar s-a răzgândit – voia să se plimbe cu bicicleta. E înnebunită după mersul pe bicicletă.

— Vreau să spun, ce oră era când v-aţi întors după momeală? Aţi intrat în casă?

— Nu. O lăsasem în sera din spatele casei. Nu ştiu ce oră era atunci – probabil vreo trei fără zece.

— Aţi văzut-o pe Megan sau pe Agnes?

— Cred că Megan deja plecase. Nu, pe Agnes nu am văzut-o. Nu am văzut pe nimeni.

— Şi după aceea aţi mers la pescuit?

— Da, am mers pe lângă râu. Nu am prins nimic. Aproape niciodată nu reuşim să prindem ceva, dar băieţilor le place. Brian s-a udat şi a trebuit să-l schimb după ce am ajuns acasă.

— Miercurea pregătiţi ceaiul pentru Symmington?

— Da. De obicei, totul e pregătit pentru domnul Symmington în salon, iar eu îi prepar ceaiul când vine dânsul. Eu şi copiii îl luăm în camera de studiu – şi Megan, desigur. Am propriul serviciu de ceai şi toate cele necesare în dulapul de acolo.

— La ce oră aţi ajuns?

— La cinci fără zece. I-am dus pe băieţi sus şi am început să pregătesc ceaiul. Apoi, când a sosit domnul Symmington la ora cinci, am coborât să-l pregătesc pe al lui, dar el a spus că o să vină să-l bea împreună cu noi. Băieţii au fost atât de fericiţi! După aceea ne-am jucat. Când te gândeşti acum la asta pare atât de groaznic – biata fată era în dulap în tot acel timp!

— În mod normal, cineva ar fi umblat la dulapul acela?

— A, nu, acolo se ţin de obicei numai prostii. Pălăriile şi hainele stau în micuţa garderobă aflată în dreapta, lângă uşa de la intrare. Se poate ca nimeni să nu mai fi umblat în dulapul acela de luni întregi.

— Înţeleg. Şi nu aţi observat nimic neobişnuit, nimic anormal când v-aţi întors?

Ochii albaştri se deschiseră larg.

— A, nu, domnule inspector, absolut nimic. Totul era ca de obicei. De aceea totul este atât de îngrozitor.

— Şi cu o săptămână în urmă?

— Adică în ziua în care doamna Symmington…

— Da.

— Oh, asta a fost înfiorător… Înfiorător!

— Da, da, ştiu. Şi atunci aţi fost plecată toată după-amiaza?

— Da, întotdeauna îmi place să-i scot pe băieţi afară, dacă vremea e bună. Dimineaţa facem lecţiile. Îmi amintesc că atunci am fost până la ţinutul mlăştinos – o plimbare destul de lungă. Mi-era teamă că am sosit târziu fiindcă, atunci când am ajuns la poartă, l-am văzut pe domnul Symmington întorcându-se de la birou şi apărând la capătul drumului, iar eu nici nu pusesem la fiert apa pentru ceai. Dar era doar cinci fără zece.

— Nu aţi urcat la doamna Symmington?

— A, nu. Nu făceam asta niciodată. După prânz, ea se odihnea întotdeauna. Avea crize de migrenă, care o apucau după ce mânca. Doctorul Griffith îi dăduse nişte caşete. Obişnuia să se întindă în pat şi să încerce să doarmă.

Nash o întrebă pe un ton firesc:

— Deci nimeni nu obişnuia să-i ducă în cameră corespondenţa?

— Corespondenţa de după-amiază? Nu, de regulă mă uitam în cutia poştală când veneam şi puneam scrisorile pe măsuţa din hol. Dar de multe ori doamna Symmington cobora chiar ea şi le lua. Nu dormea toată după-amiaza. De obicei se scula pe la patru.

— În acea după-amiază nu v-aţi gândit că era ciudat că nu se sculase?

— A, nu, nici prin cap nu mi-a trecut una ca asta. Domnul Symmington îşi agăţa haina în hol şi i-am zis: „Ceaiul nu este încă gata, dar ceainicul e pe foc”, iar el a dat din cap şi a strigat: „Mona! Mona!” – şi, cum doamna Symmington nu a răspuns, el s-a dus sus la ea în dormitor. Trebuie să fi fost un şoc teribil pentru el. M-a strigat şi, când am intrat în cameră, mi-a zis: „Ai grijă să nu vină copiii aici”, apoi l-a sunat pe doctorul Griffith şi am uitat cu totul de ceainic, de i s-a ars fundul! O, Doamne, a fost înfior ător – ea fusese atât de fericită şi veselă la prânz!

Nash o întrebă dintr-odată:

— Ce părere aveţi despre scrisoarea pe care a primit-o, domnişoară Holland?

Elsie Holland răspunse indignată:

— A, consider că a fost o ticăloşie – o ticăloşie!

— Da, dar nu la asta mă refeream. Credeţi că era adevărat ce scria acolo?

Elsie Holland replică foarte hotărâtă:

— Nu, nu cred. Doamna Symmington era o fiinţă sensibilă – chiar foarte sensibilă. Lua tot felul de medicamente pentru nervi. Şi era foarte… Foarte ciudat ă. Elsie se îmbujoră. Orice lucru de acest gen – adică plin de răutate – ar fi reprezentat un adevărat şoc pentru ea.

Nash rămase tăcut o clipă, apoi întrebă:

— Dumneavoastră aţi primit astfel de scrisori, domnişoară Holland?

— Nu, eu nu am primit.

— Sunteţi sigură? Vă rog – ridică o mână – nu vă grăbiţi să răspundeţi. Nu e plăcut să primeşti aşa ceva, ştiu. Şi uneori oamenii nu vor să recunoască faptul că le-au primit. Dar este foarte important în acest caz să ştim. Ne dăm seama că afirmaţiile de acolo sunt numai minciuni, aşa că nu trebuie să vă simţiţi stânjenită.

— Dar nu am primit, domnule comisar. Chiar nu am primit. Nimic de acest fel.

Era indignată, pe punctul de a izbucni în lacrimi, iar dezminţirile ei păreau destul de sincere.

După ce Elsie se întoarse la copii, Nash rămase în picioare, privind pe fereastră.

— Ei bine, făcu el, asta este! Spune că nu a primit nici o scrisoare. Şi se pare că spune adevărul.

— În mod sigur. Sunt convins că aşa este.

— Hm, făcu Nash. Atunci, ceea ce vreau să ştiu este de ce naiba nu a primit? Continuă nerăbdător, în vreme ce eu îl priveam uimit: E o fată drăguţă, nu-i aşa?

— E mai mult decât drăguţă.

— Exact. De fapt, este neobişnuit de frumoasă. Şi tânără. Este exact ţinta potrivită pentru autorul unor scrisori anonime. Atunci de ce a fost lăsată deoparte?

Am clătinat din cap.

— Este interesant. Trebuie să vorbesc despre asta cu Graves. Mi-a cerut să-i spun dacă pot să-i menţionez pe cineva care, în mod sigur, nu a primit vreo scrisoare.

— Ea este a doua persoană, i-am amintit. Mai este şi Emily Barton, nu uitaţi.

Nash chicoti încet.

— Nu ar trebui să credeţi tot ce vi se spune, domnule Burton. Domnişoara Barton a primit una, în mod sigur – chiar mai multe.

— De unde ştiţi?

— Mi-a spus balaurul acela la care locuieşte domnişoara Barton – fosta ei servitoare sau bucătăreasă. Florence Elford. Era foarte revoltată din această cauză. Ar vrea să-i ia gâtul celui care le-a scris.

— De ce a spus domnişoara Emily că nu a primit?

— De jenă. Limbajul scrisorilor nu e foarte delicat. Barton şi-a petrecut toată viaţa evitând lucrurile brutale şi lipsite de rafinament.

— Şi ce scria în scrisoare?

— Lucrurile obişnuite. În cazul ei, chiar absurde. Şi, printre altele, sugera că şi-ar fi otrăvit mama şi pe două dintre surori!

Am întrebat uluit:

— Vreţi să spuneţi că există într-adevăr o asemenea nebună periculoasă şi nu putem să-i dăm de urmă?

— O s-o depistăm, mă asigură Nash, cu o voce sumbră. La un moment dat o sa scrie prea multe scrisori.

— Dar, Doamne, sper că nu o să continue să scrie astfel de scrisori – nu acum.

Nash se uită la mine.

— O, domnule Barton, ba da. Vedeţi, nu se poate opri acum. Este o nevoie morbidă. Scrisorile vor continua să

apară, fiţi convins de asta.

Capitolul 9

I

Înainte să plec de acolo, m-am dus şi am căutat-o pe Megan. Era în grădină şi părea să-şi fi revenit complet. Mă întâmpină chiar bucuroasă.

I-am sugerat că ar trebui să se întoarcă să stea iarăşi cu noi pentru o vreme, dar după o clipă de ezitare, ea clătină din cap.

— E drăguţ din partea voastră, dar cred că o să rămân aici. La urma urmelor – ei bine, cred că e şi casa mea. Şi îndrăznesc să spun că aş putea şi eu să dau o mână de ajutor cu băieţii.

— Cum vrei, i-am răspuns.

— Atunci cred că o să rămân. Aş putea… Aş putea…

— Da? Am îndemnat-o eu.

— Dacă… Dacă se întâmplă ceva îngrozitor, te-aş putea suna, nu-i aşa, iar tu ai veni imediat?

Am fost mişcat.

— Bineînţeles. Dar ce lucru îngrozitor crezi că s-ar putea întâmplă?

— A, nu ştiu. Părea nesigură. Se pare că lucrurile nu stau prea grozav zilele astea, nu-i aşa?

— Pentru numele lui Dumnezeu! Am exclamat eu. Nu-ţi mai băga nasul să descoperi şi alte cadavre! Nu e ceva care să-ţi facă bine.

Ea îmi adresă un zâmbet scurt.

— Nu, aşa este. Mă face să mă simt groaznic. Nu-mi plăcea să o las acolo, dar, la urma urmelor, după cum spusese şi ea, era căminul ei. Şi mă gândeam că acum Elsie Holland o să se simtă răspunzătoare şi în ce-o priveşte pe Megan.

Eu şi Nash ne-am dus împreună la Little Furze. În timp ce eu îi povesteam Joannei întâmplările din acea dimineaţă, Nash o luă la întrebări pe Partridge. Când ni se alătură din nou, părea descurajat.

— Nu mi-a fost de mare ajutor. După spusele acestei femei, fata i-a zis doar că era îngrijorată de ceva, nu ştia ce să facă şi dorea sfatul domnişoarei Partridge.

— Partridge a pomenit cuiva de asta? Se interesă Joanna.

Nash confirmă posac din cap.

— Da. I-a spus doamnei Emory – femeia care vine aici cu ziua, din câte mi-am dat eu seama – că unele tinere doresc să ceară sfatul unor persoane mai în vârstă şi nu consideră că pot să rezolve totul de capul lor! Poate că Agnes nu era foarte deşteaptă, dar era o fată drăguţă şi respectuoasă, care ştia să se poarte.

— De fapt, Partridge se lăuda singură, murmură Joanna. Iar doamna Emory ar fi putut să răspândească vorba prin sat?

— Aşa e, domnişoară Burton.

— Un lucru mă surprinde, am zis. De ce eu şi sora mea am fost incluşi printre destinatarii scrisorilor? Eram străini de oraş – nimeni nu ar fi avut vreun motiv să ne poarte pică.

— Nu înţelegeţi mentalitatea Mâinii Ascunse – moara ei toacă tot ce prinde. Ura ei este – aţi putea spune – îndreptată împotriva omenirii.

— Bănuiesc că asta a vrut să spună doamna Dane Calthrop, zise Joanna gânditoare.

Nash o privi întrebător, dar ea nu îl lămuri. Apoi comisarul spuse:

— Nu ştiu dacă aţi apucat să vă uitaţi cu atenţie la plicul scrisorii care v-a fost trimisă, domnişoară Burton. Dacă aţi făcut-o, se poate să fi observat că era, de fapt, adresată domnişoarei Barton, iar litera „a” a fost transformată apoi în „u”.

Acea remarcă, interpretată cum trebuie, ar fi trebuit să ne dea cheia întregii afaceri. Dar, pe moment, niciunul dintre noi nu văzu vreo semnificaţie.

Nash plecă şi am rămas singur cu Joanna.

— Crezi că scrisoarea ar fi putut fi adresată domnişoarei Emily? Mă întrebă ea.

— În acest caz nu ar fi putut începe cu „târfă vopsită”, nu-i aşa? Am subliniat eu şi Joanna a fost de acord cu mine.

Apoi ea ridică din umeri şi îmi sugeră că ar trebui să mă duc în oraş.

— Ar trebui să afli ce zice lumea. Ăsta va fi subiectul zilei!

I-am propus să mă însoţească, dar, spre surprinderea mea, Joanna mă refuză. Îmi spuse că avea de gând să-şi piardă vremea prin grădină.

M-am oprit în prag şi am întrebat-o cu glas scăzut:

— Crezi că totul e în regulă cu Partridge?

— Partridge!

Uimirea din vocea Joannei m-a făcut să mă simt ruşinat de ideea mea. I-am spus pe un ton de scuză:

— Mă întrebam şi eu. E chiar ciudată în unele privinţe – o fată bătrână acră – genul de persoană care ar putea avea vreo manie religioasă.

— Asta nu e manie religioasă – sau asta mi-ai spus tu că este părerea lui Graves.

— Atunci o manie sexuală. Sunt strâns legate, după câte am înţeles. Este o femeie respectabilă, care şi-a reprimat simţurile şi a stat închisă aici ani întregi împreună cu o mulţime de femei în vârstă.

— De unde ţi-a venit ideea asta?

I-am replicat încet:

— Ei bine, nu avem decât cuvântul ei, nu-i aşa, în ceea ce priveşte cele spuse de Agnes. Să presupunem că Agnes i-a cerut să-i spună de ce a venit şi a lăsat în acea zi un bilet – iar Partridge i-a răspuns că o să treacă pe acolo în acea după-amiază ca să-i răspundă. Apoi a camuflat totul venind şi întrebându-ne dacă fata poate să treacă pe aici?

— Da.

— Dar Partridge nu a ieşit în acea după-amiază.

— Nu ştim asta cu siguranţă. Şi noi am fost plecaţi, adu-ţi aminte.

— Da. Aşa este. Presupun că este posibil. Joanna rumegă ideea în minte. Dar totuşi nu cred asta. Nu cred că

Partridge are inteligenţa să-şi acopere urmele în aceea ce priveşte scrisorile. Să-şi şteargă amprentele şi toate cele. Nu este nevoie numai de viclenie – e nevoie de cunoştinţe. Nu cred că are habar de aşa ceva. Cred că… Joanna ezită, apoi continuă încet: Sunt siguri că e o femeie, nu-i aşa?

— Doar nu crezi că e vorba de un bărbat, nu? Am spus, nevenindu-mi să cred.

— Nu… Nu un bărbat obişnuit, ci un anumit gen de bărbat. Mă gândesc la domnul Pye, bunăoară.

— Aşadar, Pye este alegerea ta?

— Nu crezi că poate reprezenta o posibilitate? Este genul de bărbat care s-ar putea simţi singur şi nefericit, şi plin de resentimente. Vezi, toată lumea râde de el. Nu ţi-l poţi imagina urându-i în secret pe toţi oamenii normali şi fericiţi, şi bucurându-se pervers de ceea ce face?

— Graves a spus că e vorba de o celibatară între două vârste.

— Domnul Pye, replică Joanna, este un celibatar între două vârste.

— Un neadaptat, am spus încet.

— Chiar aşa. E bogat, dar banii nu-i sunt de ajutor. Şi sunt convinsă că e un pic dezechilibrat. Dacă stai bine şi te gândeşti, chiar este un omuleţ însp ăimânt ător.

— Nu uita că şi el a primit o scrisoare.

— Nu ştim asta, sublinie Joanna. Aşa am crezut noi. Şi, oricum, ar fi putut juca teatru în acel moment.

— Special pentru noi?

— Da. Este destul de deştept să se gândească la asta – şi fără să exagereze.

— Trebuie să fie un actor de primă mână.

— Evident, Jerry, oricine face aşa ceva trebuie să fie un actor de primă mână. Din asta derivă, cel puţin parţial, plăcerea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Joanna, nu vorbi cu atâta înţelegere! Mă faci să cred că tu… Chiar înţelegi o astfel de mentalitate.

— Cred că aşa este. Pot numai să mă pun în pielea lui. Dacă n-aş fi Joanna Burton, dacă n-aş fi tânără şi destul de atrăgătoare, capabilă să mă distrez, dacă m-aş afla – cum să spun?

— În spatele unor gratii, privindu-i pe ceilalţi oameni cum se bucură de viaţă, oare nu s-ar ridica în mine un val întunecat de răutate, care m-ar face să doresc să rănesc, să torturez – chiar să distrug?

— Joanna!

Am apucat-o de umeri şi am scuturat-o. Ea a oftat uşor şi s-a cutremurat, apoi mi-a zâmbit.

— Te-am speriat, nu-i aşa, Jerry? Dar am sentimentul că asta este calea spre rezolvarea problemei. Trebuie să te pui în pielea acelui om, să ştii ce simte şi ce-l face să acţioneze – şi poate pe urmă vei şti care este următorul pas pe care îl va face.

— Oh, la naiba! Am exclamat. Şi eu care am venit aici să vegetez ca o legumă şi să mă interesez de toate scandalurile inofensive din partea locului! Scandaluri inofensive! Calomnie, denigrare, limbaj obscen şi crimă!

II

Joanna avea dreptate. Strada Mare era plină de grupuleţe de oameni curioşi. Eram hotărât ca, la rândul meu, să aflu părerea tuturor.

Prima dată m-am întâlnit cu Griffith. Părea teribil de bolnav şi de obosit. Atât de tare se vedea asta, încât am început să-mi pun întrebări. În mod sigur, crima nu se întâlneşte în activitatea de zi cu zi a unui doctor, dar profesiunea lui îl pregăteşte să facă faţă celor mai multe lucruri, inclusiv suferinţei, laturii urâte a naturii umane şi morţii.

— Pari terminat, i-am spus.

— Serios? Părea să nu ştie despre ce era vorba. A! În ultima vreme am avut nişte cazuri îngrijorătoare.

— Inclusiv cel al nebunului nostru aflat în libertate?

— Şi asta, desigur.

Îşi mută privirea dinspre mine, spre stradă. Am văzut că i se zbate o pleoapă.

— Nu ai nici o bănuială privindu-l pe… Făptaş?

— Nu. Nu. Îmi doresc să fi avut.

Mă întrebă brusc de Joanna, apoi spuse, pe un ton ezitant, că are nişte poze pe care ea ar dori să le vadă.

M-am oferit să i le duc eu.

— A, nu e nevoie. De fapt, am drum pe acolo ceva mai târziu în dimineaţa asta.

Am început să mă tem că Griffith se aprinsese rău de tot! Afurisita de Joanna! Doctorul era un om prea bun ca să fie transformat într-un trofeu.

L-am lăsat să plece, pentru că am văzut-o pe sora lui apropiindu-se şi, de data asta, doream şi eu să stau de vorbă cu ea.

Aimeè Griffith trecu, ca de obicei, direct la subiect.

— Absolut şocant! Izbucni ea. Am auzit că aţi fost acolo… Destul de devreme?

Vorbele ei conţineau o notă interogativă, iar ochii îi sclipiră când accentuă cuvântul „devreme”. Nu aveam de gând să-i spun că Megan mă sunase în prealabil. În schimb, am spus:

— Azi-noapte nu m-am simţit în apele mele. Fata trebuia să vină la ceai acasă la noi şi nu a apărut.

— Aşa că v-aţi temut de ceea ce era mai rău? Al naibii de deştept din partea dumneavoastră!

— Da, am replicat. Sunt un adevărat câine de vânătoare!

— Este prima crimă care s-a comis în Lymstock. Agitaţia e teribilă. Sper că poliţia se poate descurca cum trebuie.

— Eu nu mi-aş face griji, am spus. Sunt nişte oameni eficienţi.

— Nici măcar nu-mi pot aminti cum arăta fata, deşi bănuiesc că mi-a deschis uşa de zeci de ori. O fiinţă tăcută, insignifiantă. Owen mi-a spus că a fost lovită în cap şi înjunghiată în ceafă. Mie mi se pare că e fapta unui iubit. Dumneavoastră ce părere aveţi?

— Asta e soluţia dumneavoastră?

— Mi se pare plauzibil. Presupun că s-au certat. Oamenii de pe aici sunt rodul căsătoriilor între rude, mulţi dintre ei au o ereditate proastă. Făcu o pauză, apoi continuă: Am auzit că Megan Hunter a găsit cadavrul? Trebuie să fi fost un adevărat şoc pentru ea.

Am replicat scurt:

— Aşa e.

— Îmi închipui că nu i-a făcut prea bine. După părerea mea, nu e prea întreagă la minte – iar o astfel de întâmplare ar putea s-o facă s-o ia razna complet.

Brusc, am luat o hotărâre. Trebuia să ştiu ceva.

— Spuneţi-mi, domnişoară Griffith, dumneavoastră aţi convins-o ieri pe Megan să se întoarcă acasă?

— Ei bine, n-aş putea spune chiar că am convins-o.

Nu m-am dat bătut.

— Dar i-aţi spus ceva?

Aimeè Griffith se postă mai ferm pe picioare şi mă privi fix în ochi. Părea să adopte o atitudine oarecum defensivă. Apoi replică:

— Nu este bine ca o tânără să fugă de responsabilităţile care îi revin. Ea e tânără şi nu ştie cum toacă gura lumii, aşa că am simţit că e de datoria mea să-i dau câteva sfaturi.

— Gura lumii?… M-am oprit fiindcă eram prea furios ca să mai spun ceva.

Aimeè Griffith continuă cu acea încredere înnebunitoare în sine, care era caracteristica ei principală:

— A, pot să spun că nici dumneavoastră nu auziţi toate bârfele care circulă. Eu însă da! Ştiu ce vorbeşte lumea. Ţineţi cont că eu nu am crezut nici o clipă că ar fi ceva adevărat – nici o clipă! Dar ştiţi cum sunt oamenii – dacă pot să spună o răutate, nu pierd ocazia! Şi sunt nişte vorbe destul de neplăcute pentru o fată care trebuie să-şi câştige existenţa.

— Trebuie să-şi câştige existenţa? Am replicat, uimit.

Aimeè Griffith continuă:

— Evident, se află într-o postură dificilă. Şi cred că a procedat cum trebuie. Adică nu putea să plece pe neaşteptate şi să-i lase baltă pe copii. S-a comportat minunat – absolut minunat! Spun asta tuturor! Dar este o poziţie invidiată şi oamenii vorbesc.

— Despre cine vorbiţi? Am întrebat-o.

— Despre Elsie Holland, evident, replică Aimeè Griffith, nerăbdătoare. După părerea mea, este o fată extrem de drăguţă şi şi-a făcut doar datoria.

— Şi ce spune lumea?

Aimeè Griffith izbucni în râs. Mi-am zis că era un râs destul de neplăcut.

— Spune că ea deja se gândeşte la posibilitatea de a deveni doamna Symmington numărul doi – că urmăreşte să-l consoleze pe văduv şi să se facă indispensabilă.

— Dar, Doamne-Dumnezeule, am spus şocat, doamna Symmington a murit doar de o săptămână!

Aimeè Griffith ridică din umeri.

— Desigur. Este absurd! Dar ştiţi cum sunt oamenii! Fata asta Holland este tânără şi frumoasă – asta e suficient. Şi nu uitaţi că, fiind guvernantă, nu are prea mari perspective. Nu aş condamna-o dacă ar dori să aibă un cămin şi un soţ, şi dacă şi-ar juca bine cărţile pentru a obţine ce vrea. Desigur, continuă ea, bietul Dick Symmington habar nu are de toate astea! Este încă total distrus din cauza morţii Monei Symmington. Dar ştiţi cum sunt bărbaţii! Dacă o fată este mereu prezentă, are grijă de el, este în mod evident devotată copiilor – ei bine, devine dependent de ea.

— Deci credeţi că Elsie Holland este o femeiuşcă intrigantă? Am întrebat-o calm.

— Nu, deloc. Îmi pare rău pentru fată – oamenii spun nişte lucruri atât de răutăcioase! De aceea i-am spus lui Megan că ar trebui să se întoarcă acasă. Pare mai cuviincios decât să-i lase singuri în casă pe Dick Symmington şi pe fată.

Am început să înţeleg cum stau lucrurile.

Aimeè Griffith scoase râsetul ei vesel.

— Sunteţi şocat, domnule Burton, să auziţi cum gândeşte micul nostru orăşel bârfitor. Pot să vă spun ceva – întotdeauna oamenii se gândesc la ce-i mai rău.

Aimeè râse încă o dată, dădu din cap a salut şi se îndepărtă.

III

L-am întâlnit pe domnul Pye lângă biserică. Stătea de vorbă cu Emily Barton, care era rozalie la faţă şi agitată.

Domnul Pye mă întâmpină cu un entuziasm evident.

— Ah, Burton, bună dimineaţa, bună dimineaţa! Ce mai face încântătoarea dumitale soră?

I-am spus că Joanna era bine.

— Dar nu participă la parlamentul nostru sătesc? Suntem toţi tulburaţi de ştire! Crimă! O adevărată crimă demnă de ziarul de duminică – în mijlocul nostru! Mi-e teamă că nu este o crimă foarte interesantă. E cumva sordidă. Uciderea brutală a unei micuţe servitoare. Nu există rafinament în această crimă, dar e, fără îndoială, o adevărată bombă!

Domnişoara Barton adăugă timid:

— Este şocant – chiar şocant!

Domnul Pye se întoarse spre ea.

— Dar te bucuri de ea, dragă doamnă, te bucuri de ea. Mărturiseşte acum! Nu eşti de acord, îţi pare rău, dar este incitant. Repet, chiar este incitant!

— O fată aşa de drăguţă, zise Emily Barton. A venit la mine de la căminul St. Clotilde. O fată destul de needucată. Dar foarte maleabilă. S-a transformat într-o servitoare atât de drăguţă! Partridge era foarte mulţumită de ea.

Am spus repede:

— Urma să ia ceaiul cu Partridge ieri după-amiază. M-am întors către Pye. Bănuiesc că Aimeè Griffith v-a spus.

Tonul meu era absolut firesc. Pye replică fără să bănuiască aparent nimic:

— A pomenit de asta, aşa e. Îmi amintesc că a spus că este ceva nou ca servitorii să sune pe telefoanele stăpânilor.

— Lui Partridge nici nu i-ar fi trecut prin cap să facă aşa ceva, zise domnişoara Emily, şi sunt foarte surprinsă că Agnes a făcut una ca asta.

— Eşti în urma vremurilor, dragă doamnă, spuse domnul Pye. Teroristele mele de servitoare îmi foloseau în mod constant telefonul şi fumau peste tot în casă până când am protestat. Dar nu le poţi spune prea multe. Domnişoara Prescott e o bucătăreasă excelentă, deşi foarte temperamentală, iar doamna Prescott o menajeră eficientă.

— Da, într-adevăr, toţi credem că eşti foarte norocos.

Am intervenit întrucât nu doream ca discuţia să alunece exclusiv spre subiecte casnice.

— Veştile despre crimă s-au răspândit foarte repede, am spus.

— Desigur, desigur, răspunse domnul Pye. Măcelarul, brutarul şi fabricantul de sfeşnice. Intră în scenă Zvonul, creat de zeci de limbi! Vai, Lymstock a luat-o pe calea pierzaniei! Scrisori anonime, crime, tot felul de apucături criminale.

Emily Barton spuse neliniştită:

— Lumea nu crede… Nu există nici o idee… Că cele două au vreo legătură.

Domnul Pye rumegă ideea.

— O speculaţie interesantă. Fata ştia ceva, prin urmare, a fost omorâtă. Da, da, foarte promiţător. Ce deştept din partea dumitale să te gândeşti la una ca asta!

— Eu… Eu nu pot să suport asta, zise brusc Emily Barton şi se întoarse, îndepărtându-se foarte grăbită.

Pye privi în urma ei. Chipul lui de heruvim avea o expresie uimită.

Se întoarse iarăşi spre mine şi clătină uşor din cap.

— Un suflet sensibil. O creatură încântătoare, nu crezi? O adevărată piesă de muzeu. Nu face parte din propria generaţie, e dintr-o generaţie anterioară. Mama ei trebuie

să fi fost o femeie cu un caracter foarte puternic. Aş spune că şi-a ţinut familia în ritmul anilor 1870. O întreagă familie ţinută sub un glob de sticlă. Îmi place să dau peste astfel de lucruri.

Nu doream să vorbesc despre piese de muzeu.

— Ce credeţi despre toată afacerea asta? L-am întrebat.

— Ce vrei să spui?

— Scrisori anonime, crimă…

— Valul nostru local de crime? Dar dumneata?

— Eu v-am întrebat primul, i-am replicat amabil.

Domnul Pye răspunse blând:

— Ştii, eu studiez cazurile anormale. Mă interesează. Nişte oameni la care nu te-ai gândi fac cele mai fantastice lucruri. Să luăm cazul lui Lizzie Borden. Nu există o explicaţie rezonabilă pentru asta. În acest caz, sfatul meu pentru poliţie ar fi un studiu de caracter. Să lase la o parte amprentele, grafologia şi microscoapele. Să observe, în schimb, ce fac oamenii cu mâinile, micile ticuri, felul cum mănâncă şi dacă râd uneori fără vreun motiv aparent. Am ridicat din sprâncene.

— Un nebun? Am întrebat.

— Da, chiar nebun, răspunse domnul Pye şi adăugă: Dar nu ţi-ai da seama!

— Cine e?

Privirea lui o întâlni pe a mea. Îmi zâmbi.

— Nu, nu, Burton, asta ar fi calomnie. Nu putem adăuga şi calomnia la toate celelalte.

După care se îndepărtă de mine aproape fugind.

IV

În timp ce rămăsesem privind în urma lui, uşa bisericii se deschise şi reverendul Caleb Dane Calthrop ieşi.

Îmi zâmbi nesigur.

— Bună… Bună dimineaţa, domnule… Ăăă…

— Burton, l-am ajutat eu.

— Desigur, desigur, să nu vă închipuiţi că nu-mi amintesc de dumneavoastră. Doar că, pentru moment, numele mi-a ieşit din minte. Ce zi frumoasă!

— Da, am replicat eu monosilabic.

El se uită atent la mine.

— Dar ceva… Ceva… A, da, biata copilă nefericită care lucra la familia Symmington. Vă mărturisesc că nu-mi vine să cred că avem în mijlocul nostru un criminal, domnule… Ăăă… Burton.

— Pare, într-adevăr, oarecum fantastic, am fost de acord.

— Altceva mi-a ajuns la urechi. Se aplecă spre mine. Am auzit că circulă scrisori anonime. Aţi auzit zvonuri în legătură cu asta?

— Am auzit.

— Ce lucruri laşe şi păcătoase! Se opri, apoi cită o frază extrem de lungă în latină. Aceste cuvinte ale lui Horaţiu sunt foarte potrivite, nu credeţi? Mă întrebă.

— Absolut, am replicat eu.

V

Se părea că nu mai rămăsese nimeni cu care să am o discuţie utilă, aşa că m-am dus acasă, trecând mai întâi să cumpăr nişte tutun şi o sticlă de sherry, ca să aflu ce părere au despre crimă locuitorii mai puţin importanţi ai oraşului.

„Un vagabond nenorocit”, părea să fie verdictul general.

— Vin la uşă, asta fac, se milogesc şi cer bani şi, dacă o fată este singură acasă, se transformă în animale. Sora mea Dora, care stă în Combeacre, a avut o experienţă nenorocită într-o zi – era un beţivan care vindea poezioarele alea pictate…

Povestea continua, sfârşindu-se cu neînfricata Dora care trântise plină de curaj uşa în nasul omului, apoi se refugiase şi se baricadase într-o ascunzătoare care – deduceam eu din delicateţea exprimării – trebuie să fi fost toaleta.

— Şi acolo a rămas până când s-a întors coniţa!

Am ajuns la Little Furze cu câteva minute înainte de prânz. Joanna stătea lângă fereastra din salon fără să facă nimic; părea că gândurile îi sunt la mare depărtare.

— Ce ai mai făcut? Am întrebat-o.

— A, nu ştiu. Nimic deosebit.

Am ieşit pe verandă. Două scaune erau trase lângă o masă de fier pe care se aflau două pahare de sherry goale. Pe un alt scaun se afla un obiect pe care l-am privit o vreme plin de uimire.

— Ce naiba e asta?

— A, zise Joanna, cred că e fotografia unei spline bolnave sau cam aşa ceva. Doctorul Griffith părea să aibă impresia că m-ar interesa asemenea lucruri.

Am privit fotografia cu un oarecare interes. Fiecare bărbat are stilul propriu de a curta o femeie. Eu personal nu aş alege s-o fac cu fotografia unor spline, bolnave sau sănătoase. Totuşi, fără îndoială că Joanna îşi merita soarta!

— Arată îngrozitor, am spus.

Joanna fu de acord că aşa este.

— Ce mai făcea Griffith? Am întrebat-o.

— Părea obosit şi foarte nefericit. Cred că este preocupat de ceva.

— De o splină care nu răspunde la tratament?

— Nu te prosti! Mă refer la ceva serios.

— Cred că omul este preocupat de tine. Aş vrea să-l laşi în pace, Joanna.

— Oh, taci din gură! Nu am făcut nimic.

— Femeile spun asta întotdeauna.

Joanna se răsuci furioasă pe călcâie şi ieşi din încăpere.

Splina bolnavă începea să se răsucească din cauza soarelui. Am apucat-o de un colţ şi am adus-o în salon. Nu-mi plăcea în mod deosebit, dar bănuiam că era una dintre comorile lui Griffith.

Vrând să presez fotografia ca să-i redau forma originală, m-am aplecat şi am ridicat o carte grea de pe raftul de jos al bibliotecii. Era un volum masiv conţinând nişte predici.

Cartea mi se deschise în mâini într-un mod oarecum surprinzător. Într-o clipă am văzut motivul. Din mijloc fuseser ă t ăiate cu grij ă mai multe pagini.

VI

Am rămas cu privirea ţintă la ea. M-am uitat la pagina de titlu. Fusese publicată în 1840.

Nu exista nici cea mai mică îndoială. Priveam cartea ale cărei pagini fuseseră folosite pentru compunerea scrisorilor anonime. Cine le tăiase?

Ei bine, ar fi putut fi chiar domnişoara Emily Barton. Ea era prima persoană la care te puteai gândi. Sau ar fi putut să fie Partridge.

Dar existau şi alte posibilităţi. Paginile ar fi putut fi rupte de oricine ar fi rămas singur în această încăpere, bunăoară de vreun vizitator, care rămăsese aici aşteptând-o pe domnişoara Emily. Sau chiar de cineva care venise cu treburi.

Nu, nu era probabil. Am observat că într-o zi, când un funcţionar de la bancă a venit să mă întâlnească, Partridge îl condusese în micul birou din spatele casei. În mod evident, acesta era obiceiul casei.

Atunci un vizitator? Cineva cu o „poziţie socială bună”. Domnul Pye? Aimeè Griffith? Doamna Dane Calthrop?

VII

Gongul a sunat şi m-am dus la masă. După aceea, în salon, i-am arătat Joannei ce descoperire făcusem.

Am discutat fiecare aspect al problemei, apoi am dus cartea la poliţie.

Poliţiştii au fost încântaţi de descoperire şi m-au felicitat bătându-mă uşor pe spate pentru ceea ce fusese, la urma urmei, doar un noroc chior.

Graves nu se afla acolo, aşa că Nash l-a sunat ca să-l informeze. Aveau să încerce să găsească amprente, cu toate că Nash nu-şi făcea speranţe. Pot să spun că nici nu a găsit. Erau doar ale mele şi ale lui Partridge, lucru care demonstra că Partridge ştergea cu conştiinciozitate praful.

Nash mă însoţi înapoi acasă. L-am întrebat cum progresează ancheta.

— Reducem numărul pistelor, domnule Burton. I-am eliminat pe cei care nu ar fi putut s-o facă.

— A! Am exclamat. Şi cine a rămas?

— Domnişoara Ginch. Urma să se întâlnească ieri după-amiază cu un client la o casă. Locuinţa respectivă este situată pe Combeacre Road – drumul care trece pe lângă casa familiei Symmington. Ar fi trebuit să treacă pe acolo şi la dus, şi la întors… Cu o săptămână mai înainte, în ziua când scrisoarea anonimă a fost livrată şi doamna Symmington s-a sinucis, a fost ultima ei zi de lucru la biroul lui Symmington. La început, domnul Symmington a crezut că ea a stat toată după-amiaza la birou. El îl avea în vizită atunci pe Sir Henry Lushington şi a sunat de câteva ori după domnişoara Ginch. Totuşi, am descoperit că ea a fost plecată de la birou între trei şi patru. A ieşit să cumpere nişte timbre mai scumpe care se terminaseră. Ar fi putut să se ducă băiatul care îi ajuta la birou, dar domnişoara Ginch a preferat să meargă chiar ea, spunând că o doare capul şi are nevoie de aer curat. Nu a lipsit mult.

— Dar suficient de mult?

— Da, suficient ca să se ducă repede la celălalt capăt al satului, să strecoare scrisoarea în cutie şi să se întoarcă la birou. Totuşi, trebuie să spun că nu pot găsi nici un martor care să o fi văzut lângă casa familiei Symmington.

— Ar fi observat-o cineva?

— Şi da, şi nu.

— Pe cine mai aveţi în vedere?

Nash privi drept înaintea lui.

— Înţelegeţi că nu putem elimina pe nimeni – chiar pe nimeni.

— Da, am spus. Înţeleg asta.

El continuă cu gravitate:

— Domnişoara Griffith s-a dus ieri la Brenton pentru o întrunire a Îndrumării Fetelor. A sosit destul de târziu.

— Doar nu credeţi…

— Nu, nu cred. Dar nu ştiu. Domnişoara Griffith pare o tânără sănătoasă la minte – dar, cum am spus, nu ştiu.

— Dar săptămână trecută? Ar fi putut să strecoare scrisoarea la cutia poştală?

— Este posibil. În acea după-amiază a făcut cumpărături în oraş. Făcu o pauză. Acelaşi lucru este valabil şi pentru domnişoara Emily Barton. A fost la cumpărături ieri după-amiază, iar cu o săptămână în urmă s-a dus în vizită la nişte prieteni, luând-o pe drumul care trece pe lângă casa familiei Symmington.

Am clătinat din cap nevenindu-mi să cred. Era firesc ca descoperirea cărţii tăiate la Little Furze să îndrepte atenţia spre proprietarul casei, dar când mi-am amintit-o pe domnişoara Emily venind ieri atât de luminoasă, de fericită şi de emoţionată…

La naiba – emoţionată… Da, emoţionată – obraji rozalii, ochi strălucitori – doar nu din cauza… Nu din cauza…

— Povestea asta este groaznică pentru toată lumea. Lumea vede lucruri… Îşi imaginează altele… Am spus eu cu glas sumbru.

— Da, nu este foarte plăcut să te uiţi la ceilalţi oameni ca la nişte posibili criminali nebuni. Făcu o pauză, apoi continuă: Mai este şi domnul Pye…

— Deci l-aţi luat şi pe el în consideraţie? L-am întrebat deschis.

Nash zâmbi.

— A, da, ne-am gândit şi la el. Un personaj foarte ciudat – ar trebui să spun, un personaj nu foarte simpatic. Nu are nici un alibi. Se afla în grădină, singur, în ambele ocazii.

— Aşadar, nu suspectaţi numai femei?

— Nu cred că un bărbat a scris scrisorile – de fapt, sunt sigur de asta – la fel şi Graves – cu excepţia domnului Pye, care e cam efeminat. Dar i-am verificat pe to ţi în legătură cu ieri după-amiază. Vedeţi, e un caz de crimă. Dumneavoastr ă sunteţi în regulă, îmi rânji el, la fel şi sora dumneavoastră. Domnul Symmington nu a plecat de la birou după ce a ajuns acolo, iar doctorul Griffith făcea nişte vizite la domiciliu în cealaltă direcţie – l-am verificat. Făcu o pauză, zâmbi din nou şi continuă: Vedeţi, suntem meticuloşi.

Am rostit încet:

— Aşadar, cazul s-a redus la cei patru suspecţi – domnişoara Ginch, domnul Pye, domnişoara Griffith şi micuţa domnişoară Barton?

— A, nu, nu, mai avem câţiva – în afară de doamna vicar.

— V-aţi gândit şi la ea?

— Ne-am gândit la toată lumea, dar doamna Dane Calthrop, este cam prea evident sărită, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Totuşi, ar fi putut să o facă. Ieri după-amiază se afla în pădure urmărind păsările – iar acestea nu pot depune mărturie pentru ea.

Se întoarse brusc când Owen Griffith intră în sediul poliţiei.

— Salut, Nash. Am auzit că ai întrebat de mine toată dimineaţa. Ceva important?

— Ancheta de vineri, dacă nu ai nimic împotrivă, doctore Griffith.

— Mai e ceva, doctore Griffith, spuse Nash. Doamna Symmington lua nişte caşete, pulberi sau altceva, pe care i le-ai prescris…

Se opri. Owen Griffith continuă întrebător:

— Şi?

— O supradoză din acele pastile ar fi putut fi fatală?

Griffith replică sec:

— În mod sigur nu! Doar dacă nu lua douăzeci odată!

— Dar la un moment dat ai avertizat-o despre ingerarea unei supradoze – aşa mi-a spus domnişoara Holland.

— A, asta era! Doamna Symmington era genul de femeie care ar fi luat prea mult din orice îi era prescris – îşi imagina că, dacă ia de două ori mai mult, o să-i facă de două ori mai bine şi nu e de dorit să se exagereze nici măcar cu aspirina sau cu fenacetinul – face rău la inimă. Şi, oricum, nu există nici o îndoială în legătură cu cauza morţii. A fost vorba de cianură.

— A, ştiu asta – nu înţelegi ce vreau să spun. Mă gândeam doar că, atunci când ai de gând să te sinucizi, nu ai prefera să iei o supradoză de somnifer în loc să îngurgitezi acid prusic?

— Ba da. Pe de altă parte, acidul prusic este mult mai eficient şi aproape sigur îşi face efectul. În cazul barbituricelor, bunăoară poţi să resuscitezi victima dacă nu a trecut prea mult timp.

— Înţeleg. Mulţumesc, doctore Griffith.

Griffith se îndepărtă, iar eu mi-am luat rămas-bun de la Nash. Mi-am continuat încet drumul spre casă. Joanna era plecată – cel puţin nu se vedea nici urmă de ea, iar pe agenda de lângă telefon se afla un bilet misterios scris probabil pentru mine sau pentru Partridge.

Dacă sună doctorul Griffith, nu pot să merg marţi, dar aş putea miercuri sau joi.

Am ridicat din sprâncene şi m-am dus în salon. M-am aşezat în cel mai comod fotoliu – niciunul nu era foarte confortabil, aveau speteze drepte şi erau de pe vremea răposatei doamnei Barton, mi-am întins picioarele şi am încercat să analizez toate întâmplările.

Mi-am amintit iritat că sosirea lui Owen îmi întrerupsese conversaţia cu poliţistul, iar el menţionase că mai există alte două persoane considerate posibili suspecţi.

M-am întrebat despre cine era vorba.

De exemplu, Partridge? La urma urmei, cartea fusese găsită în această casă. Şi Agnes ar fi putut fi doborâtă de sfetnicul şi mentorul ei fără să bănuiască ceva. Nu, Partridge nu putea fi eliminată.

Dar cine era cealaltă persoană?

Poate cineva pe care eu nu-l cunoşteam? Doamna Cleat? Suspectul originar?

Am închis ochii. Am analizat, în schimb, alte patru persoane, total improbabile ca suspecţi. Blânda, fragila şi micuţa Emily Barton? Ce elemente erau împotriva ei? O viaţă plină de privaţiuni? Dominată şi reprimată încă din copilărie? Prea multe sacrificii care i s-au cerut? Groaza ei ciudată de a discuta lucrurile „nu tocmai drăguţe”? Era oare în realitate semnul că, pe ascuns, o preocupau astfel de probleme? Deveneam eu prea îngrozitor de freudian? Îmi amintesc că un doctor mi-a spus odată că şoaptele murmurate sub anestezie de domnişoare aparent nevinovate reprezentaseră o revelaţie pentru el. „Nici nu ţi-ar fi trecut prin cap că ştiu asemenea cuvinte!”

Aimeè Griffith?

În mod sigur, ea nu avea nimic reprimat sau „inhibat”. Veselă, stăpână pe sine, mulţumită. O viaţă plină, ocupată. Totuşi, doamna Dane Calthrop spusese: „Biata de ea!”

Exista ceva… Ceva… O amintire… Ah! Îmi amintesc. Owen Griffith spusese ceva de genul: „Când lucram în nord, am avut de-a face cu un caz de scrisori anonime”.

Fusese şi atunci opera lui Aimeè Griffith? În mod sigur, era o coincidenţă ciudată. Două întâmplări similare.

„Stai puţin, atunci a fost depistat autorul. Griffith a spus asta. O elevă de şcoală.”

Se făcu brusc frig – probabil o pală de vânt dinspre fereastră. M-am foit pe scaunul incomod. De ce oare mă simţeam atât de ciudat şi de supărat?

„Continuă să te gândeşti…” Aimeè Griffith? Poate că fusese Aimeè Griffith, şi nu fata aceea? Iar Aimeè a venit aici şi a început iarăşi cu şmecheriile. Şi de aceea Owen

Griffith părea atât de nefericit şi de agitat. Bănuia. Da, bănuia…

Domnul Pye? Cumva, nu era un omuleţ foarte simpatic. Mi-l puteam imagina punând la cale toată afacerea… Râzând…

Mesajul acela de pe agenda de lângă telefon, din hol… De ce oare mă tot gândeam la el? Griffith şi Joanna – el se îndrăgostise de ea… Nu, nu acesta era motivul pentru care mesajul mă îngrijora. Era vorba de altceva…

Simţurile mele erau confuze, somnul mi se apropia de gene. Îmi repetam prosteşte: „Nu iese foc fără fum… Asta este… Totul se leagă… „

…Mă plimbam pe stradă cu Megan şi Elsie Holland a trecut pe lângă noi. Era îmbrăcată în rochie de mireasă şi oamenii murmurau:

— În sfârşit, o să se mărite cu doctorul Griffith. Desigur, au fost logodiţi în secret ani de zile…

Apoi iată-ne în biserică şi Dane Calthrop ţinea slujba în latină.

Şi în mijlocul ei, doamna Dane Calthrop a sărit în picioare şi a strigat cu putere:

— Trebuie să înceteze, vă spun eu. Trebuie să înceteze!

Pentru un minut sau două nu am ştiut dacă eram treaz sau dormeam. Apoi mintea mi s-a limpezit şi mi-am dat seama că mă aflam în biroul de la Little Furze, iar doamna Dane Calthrop intrase prin uşa de sticlă, stătea în picioare în faţa mea şi îmi spunea cu o vehemenţă iritată:

— Trebuie să înceteze, vă spun eu.

Am sărit în picioare, zicând:

— Scuzaţi-mă. Cred că am adormit. Ce spuneaţi?

Doamna Dane Calthrop bătu cu putere cu pumnul în palma celeilalte mâini.

— Trebuie să înceteze. Scrisorile astea! Crima! Nu puteţi permite ca nişte copii inocenţi ca Agnes Woddell să fie ucişi!

— Aveţi dreptate, am aprobato. Dar cum propuneţi să procedăm?

— Trebuie să facem ceva, zise doamna Dane Calthrop.

Am zâmbit, poate cu o oarecare superioritate.

— Şi ce propuneţi să facem?

— Să curăţăm locul ăsta. Am afirmat că nu este un loc ticăloşit. M-am înşelat. Este.

M-am simţit iritat şi am replicat, nu prea politicos:

— Da, draga mea doamnă, dar ce aveţi de gând să faceţi?

— Să se pună capăt acestor lucruri, evident, zise doamna Dane Calthrop.

— Poliţia face tot ce poate.

— Dacă s-a putut întâmplă ca Agnes să fie ucisă ieri, ceea ce face nu este suficient.

— Deci vă pricepeţi mai bine decât ei?

— Absolut deloc. Eu nu ştiu nimic. De aceea am de gând să chem un expert.

Am clătinat din cap.

— Nu puteţi face asta. Scotland Yard-ul va prelua cazul numai la solicitarea comandantului poliţiei din comitat. De fapt, ei l-au trimis pe Graves.

— Nu mă refer la acel tip de expert. Nu mă refer la cineva care ştie diverse lucruri despre scrisori anonime sau chiar despre crimă. Mă refer la cineva care cunoaşte oamenii. Nu înţelegeţi? Avem nevoie de cineva care cunoaşte foarte multe despre tic ălo şie!

Era un punct de vedere straniu. Dar era, cumva, stimulativ, înainte să apuc să spun ceva, doamna Dane Calthrop dădu aprobator din cap şi zise repede, pe un ton plin de încredere:

— O să mă ocup de asta chiar acum. Şi dispăru din nou pe uşa de sticlă.

Capitolul 10

I

Săptămână următoare a fost, probabil, una dintre cele mai stranii pe care le-am trăit vreodată. A fost ca într-un vis. Nimic nu părea să fie real.

A avut loc ancheta în cazul lui Agnes Woddell şi la ea a participat en masse tot Lymstock-ul. Nu au ieşit la iveală

fapte noi şi a fost dat singurul verdict posibil – crimă comisă de o persoană sau de persoane necunoscute.

Aşa că biata Agnes Woddell, după ora ei de glorie, a fost îngropată aşa cum se cuvenea în vechiul cimitir liniştit al bisericii şi viaţa din Lymstock a continuat ca mai înainte.

Nu, această ultimă afirmaţie nu este adevărată. Nu ca mai înainte…

Aproape în ochii tuturor era o lucire pe jumătate speriată, pe jumătate avidă. Vecinul se uita la vecin. În timpul anchetei, un lucru fusese stabilit cu certitudine – era foarte improbabil ca vreun străin s-o fi ucis pe Agnes Woddell. În zonă nu fusese observată şi nici raportată prezenţa vreunui vagabond sau a vreunui necunoscut. Prin urmare, undeva, în Lymstock, se plimba pe Strada Mare, mergea la cumpărături sau îşi pierdea pur şi simplu vremea o persoană care zdrobise craniul unei fete fără apărare şi îi înfipsese în creier o ţepuşă.

Şi nimeni nu ştia cine era acea persoană.

După cum spuneam, zilele treceau ca într-un vis. Îi priveam pe toţi cei pe care îi întâlneam într-o nouă lumină – aceea de a fi un posibil criminal. Nu era o senzaţie prea plăcută!

Iar serile, cu draperiile trase la ferestre, eu şi Joanna vorbeam, ne contraziceam, întorceam pe toate feţele diferitele posibilităţi care încă ni se păreau atât de fantastice şi de incredibile.

Joanna nu abandona teoria ei referitoare la domnul Pye. Eu, după oarecare ezitări, mă întorsesem la suspectul meu iniţial, domnişoara Ginch. Dar analizam posibilele nume iarăşi şi iarăşi.

Domnul Pye?

Domnişoara Ginch?

Doamna Dane Calthrop?

Aimeè Griffith?

Emily Barton?

Partridge?

Şi în permanenţă, nervoşi, neliniştiţi, aşteptam să se întâmple ceva.

Dar nu s-a mai întâmplat nimic. Nimeni, din câte ştiam noi, nu a mai primit vreo scrisoare. Nash îşi făcea cu regularitate apariţia prin oraş, dar ce făcea şi ce capcane întindea poliţia, eu nu ştiam. Graves era iarăşi plecat.

Emily Barton a venit într-o zi la ceai. În altă zi, Megan a venit la masă. Owen Griffith se ocupa de cazurile lui. Noi am fost în vizită şi am băut sherry cu domnul Pye. Şi am mers şi am băut ceai la casa parohială.

M-am bucurat când am văzut că doamna Dane Calthrop nu afişa nimic din vehemenţa de care dăduse dovadă cu ocazia ultimei noastre întâlniri. Cred că uitase cu totul de ea.

Acum se părea că principala ei preocupare era distrugerea fluturilor albi ca să nu atace conopida şi varza.

După-amiaza petrecută la casa parohială a fost, într-adevăr, una dintre cele mai liniştite pe care le-am petrecut. Era o casă veche şi frumoasă, cu un salon confortabil şi demodat, împodobit cu creton de un roz decolorat. Familia Dane Calthrop avea în vizită un musafir care stătea cu ei – o doamnă în vârstă, amabilă, care împletea ceva din lână albă, pufoasă. În timp ce ne beam ceaiul la care ni s-au servit nişte biscuiţi calzi, delicioşi, vicarul a intrat, s-a înclinat spre noi şi a început să discute cu noi în maniera lui elevată. A fost foarte plăcut.

Nu vreau să spun că ne-am îndepărtat prea mult de subiectul legat de crimă, fiindcă nu s-a întâmplat aşa ceva.

Miss Marple, musafira, a fost, evident, extrem de interesată de subiect. După cum a remarcat chiar ea pe un ton de scuză:

— Avem atât de puţine subiecte de discuţie la ţară!

Îşi făcuse impresia că fata moartă trebuie să fi semănat cu Edith a ei.

— O servitoare atât de drăguţă, atât de binevoitoare, dar uneori puţin cam înceată când vine vorba să priceapă ceva.

De asemenea, Miss Marple mai avea şi un văr a cărui nepoată avea o cumnată care se confruntase cu mari probleme din cauza unor scrisori anonime, aşa că şi scrisorile erau foarte interesante pentru încântătoarea bătrânică.

— Dar, spune-mi, draga mea, i se adresă ea doamnei Dane Calthrop, ce spun oamenii din sat – adică oamenii din oraş? Ce cred?

— Bănuiesc că o consideră vinovată pe doamna Cleat, spuse Joanna.

— A, nu, o contrazise doamna Dane Calthrop. Acum nu.

Miss Marple se interesă cine era doamna Cleat.

Joanna o informă că era vrăjitoarea satului.

— Am dreptate, nu-i aşa, doamnă Dane Calthrop?

Vicarul murmură un citat lung în latină despre – cred eu – puterea sinistră a vrăjitoarelor, pe care l-am ascultat cu toţii într-o tăcere respectuoasă şi fără să înţelegem nimic.

— E o femeie foarte prostuţă, interveni soţia lui. Îi place să se dea mare. Se duce să strângă ierburi şi diverse lucruri când e lună plină şi are grijă ca toată lumea să afle acest lucru.

— Şi fetele mai naive se duc şi îi cer sfatul, nu-i aşa? Întrebă Miss Marple.

Am văzut că vicarul se pregătea să ne servească şi mai multe citate în latină, aşa că am intervenit rapid:

— Dar de ce acum oamenii nu o mai bănuiesc de crimă? Credeau să scrisorile sunt opera ei.

Miss Marple spuse:

— A! Dar tânără a fost ucisă cu o ţepuşă, aşa am auzit – foarte neplăcut! Ei bine asta, evident, îndepărtează toate suspiciunile de la această doamnă Cleat. Fiindcă, vedeţi, ea ar fi putut s-o deoache astfel încât fata să se usuce pe picioare şi să moară din cauze naturale.

— Ce ciudat cum se păstrează vechile credinţe, spuse vicarul. La începutul creştinismului, superstiţiile locale erau incluse – foarte înţelept – în doctrinele creştine şi astfel

elementele cele mai neplăcute din cadrul lor erau treptat eliminate.

— Aici nu avem de-a face cu superstiţii, spuse doamna Dane Calthrop, ci cu fapte.

— Şi încă nişte fapte foarte neplăcute, am spus.

— Aveţi dreptate, domnule Burton, îmi dădu dreptate Miss Marple. Dumneavoastră – scuzaţi-mă dacă sunt prea familiară – sunteţi străin de aceste locuri, cunoaşteţi lumea şi diversele aspecte ale vieţii. Mi se pare că ar trebui să puteţi găsi o soluţie la această problemă dezgustătoare.

Am zâmbit.

— Cea mai bună soluţie pe care am avut-o a fost într-un vis. În visul meu totul se potrivea şi lucrurile se lămureau de minune. Din nefericire, când m-am trezit totul era, de fapt, un nonsens!

— Ce interesant, totuşi! Spuneţi-mi şi mie despre ce era vorba în acest vis fără noimă.

— A, totul a început cu expresia aia prostească: „Nu iese fum fără foc”. Oamenii spun asta ad nauseam {7}. Apoi m-am încurcat în termeni de război. Perdea de fum, bucăţică de hârtie, mesaje telefonice – nu, ăsta a fost alt vis.

— Şi despre ce era vorba în acel vis?

Bătrâna doamnă era atât de interesată de asta, încât am fost convins că citea în secret Cartea viselor a lui Napoleon, care fusese cartea de căpătâi a bătrânei mele doici.

— A! Numai că Elsie Holland – guvernanta copiilor familiei Symmington – se mărita cu doctorul Griffith şi vicarul citea slujba în latină („Foarte verosimil, dragă”, murmură doamna Dane Calthrop spre soţul ei), apoi doamna Dane Calthrop s-a ridicat în picioare şi a interzis pronunţarea căsătoriei, spunând că trebuie să înceteze.

Dar partea asta, am adăugat eu cu un zâmbet, era adevărată. M-am trezit şi v-am găsit stând în faţa mea, şi spunând asta.

— Şi aveam dreptate, zise doamna Dane Calthrop – dar cu blândeţe, am observat eu cu bucurie.

— Dar unde e vorba de mesaje telefonice? Întrebă Miss Marple, încruntându-se.

— Mi-e teamă că sunt cam aiurit. Asta nu a fost într-un vis. A fost chiar înainte de asta. Am ieşit în hol şi am observat că Joanna scrisese un mesaj care să fie transmis cuiva în caz că suna…

Miss Marple se aplecă în faţă. În obraji avea câte o pată roz.

— Oare mă veţi considera foarte băgăcioasă şi foarte nepoliticoasă dacă vă voi întreba care era acest mesaj? Îi aruncă o privire Joannei. Îmi cer scuze, draga mea.

Joanna însă se distra de minune.

— A, nu mă deranjează, o linişti ea pe bătrâna doamnă. Eu chiar nu-mi amintesc nimic, în schimb, sunt sigură că Jerry poate. Trebuie să fi fost ceva foarte neînsemnat.

Am repetat solemn mesajul cât de fidel mi-l aminteam, foarte încântat de atenţia nedisimulată a bătrânei doamne.

Mi-era teamă că vorbele scrise în mesaj aveau s-o dezamăgească, dar probabil că îşi închipuia, sentimentală, o poveste de dragoste, pentru că dădu aprobator din cap, zâmbi şi păru încântată.

— Înţeleg, zise ea. Mă gândeam eu că ar putea fi vorba de aşa ceva.

Doamna Dane Calthrop interveni cu asprime:

— De ce anume, Jane?

— De ceva foarte normal, răspunse Miss Marple.

Se uită gânditoare la mine câteva momente, apoi spuse pe neaşteptate:

— Îmi dau seama că sunteţi un tânăr foarte deştept – dar nu aveţi suficientă încredere în forţele proprii. Ar trebui să aveţi!

Joanna izbucni în râs.

— Pentru Dumnezeu, nu-l încurajaţi să creadă aşa ceva. Oricum are o părere prea bună despre el!

— Taci din gură, Joanna, i-am spus. Miss Marple mă înţelege.

Miss Marple se întorsese la împletitura ei pufoasă.

— Ştiţi, zise ea gânditoare, comiterea unei crime reuşite trebuie să fie foarte asemănătoare cu realizarea unui truc de magie.

— Rapiditatea mâinii înşeală ochiul?

— Nu numai asta. Trebuie să-i faci pe oameni să se uite la altceva şi în altă parte decât trebuie – trimitere într-o direcţie falsă, cred că i se zice.

— Ei bine, am remarcat, până acum se pare că toată lumea s-a uitat în direcţia greşită în căutarea nebunului nostru aflat în libertate.

— Eu aş fi înclinată, zise Miss Marple, să caut o persoană foarte sănătoasă.

— Da, am rostit eu gânditor. Aşa a zis şi Nash. Îmi amintesc că a accentuat şi cuvântul „respectabil”.

— Da, fu de acord Miss Marple, şi asta e foarte important.

Se pare că eram cu toţii de acord.

M-am adresat doamnei Calthrop:

— Nash crede că vor mai fi şi alte scrisori anonime. Ce părere aveţi?

— Bănuiesc că este posibil, răspunse ea încet.

— Dacă poliţia crede asta, vor fi cu siguranţă, fără îndoială, zise Miss Marple.

Am continuat cu încăpăţânare să mă adresez doamnei Dane Calthrop:

— Încă vă mai e milă de autor?

Ea se îmbujora.

— De ce nu?

— Nu cred că sunt de acord cu tine, draga mea, interveni Miss Marple. Nu în acest caz.

Am spus cu pasiune:

— Scrisorile astea au împins o femeie la sinucidere şi au provocat suferinţe de nedescris!

— Dumneavoastră aţi primit vreuna, domnişoară Burton? O întrebă Miss Marple pe Joanna.

— A, da! Gânguri Joanna. Se spuneau acolo cele mai îngrozitoare lucruri.

— Mi-e teamă, zise Miss Marple, că oamenii tineri şi frumoşi vor fi ţinta autorului anonim.

— De aceea mi se pare foarte ciudat că Elsie Holland nu a primit niciuna, am spus.

— Să vedem, zise Miss Marple. Este vorba de guvernanta copiilor familiei Symmington – cea pe care aţi visat-o, domnule Burton?

— Da.

— Probabil că a primit una, şi nu a vrut să spună, fu de părere Joanna.

— Nu, am contrazis-o. Eu o cred. La fel şi Nash.

— Oh, Doamne! Exclamă Miss Marple. Asta este foarte interesant. Este cel mai interesant lucru pe care l-am auzit până acum.

II

În timp ce ne îndreptam spre casă, Joanna mi-a spus că n-ar fi trebuit să repet ce a zis Nash despre scrisori.

— De ce nu?

— Fiindcă doamna Dane Calthrop ar putea fi Ea.

— Doar nu crezi una ca asta!

— Nu sunt sigură. E o femeie ciudată.

Am început din nou să discutăm despre probabilităţi.

Două nopţi mai târziu, mă întorceam cu maşina de la Exhampton. Cinasem acolo şi era deja întuneric când am ajuns la Lymstock.

Ceva nu era în regulă cu farurile şi, după ce am încetinit şi le-am tot pornit şi oprit, în cele din urmă, am ieşit să văd ce pot face. Am umblat o vreme la ele şi, în final, am reuşit să le repar.

Drumul era pustiu. Nimeni din Lymstock nu ieşea după lăsarea întunericului. Primele case din sat se zăreau în depărtare, printre ele şi clădirea urâtă, cu fronton, a Institutului Femeilor. Se distingea uşor în lumina slabă a stelelor şi ceva m-a făcut să mă uit atent la ea. Nu ştiu dacă

am surprins sau nu imaginea fugitivă a unei siluete care se strecura pe poartă – dacă aşa s-a întâmplat, trebuie să fi fost atât de vagă, încât nu mi s-a înregistrat în minte, dar brusc am simţit un fel de curiozitate copleşitoare legată de acel loc.

Poarta era uşor întredeschisă; am împins-o şi am intrat. O alee scurtă şi patru trepte duceau la uşă.

Am rămas un moment pe loc, ezitând. Ce făceam oare acolo? Nu ştiam şi deodată, foarte aproape, am auzit un foşnet – părea fâşâitul făcut de rochia unei femei. M-am întors brusc şi am ocolit colţul clădirii spre locul de unde se auzise sunetul.

N-am văzut pe nimeni. Am mers mai departe şi am dat alt colţ. Eram în spatele clădirii şi am văzut, la câţiva paşi de mine, o fereastră deschisă.

M-am strecurat până la ea şi am ascultat. Nu am auzit nimic, dar, într-un fel sau altul, eram convins că înăuntru se afla cineva.

Spatele nu mi se înzdrăvenise de tot, dar am reuşit să mă ridic şi să mă salt peste pervaz. Din păcate, am făcut puţin zgomot.

Am rămas lângă fereastră ascultând. Apoi am înaintat, cu mâinile întinse. Am auzit un zgomot foarte slab înaintea mea, în dreapta.

În buzunar aveam o lanternă şi am aprins-o.

Imediat, o voce joasă, aspră, spuse:

— Stinge-o!

M-am conformat imediat, pentru că în acea fracţiune de secundă îl recunoscusem pe comisarul Nash.

Am simţit cum mă apucă de braţ şi mă împinge pe o uşă într-un hol. Aici, unde nu exista nici o fereastră care să ne trădeze prezenţa faţă de un observator de afară, Nash aprinse o lumină şi mă privi mai mult cu regret decât cu furie.

— Tocmai acum v-aţi găsit să veniţi, domnule Burton.

— Îmi pare rău, m-am scuzat. Dar am avut impresia că am descoperit ceva.

— Şi probabil aşa s-a şi întâmplat. Aţi văzut pe cineva?

Am ezitat.

— Nu sunt sigur, am spus încet. Am avut senzaţia că am văzut pe cineva strecurându-se pe poarta de la intrare, dar nu am văzut efectiv pe nimeni. Apoi am auzit un foşnet după colţul casei.

Nash dădu din cap.

— Aşa e. Cineva a venit de după colţul casei înaintea dumneavoastră. A ezitat lângă fereastră, apoi a plecat repede mai departe – v-a auzit, probabil.

Mi-am cerut scuze din nou.

— Care este ideea? Am întrebat.

— Mă bazez pe faptul că autorul unor scrisori anonime nu se poate opri din scris, zise Nash. Probabil că îşi dă seama că este periculos, dar simte nevoia să o facă. Este ca dorinţa de nestăpânit pentru băutură sau pentru droguri.

Am aprobat din cap.

— Acum vă daţi seama, domnule Burton, că îmi imaginez că oricine este autoarea va dori să păstreze, pe cât posibil, acelaşi aspect al scrisorilor. Are paginile tăiate din carte şi poate continua să folosească literele şi cuvintele decupate din ele. Însă plicurile reprezintă o dificultate. Va dori să le dactilografieze la aceeaşi maşină. Nu poate risca să folosească o altă maşină sau propriul scris.

— Chiar sunteţi convins că va continua acest joc? L-am întrebat, nevenindu-mi să cred.

— Da, sunt. Şi pun pariu pe ce vreţi că e plină de încredere în sine. Aceste persoane sunt foarte vanitoase. De aceea mi-am imaginat că oricine ar fi va veni la Institut după lăsarea întunericului ca să folosească maşina de scris.

— Domnişoara Ginch, am spus.

— Poate.

— Încă nu ştiţi?

— Nu ştiu.

— Dar bănuiţi?

— Da. Dar cineva care este foarte viclean, domnule Burton. Cineva care ştie toate şmecheriile jocului. Îmi imaginam o parte din capcana pe care o întinsese Nash. Nu aveam nici o îndoială că fiecare scrisoare scrisă de un suspect şi pusă la poştă sau livrată personal era imediat cercetată. Mai devreme sau mai târziu, criminalul va face o greşeală, va deveni neglijent.

Pentru a treia oară mi-am cerut scuze pentru prezenţa mea zeloasă şi inoportună.

— A, bine, spuse Nash resemnat, nu se mai poate face nimic. Poate data viitoare vom avea mai mult noroc.

Mi-am continuat drumul în noapte. O siluetă stătea lângă maşină. Spre uimirea mea, am recunoscut-o pe Megan.

— Salut! Spuse ea. M-am gândit că e maşina ta. Ce ai făcut?

— Ce faci tu este întrebarea, am replicat.

— Am ieşit la plimbare. Îmi place să mă plimb noaptea. Nimeni nu te opreşte să-ţi spună tot felul de prostii şi îmi plac stelele, totul miroase mai frumos şi lucrurile obişnuite par misterioase.

— Sunt convins de asta, am spus. Dar numai pisicile şi vrăjitoarele se plimbă în întuneric. Cei de acasă o să-şi facă griji pentru tine.

— Nu, n-o să-şi facă. Nu se întreabă niciodată unde sunt şi ce fac.

— Cum te simţi? Am întrebat-o.

— Bine, cred.

— Are grijă domnişoara Holland de tine?

— Elsie e în regulă. Nu se poate abţine să nu fie o proastă incurabilă.

— Nu e prea amabil din partea ta – dar probabil e adevărat, am fost de acord. Urcă în maşină şi o să te duc acasă.

Nu era adevărat că lipsa lui Megan nu era niciodată remarcată.

Symmington stătea în prag când am ajuns acolo.

Se uită scrutător spre maşină.

— Salut. Megan e acolo?

— Da, am spus. Am adus-o acasă.

Symmington continuă cu asprime:

— Nu trebuie să pleci fără să ne spui, Megan. Domnişoara Holland a fost foarte îngrijorată din pricina ta.

Megan murmură ceva şi trecu pe lângă el ca să intre în casă. Symmington oftă.

— O adolescentă reprezintă o mare responsabilitate în lipsa unei mame care să aibă grijă de ea. Şi este prea mare pentru şcoală, cred. Se uită la mine cu o oarecare suspiciune. Presupun că ai dus-o la o plimbare?

M-am gândit că e mai bine să-l las să creadă asta.

Capitolul 11

I

A doua zi mi-am pierdut minţile. Privind retrospectiv, asta este singura explicaţie raţională pe care am putut s-o găsesc.

Trebuia să fac vizita lunară la Marcus Kent. Urma să mă duc acolo cu trenul. Spre marea mea surprindere, Joanna a preferat să nu mă însoţească. De obicei era nerăbdătoare să vină cu mine şi obişnuiam să rămânem în oraş vreo două zile.

Totuşi, de data asta mi-am propus să mă întorc în aceeaşi zi cu trenul de seară, dar chiar şi aşa am fost foarte uimit de comportamentul Joannei. Ea s-a mulţumit să spună enigmatic că are multe de făcut şi că nu are rost să petreacă ore întregi într-un tren aglomerat, când la ţară era o zi atât de frumoasă.

Evident, era un lucru de netăgăduit, dar părea foarte neobişnuit pentru Joanna.

Mi-a spus că nu are nevoie de maşină, aşa că urma să conduc până la gară şi să o las parcată acolo până mă întorceam.

Gara din Lymstock este situată, dintr-un motiv obscur, ştiut numai de companiile de căi ferate, cam la o jumătate de milă de Lymstock. Pe la jumătatea drumului am ajuns-o din urmă pe Megan care mergea pe jos târându-şi picioarele, după cum îi era obiceiul. Am oprit lângă ea.

— Bună, ce faci?

— Am ieşit la plimbare.

— Dar bănuiesc că nu e vorba de o plimbare sănătoasă, în pas vioi. Te târai ca un crab deprimat.

— Păi nu mă duceam undeva anume.

— Atunci ar fi bine să vii să mă conduci la gară.

Am deschis portiera şi Megan a sărit înăuntru.

— Unde te duci? Mă întrebă.

— La Londra. Am programare la doctor.

— Sper că nu te doare spatele mai rău, nu?

— Nu, practic, mi-am revenit de tot. Cred că doctorul o să fie foarte încântat de asta.

Megan dădu din cap.

Ne-am apropiat de gară. Am parcat maşina, am intrat şi mi-am cumpărat bilet de la casă. Pe peron mai erau câteva persoane, dar niciuna nu-mi era cunoscută.

— Ai vrea să-mi împrumuţi un penny? Mă rugă Megan. Mi-aş putea lua o ciocolată de la un automat.

— Poftim, puiule, am zis, înmânându-i moneda. Sigur nu vrei şi nişte gumă sau nişte pastile pentru gât?

— Prefer ciocolata, zise Megan fără să mă bănuiască de sarcasm.

Se duse la automatul pentru ciocolată şi eu m-am uitat la ea cu un sentiment crescând de iritare.

Purta nişte pantofi stâlceaţi, ciorapi groşi neatrăgători, o fustă şi un pulover fără formă. Nu ştiu de ce toate aceste lucruri m-au înfuriat, dar asta s-a întâmplat.

Când s-a întors, i-am spus furios:

— De ce porţi ciorapii ăştia dezgustători?

Megan se uită în jos la ei, surprinsă.

— Ce e în neregulă cu ei?

— Totul e în neregulă cu ei! Sunt groaznici. Şi de ce porţi un pulover care seamănă cu o varză stricată?

— Nu are nimic, nu-i aşa? Îl am de ani întregi.

— Îmi imaginez. Şi de ce…?

În acea clipă, trenul intră în gară şi îmi întrerupse pledoaria furioasă.

M-am suit într-un vagon de clasa întâi gol, am lăsat fereastra în jos şi m-am aplecat în afară ca să continui conversaţia.

Megan stătea în dreptul meu, cu faţa ridicată spre mine. M-a întrebat de ce eram atât de supărat.

— Nu sunt supărat, am minţit eu. Doar că mă înfurie când te văd atât de neglijentă, când văd că nu-ţi pasă cum arăţi.

— Nici nu aş putea să arăt drăguţă, aşa că ce contează?

— Doamne-Dumnezeule! Am exclamat. Mi-ar plăcea să te văd îmbrăcată cum trebuie. Mi-ar plăcea să te iau la Londra şi să te îmbrac din cap până în picioare.

— Aş vrea s-o faci, zise Megan.

Trenul începuse să se pună în mişcare. M-am uitat la chipul ridicat spre mine, plin de melancolie.

Şi atunci, după cum am spus, mi-am pierdut minţile.

Am deschis uşa, am apucat-o pe Megan cu o mână şi aproape am aruncat-o în vagon.

Se auzit un strigăt revoltat din partea şefului de gară, dar tot ce a putut să facă a fost să închidă cu dexteritate uşa vagonului. Am ridicat-o pe Megan de pe podea, acolo unde acţiunea mea subită o propulsase.

— De ce Dumnezeu ai făcut asta? Mă chestionă, frecându-şi un genunchi.

— Taci din gură, i-am spus. Vii la Londra cu mine şi, după ce o să termin cu tine, nu o să te mai recunoşti. O să-ţi demonstrez cum poţi să arăţi dacă vrei. M-am săturat să te văd umblând creanga ca un câine fără stăpân.

— Oh! Exclamă Megan într-o şoaptă extatică.

Când veni controlorul de bilete, i-am cumpărat lui Megan un tichet. Ea stătea într-un colţ privindu-mă cu un fel de

veneraţie respectuoasă.

— Doamne, zise ea după plecarea bărbatului. Eşti impulsiv, nu-i aşa?

— Foarte, i-am răspuns. E o trăsătură de familie.

Cum să-i explic lui Megan impulsul de care fusesem cuprins? Semănase cu un câine trist care era lăsat în urmă. Acum chipul îi era scăldat de fericirea nesperată a unui câine care, până la urmă, fusese luat şi el la plimbare.

— Bănuiesc că nu cunoşti Londra foarte bine? Am întrebat-o pe Megan.

— Ba da, îmi răspunse ea. Întotdeauna mă plimbam prin oraş în timpul şcolii. Am fost şi la dentist acolo şi la o pantomimă.

— Asta, am spus eu serios, va fi o Londră diferită.

Când am ajuns, mai aveam o jumătate de oră de pierdut până la întâlnirea din Harley Street.

Am luat un taxi şi ne-am dus direct la Mirotin, croitoria unde Joanna îşi face hainele. Mirotin este, de fapt, o femeie neconvenţională şi îndrăzneaţă de 45 de ani, Mary Grey. Este o femeie deşteaptă şi o companie foarte plăcută. Întotdeauna am simpatizat-o.

I-am spus lui Megan:

— Eşti verişoara mea.

— De ce?

— Nu mă contrazice, am spus.

Mary Grey discuta în contradictoriu cu o evreică vânjoasă care se îndrăgostise de o rochie de seară foarte strâmtă, de un albastru strălucitor. Am chemat-o şi am luat-o deoparte.

— Ascultă, i-am spus. Am adus cu mine o verişoară de-a mea. Joanna urma să vină şi ea, dar a fost reţinută. Însă a spus că pot să las totul în seama ta. Vezi cum arată acum fata?

— Doamne, văd! Exclamă Mary Grey surprinsă.

— Ei bine, vreau s-o schimbi cu totul din cap până în picioare. Carte blanche. Ciorapi, pantofi, desuuri, tot!

Apropo, salonul unde-şi face părul Joanna e în apropiere, nu?

— Antoine? Chiar după colţ. O să mă ocup eu şi de asta.

— Eşti o femeie de milioane.

— A, o să-mi facă plăcere, în afară de bani – deşi asta nu poate fi ignorat în ziua de azi, căci jumătate din afurisitele astea de femei nu-şi achită niciodată notele de plată. Dar, cum am mai spus, o să-mi facă plăcere. Aruncă o privire profesionistă înspre Megan care stătea ceva mai departe. Are o siluetă minunată.

— Trebuie să ai ochi cu raze X, i-am spus. Mie mi se pare că nu are nici o formă.

Mary Grey izbucni în râs.

— Şcolile astea! Exclamă ea. Se pare că se mândresc să transforme fetele cărora le place să se îngrijească în ceva ce n-ai mai văzut vreodată. Şi numesc asta drăguţ şi nesofisticat. Uneori e nevoie de câteva luni bune ca să-şi revină şi să arate a om. Nu-ţi face griji, las-o în seama mea.

— Bine, am zis. O să vin şi o s-o iau pe la şase.

II

Marcus Kent a fost încântat de mine. Mi-a spus că i-am depăşit cele mai neaşteptate speranţe.

— Trebuie să ai constituţia unui elefant, zise el, ca să-ţi revii în felul ăsta. Uite ce minuni pot face aerul curat de ţară şi lipsa orelor mici sau a agitaţiei pentru un om, dacă acesta poate să se ţină de program.

— Pot să-ţi garantez primele două, i-am spus. Dar nu cred că provincia este lipsită de agitaţie. În zona în care stau, am avut parte din plin de aşa ceva.

— Ce fel de agitaţie?

— Crimă, i-am spus.

Marcus Kent îşi strânse buzele şi fluieră.

— Vreo poveste tragică de dragoste bucolică? Vreun flăcău de la fermă şi-a ucis iubita?

— Deloc. E vorba de un ucigaş nebun, hotărât şi priceput.

— Nu am citit nimic de genul ăsta. Când l-au prins?

— Nu l-au prins încă, şi e vorba de o femeie!

— Ia te uită! Nu sunt sigur că Lymstock este chiar locul potrivit pentru tine, bătrâne!

Am replicat hotărât:

— Ba este! Şi nu o să poţi să mă faci să plec de acolo!

Marcus Kent avea o minte mârşavă, aşa că zise imediat:

— Deci asta este! Ai găsit vreo blondă?

— Absolut deloc, i-am răspuns vinovat gândindu-mă în treacăt la Elsie Holland. Doar că psihologia crimei mă interesează foarte mult.

— Da, bine. Cu siguranţă nu ţi-a făcut nici un rău până acum, dar ai grijă ca nebunul ucigaş să nu te scoată şi pe tine din circulaţie!

— Nu-ţi face griji, l-am asigurat.

— Ce-ai zice să luăm masa împreună în seara asta? Poţi să-mi povesteşti totul despre abominabila ta crimă.

— Îmi pare rău. Sunt ocupat.

— O întâlnire cu o doamnă? Da, în mod sigur eşti pe cale de însănătoşire.

— Da, cred că poţi spune şi asta, i-am replicat, oarecum amuzat de ideea prezenţei lui Megan în acest rol.

Am ajuns la Mirotin la ora şase, când atelierul era oficial închis. Mary Grey îmi ieşi în întâmpinare la capătul scărilor de lângă salon. Îşi duse un deget la buze.

— O să ai un şoc! Dacă spun eu asta înseamnă că am făcut o treabă cu adevărat bună.

Am intrat în salonul cel mare. Megan era în picioare, admirându-se într-o oglindă înaltă. Îmi dau cuvântul că nici nu am recunoscut-o! Pentru o clipă, mi s-a tăiat răsuflarea. Înaltă şi zveltă ca o trestie, cu glezne delicate şi picioare care se zăreau prin ciorapii fini de mătase, încălţată în pantofii cu tăietură elegantă. Da, picioare şi mâini încântătoare, oase mici – calitate şi distincţie în fiecare linie a trupului. Părul care îi fusese tuns şi aranjat era de un castaniu lucios, plin de strălucire. Avuseseră înţelepciunea să nu se atingă de chipul ei. Nu era fardată sau dacă era,

acest lucru fusese făcut atât de uşor şi de delicat, încât nu se vedea. Buzele ei nu aveau nevoie de ruj.

Mai mult, avea ceva ce nu mai văzusem înainte – un sentiment nou de mândrie inocentă în felul în care-şi ţinea capul. Mă privi cu gravitate, cu un zâmbet timid.

— Arăt… Destul de drăguţ, nu-i aşa? Făcu Megan.

— Drăguţ? Am spus. Nu drăguţ este cuvântul! Hai să mergem la cină şi dacă unul din doi bărbaţi nu întoarce capul după tine aş fi foarte surprins. O să le faci pe toate celelalte fete să pară lipsite de orice farmec.

Megan nu era frumoasă, dar era deosebită şi sărea în ochi. Avea personalitate. Intră în restaurant înaintea mea şi, în timp ce şeful de sală se îndreptă grăbit spre noi, am simţit acel fior de mândrie prostească pe care îl simte un bărbat când posedă ceva ieşit din comun.

La început, am băut cocktailuri fără să ne grăbim. Apoi am luat cina. Mai târziu am dansat. Megan îşi dorea foarte mult să danseze şi nu am vrut s-o dezamăgesc, dar, dintr-un motiv sau altul, nu mi-am imaginat că va dansa bine. Însă dansa minunat. Era uşoară ca un fulg în braţele mele, iar trupul şi picioarele urmau perfect ritmul.

— Doamne! Am exclamat. Ştii să dansezi!

Megan păru puţin surprinsă.

— Normal că ştiu! La şcoală am avut lecţii de dans în fiecare săptămână.

— E nevoie de mai mult decât de lecţii de dans ca să ajungi dansator, am spus.

Ne-am întors la masă.

— Mâncarea este minunată, nu-i aşa? Zise Megan. Şi totul!

Oftă încântată.

— Aşa cred şi eu, am fost de acord.

Era o seară nebună. Încă nu eram în toate minţile. Megan m-a adus cu picioarele pe pământ când mi-a zis cu îndoială:

— Nu ar trebui să mergem acasă?

Am rămas cu gura căscată. Da, în mod clar nu eram întreg la minte. Uitasem de toate! Eram într-o lume desprinsă de

realitate, singur cu fiinţa pe care o creasem.

— Doamne-Dumnezeule! Am exclamat.

Mi-am dat seama că ultimul tren plecase.

— Stai aici, i-am spus. Mă duc să dau un telefon.

Am sunat la Llewellyn Hire şi am comandat cea mai mare şi mai rapidă maşină care să vină cât mai curând posibil.

M-am întors la Megan.

— Ultimul tren a plecat, i-am spus. Aşa că o să mergem cu maşina.

— Serios? Ce distractiv!

Ce copilă era, mi-am zis. Atât de încântată de tot, fără să pună întrebări, acceptând toate propunerile mele fără să-şi facă griji şi fără să se agite.

Maşina a venit, mare şi rapidă, dar, cu toate astea, era foarte târziu când am ajuns la Lymstock.

Cuprins brusc de mustrări de conştiinţă, am spus:

— Cred că au trimis deja oamenii în căutarea ta!

Dar Megan părea într-o dispoziţie calmă, aşa că zise liniştită:

— A, nu cred. Deseori plec de acasă şi nu ajung la masa de prânz.

— Da, draga mea copilă, dar ai lipsit şi de la ceai, şi de la cină.

Totuşi, steaua norocoasă a lui Megan era în ascensiune. Casa era cufundată în întuneric şi tăcută. La sfatul lui Megan, ne-am dus prin spate şi am aruncat pietricele în fereastra lui Rose.

La un moment dat, Rose se uită pe geam şi cu multe exclamaţii înăbuşite şi emoţii coborî să ne dea drumul înăuntru.

— Ia te uită, şi eu care credeam că dormi în patul tău. Conaşul şi domnişoara Holland – un uşor pufnet dispreţuitor după numele domnişoarei Holland – au cinat devreme şi au plecat la plimbare. Am spus că o să am eu grijă de băieţi. Mi s-a părut că te aud venind când eram în camera copiilor încercând să-l liniştesc pe Colin, care făcea

gălăgie, dar nu erai pe aici când am coborât, aşa că mi-am închipuit că te-ai dus la culcare. Şi asta am şi spus când a venit conaşul şi a întrebat de tine.

Am întrerupt conversaţia observând că acolo era şi locul unde ar fi bine să se ducă Megan în acel moment.

— Noapte bună, zise Megan, şi mulţumesc din toată inima. A fost cea mai frumoasă zi din viaţa mea.

Am ajuns acasă, uşor zăpăcit, şi i-am dat un bacşiş gras şoferului, oferindu-i şi un pat dacă dorea să rămână. El însă preferă să se întoarcă în acea noapte la Londra.

Uşa de la hol se întredeschisese în timpul discuţiei mele cu şoferul. În timp ce acesta se îndepărta, uşa se deschise de tot şi Joanna spuse:

— Deci ai apărut în cele din urmă?

— Ai fost îngrijorată din pricina mea? Am întrebat-o intrând şi închizând uşa.

Joanna se îndreptă spre salon şi eu am urmat-o. Pe un dulăpior se afla o cafetieră. Joanna se servi cu o cafea în timp ce eu îmi turnam un whisky cu sifon.

— Să fiu îngrijorată din pricina ta? Nu, evident că nu. Mi-am zis că te-ai decis să rămâi în oraş şi s-o faci lată.

— Am făcut-o lată… Într-un fel.

Am rânjit şi apoi am început să râd.

Joanna mă întrebă care era motivul veseliei mele şi eu i-am povestit.

— Dar, Jerry, cred că ai înnebunit – ai înnebunit de tot!

— Cred că ai dreptate.

— Dar, băiete, nu poţi să faci asemenea lucruri – nu într-un astfel de loc. Mâine se va afla în tot Lymstock-ul!

— Se poate. Dar, la urma urmei, Megan nu e decât o copilă.

— Nu este aşa. Are douăzeci de ani. Nu poţi să iei o fată de douăzeci de ani şi să-i cumperi haine fără să provoci un scandal monstruos. Doamne, Jerry, probabil va trebui să te însori cu ea!

Joanna era pe jumătate serioasă, pe jumătate râdea.

În acel moment am făcut o descoperire foarte importantă.

— La naiba, am replicat. Nu m-ar deranja s-o fac. De fapt, chiar mi-ar face plăcere.

O expresie ciudată apăru pe chipul Joannei. Se ridică în picioare şi spuse sec, în timp ce se îndrepta spre uşă:

— Da, ştiam asta de ceva vreme…

Mă lăsă ţintuit pe loc, cu paharul în mână, îngrozit de noua mea descoperire.

Capitolul 12

I

Nu ştiu care sunt reacţiile obişnuite ale unui bărbat care intenţionează să facă o propunere în căsătorie.

În romane, eroul simte că i se usucă gâtul, gulerul cămăşii i se pare prea strâmt şi este într-o stare jalnică de nervozitate.

Eu nu mă simţeam deloc aşa. Considerând-o o idee bună, doream doar să aranjez lucrurile cât mai repede posibil. Nu vedeam nici un impediment.

M-am dus la casa familiei Symmington pe la ora unsprezece. Am sunat şi, când Rose a deschis uşa, i-am cerut să o cheme pe domnişoara Megan. Privirea cunoscătoare pe care mi-a aruncat-o Rose m-a făcut să mă simt pentru prima dată oarecum intimidat.

M-a condus în micuţa cameră de zi şi, în timp ce aşteptam, speram plin de nelinişte că n-o supărasem pe Megan.

Când uşa s-a deschis şi m-am întors, m-am simţit instantaneu uşurat. Megan nu părea deloc intimidată sau supărată. Părul ei avea încă acea nuanţă de castaniu strălucitor şi avea acelaşi aer de mândrie şi de respect de sine pe care îl căpătase ieri. Se îmbrăcase din nou cu vechile ei haine, dar reuşise să le facă se arate altfel. Este minunat ce poate face pentru o tânără conştientizarea farmecului propriu. Mi-ai dat seama dintr-odată că Megan crescuse. Presupun că trebuie să fi fost cam tulburat, altfel

n-aş fi deschis discuţia spunând cu afecţiune: „Salut, drăcuşorule!” În acele circumstanţe, cu greu putea fi considerat salutul unui îndrăgostit.

Însă lui Megan i se păru potrivit. Ea îmi zâmbi cu toată gura şi zise:

— Salut!

— Ascultă, am început. Sper că nu ai avut parte de vreun scandal din cauza zilei de ieri, nu?

Megan răspunse sigură pe sine:

— A, nu! Apoi clipi şi continuă nu tocmai convinsă: Ba da, cred că da. Adică mi-au spus tot felul de lucruri şi au fost de părere că a fost ceva foarte ciudat – dar ştii cum sunt oamenii şi cât se agită pentru toate nimicurile.

Am fost uşurat să constat că atitudinea dezaprobatoare a celorlalţi nu o afectase deloc pe Megan.

— Am venit aici în această dimineaţă, i-am spus, fiindcă vreau să-ţi fac o propunere. Vezi, eu te plac foarte mult şi cred că şi tu mă placi…

— Îngrozitor, interveni Megan cu un entuziasm deconcertant.

— Şi ne înţelegem teribil de bine, aşa că eu cred că ar fi o idee bună dacă ne-am căsători.

— Oh! Făcu Megan.

Părea surprinsă. Doar atât. Nu uimită. Nu şocată. Doar uşor surprinsă.

— Vrei să spui că vrei într-adevăr să te însori cu mine?

Mă întrebă cu aerul cuiva care vrea să înţeleagă foarte bine lucrurile.

— Mai mult decât orice pe lume, am răspuns – şi vorbeam serios.

— Adică eşti îndrăgostit de mine?

— Sunt îndrăgostit de tine.

Privirea ei era gravă şi sigură.

— Cred că eşti cea mai drăguţă persoană din lume, zise ea, dar nu sunt îndrăgostită de tine.

— O să te fac să mă iubeşti.

— Asta nu se poate. Nu vreau să fiu făcut ă. Făcu o pauză, apoi continuă cu gravitate: Nu sunt genul de soţie potrivită pentru tine. Mă pricep mai bine la ură decât la dragoste.

Spusese asta cu o ardoare ciudată.

— Ura nu durează. Dragostea, da, i-am zis.

— Aşa să fie?

— Este ceea ce cred. Din nou tăcere. Apoi am spus: Deci răspunsul este nu, nu-i aşa?

— Da, acesta e răspunsul.

— Şi nu mă încurajez să sper?

— La ce bun ar fi asta?

— La nimic, am recunoscut, şi ar fi chiar inutil – căci o să sper chiar dacă îmi spui sau nu s-o fac.

II

Ei bine, asta a fost tot. Am plecat de acolo simţindu-mă uşor ameţit, dar enervant de conştient de privirea plină de curiozitate cu care mă urmărea Rose.

Rose avusese foarte multe de spus înainte să pot scăpa!

Că nu se mai simţise niciodată la fel din acea zi îngrozitoare! Că nu ar fi rămas acolo dacă nu erau copiii şi dacă nu i-ar fi părut rău pentru bietul domn Symmington. Că nu avea de gând să mai stea dacă nu era angajată repede o altă servitoare – şi asta era puţin probabil să se întâmple, de vreme ce în casă avusese loc o crimă! Că era foarte uşor pentru acea domnişoară Holland să spună că între timp avea să se ocupe ea de treburile casei. Era foarte drăguţă şi îndatoritoare – da, dar de fapt spera ca într-o bună zi să devină stăpâna casei! Domnul Symmington, bietul de el, nu vedea niciodată nimic – dar se ştie cum sunt văduvii, biete creaturi neajutorate, menite să cadă pradă unei femei viclene. Şi asta nu ar fi nimic, dacă domnişoara Holland nu ar încerca să ia locul stăpânei moarte!

Am aprobato mecanic, dornic să plec, dar neputând să fac asta, deoarece Rose îmi ţinea cu hotărâre pălăria în vreme ce debita pe nerăsuflate tot acest şuvoi de răutăţi.

M-am întrebat dacă exista vreun grăunte de adevăr în acele vorbe. Se gândise Elsie Holland la posibilitatea de a deveni următoarea doamnă Symmington? Sau era doar o fată decentă, cu inimă bună, care făcea tot ce-i stătea în putere să aibă grijă de casa lipsită de prezenţa stăpânei?

În ambele cazuri, rezultatul avea să fie probabil acelaşi. Şi de ce nu? Copiii mici ai lui Symmington aveau nevoie de o mamă, iar Elsie era un suflet cumsecade, în plus era şi mult prea frumoasă – un element pe care oricine l-ar putea aprecia, chiar şi un bărbat înţepat ca Symmington!

Mă gândeam la toate astea, ştiu, fiindcă încercam să mi-o scot pe moment din minte pe Megan.

Puteţi spune că mă dusesem s-o cer de nevastă pe Megan mult prea sigur pe mine şi că meritam ce căpătasem – dar nu era chiar aşa. Pentru că mă simţeam atât de sigur, atât de convins că Megan îmi aparţinea, că era problema mea, că a avea grijă de ea, a o face fericită şi a o feri de orice rău era ceva firesc, mă aşteptasem ca şi ea să simtă că aparţineam unul celuilalt.

Dar nu aveam de gând să mă dau bătut. A, nu! Megan era femeia mea şi intenţionam să o am.

După o clipă de gândire, m-am dus la biroul lui Symmington. Poate că Megan nu acorda nici o atenţie criticilor aduse comportamentului ei, dar eu doream să clarific lucrurile.

Domnul Symmington era liber, mi s-a spus, şi am fost condus în biroul lui. Din buzele strânse şi atitudinea mai ţeapănă ca de obicei mi-am dat seama nu eram tocmai un om popular în acel moment.

— Bună dimineaţa, i-am spus. Mi-e teamă că nu este o vizită profesională, ci una personală. Să o spun direct, îndrăznesc să afirm că ţi-ai dat seama că sunt îndrăgostit de Megan. Am cerut-o în căsătorie, dar ea m-a refuzat. Însă nu am de gând să renunţ.

Am văzut cum se schimbă expresia lui Symmington şi i-am citit gândurile cu o uşurinţă ilară. Megan era elementul

care îi tulbura armonia din casă. Eram sigur că era un om bun şi corect, şi că nu i-ar fi trecut niciodată prin minte să o lipsească de un cămin pe fiica soţiei lui moarte. Dar căsătoria ei cu mine ar reprezenta în mod sigur o uşurare. Îmi adresă un zâmbet, precaut.

— Sincer, Burton, să ştii că n-am avut idee de aşa ceva. Ştiu că i-ai acordat multă atenţie, dar eu am privit-o mereu ca pe-un copil.

— Nu mai este copil, i-am replicat scurt.

— Nu, nu în ceea ce priveşte anii.

— Poate să se comporte conform vârstei ei oricând i se permite, am spus, încă uşor enervat. Ştiu că nu este încă majoră {8}, dar va fi peste câteva luni. Poţi să obţii orice informaţie doreşti despre mine. Am o stare materială foarte bună şi am dus o viaţă decentă. O să am grijă de ea şi o să mă străduiesc să o fac fericită.

— Da, bine. Totuşi, depinde de Megan.

— Cu timpul se va răzgândi, am spus. Dar m-am gândit să lămuresc lucrurile cu dumneata în această privinţă.

Mi-a răspuns că apreciază acest lucru şi ne-am despărţit în termeni prieteneşti.

III

Afară m-am întâlnit cu domnişoara Emily Barton, care avea un coş de cumpărături în mână.

— Bună dimineaţa, domnule Burton, am auzit că aţi fost ieri la Londra.

Da, evident că auzise. Ochii ei erau amabili, dar şi plini de curiozitate.

— Am fost la doctor, i-am spus.

Emily Barton zâmbi.

Acel zâmbet semăna puţin cu cel al lui Marcus Kent.

— Am auzit că Megan era să piardă trenul, murmură ea. A sărit în el când deja pornise.

— Eu am ajutat-o, am spus. Am tras-o înăuntru.

— Ce noroc că eraţi acolo! Altminteri, s-ar fi putut produce un accident.

Este uimitor cum poate o bătrânică blândă şi curioasă să facă un bărbat să se simtă prost!

Am fost scutit de alte aluzii dureroase de întâlnirea cu impetuoasa doamnă Dane Calthrop. Era însoţită tot de o bătrânică amabilă, însă ea mă abordă mult mai direct:

— Bună dimineaţa, începu doamna Dane Calthrop. Am auzit că aţi făcut-o pe Megan să-şi cumpere nişte haine decente. Foarte înţelept din partea dumneavoastră. E nevoie de un bărbat care să se gândească la un asemenea lucru practic. De multă vreme mă îngrijora fata asta. Fetele deştepte au tendinţa să se transforme în nişte prostănace, nu-i aşa?

Cu această afirmaţie neobişnuită, intră vijelios în magazinul de peşte.

Miss Marple, care rămăsese lângă mine, clipi uşor şi zise:

— Doamna Dane Calthrop este o femeie remarcabilă, să ştiţi. Şi aproape întotdeauna are dreptate.

— Asta îi îngrijorează pe ceilalţi, am spus.

— Sinceritatea are aceste efect, remarcă Miss Marple.

Doamna Dane Calthrop ieşi rapid din magazin şi ni se alătură. Ţinea în mână o langustă mare şi roşie.

— Aţi văzut vreodată vreun om atât de deosebit ca domnul Pye? Întrebă ea. Atât de frumos şi de viril, nu-i aşa?

IV

Eram un pic nelinişţit la gândul că aveam să dau ochii cu Joanna, dar ajungând acasă mi-am dat seama că nu ar fi trebuit să mă îngrijorez. Joanna era plecată şi nu se întoarse nici la prânz. Acest lucru o supără foarte tare pe Partridge, care comentă cu acreală în glas în timp ce aducea două cotlete de vacă:

— Domnişoara Burton a spus clar că o să fie acasă.

Am mâncat amândouă cotletele în încercarea de a compensa lipsa Joannei. In acelaşi timp mă întrebam unde era soră-mea. În ultima vreme obişnuia să fie foarte misterioasă în legătură cu ceea ce făcea.

La trei şi jumătate, Joanna intră vijelios în salon. Auzisem o maşină oprindu-se afară şi mă aşteptasem să-l văd pe Griffith apărând, dar maşina plecă mai departe şi Joanna intră neînsoţită.

Era foarte roşie la faţă şi părea supărată. Mi-am dat seama că se întâmplase ceva.

— Ce ai păţit? Am întrebat-o.

Joanna deschise gura, o închise la loc, oftă, se prăbuşi pe un scaun şi rămase cu privirea ţintă în faţa ei.

— Am avut cea mai îngrozitoare zi, a început ea.

— Ce s-a întâmplat?

— Am făcut un lucru incredibil. A fost îngrozitor…

— Dar ce…?

— Am plecat la o plimbare – o plimbare obişnuită. Am urcat dealul şi m-am îndreptat spre mlaştină. Am mers mile întregi – aşa am avut chef. Apoi am nimerit într-o fundătură. E o fermă acolo – un loc izolat, uitat de Dumnezeu. Mi-era sete şi m-am întrebat dacă nu au cumva nişte lapte sau altceva. Aşa că m-am dus la fermă. Uşa s-a deschis şi a apărut Owen.

— Şi?

— Credea că era asistenta. Acolo se afla o femeie în travaliu. El o aştepta pe asistentă şi îi trimisese vorbă să mai aducă un doctor. Atunci… Lucrurile au luat o întorsătură urâtă.

— Da?

— Aşa că el mi-a zis – mie: „Haide, o să te descurci mai bine ca oricine”. I-am răspuns că nu pot, iar el m-a întrebat ce vreau să spun. I-am replicat că n-am făcut niciodată aşa ceva, că nu ştiu nimic despre… El a zis că ce dracu’ contează? A fost groaznic. S-a întors spre mine şi mi-a spus: „Eşti femeie, nu? Presupun că ai face tot ce-ţi stă în putere

ca să ajuţi o altă femeie”. Apoi a continuat să se răstească la mine – a zis că i-am dat impresia că eram interesată de profesia asta şi că am afirmat că vreau să fiu asistentă. „Bănuiesc că au fost doar vorbe spuse aiurea! Nu vorbeai serios, dar asta este o treabă serioasă şi o să te comporţi ca o persoană decentă, şi nu ca o femeiuşcă fără minte!”

Am făcut ceva incredibil, Jerry. Am ţinut instrumentele şi le-am fiert, şi i-am dat ce avea nevoie. Sunt atât de obosită, că de-abia mă pot ţine pe picioare. A fost îngrozitor. Dar i-a salvat – pe ea şi pe copil. S-a născut viu. Nici un moment nu a crezut că o să-l poată salva. Oh, Doamne!

Joanna îşi acoperi faţa cu mâinile.

M-am uitat mulţumit la ea şi mi-am scos pălăria în faţa lui Owen Griffith. O făcuse pe Joanna să dea cu nasul de realitate măcar o dată în viaţa ei.

— E o scrisoare pentru tine în hol, i-am spus. Cred că e de la Paul.

— Mda? Tăcu timp de un minut, apoi spuse: Nu mi-am închipuit niciodată, Jerry, ce trebuie să facă doctorii. Curajul de care trebuie să dea dovadă!

Am ieşit în hol şi i-am adus Joannei scrisoarea. Ea a deschis-o, şi-a aruncat privirea pe ea şi a lăsat-o să cadă.

— El a fost, într-adevăr, minunat. Felul cum s-a luptat… Modul cum nu s-a dat bătut! A fost nepoliticos şi groaznic faţă de mine… Dar a fost minunat.

Am observat cu o oarecare plăcere faptul că n-o interesa scrisoarea lui Paul. Era evident că Joannei îi trecuse pasiunea pentru acesta.

Capitolul 13

I

Lucrurile nu se întâmplă niciodată atunci când te aştepţi.

Eram foarte preocupat de cele întâmplate mie şi Joannei, şi am fost luat total prin surprindere a doua zi dimineaţă când vocea lui Nash mi-a spus la telefon:

— Am prins-o, domnule Burton!

Am fost atât de uimit, că aproape am scăpat receptorul.

— Adică pe…

Nash m-a întrerupt:

— Puteţi fi auzit de acolo de unde vă aflaţi?

— Nu, nu cred… Sau poate…

Mi s-a părut că uşa de la bucătărie se întredeschisese un pic.

— Poate doriţi totuşi să veniţi până la postul de poliţie?

— Vin imediat.

Am ajuns acolo cât ai clipi din ochi. Nash se afla împreună cu sergentul Parkins într-una dintre încăperi. Nash era tot numai un zâmbet.

— A fost o urmărire lungă, a spus el. Dar am prins-o în cele din urmă.

Aruncă o scrisoare peste masă. De data asta era bătută la maşină în întregime. În felul ei era destul de blândă.

Nu are rost să crezi că-i poţi lua locul femeii moarte. Tot oraşul râde de tine. Pleacă acum. Curând va fi prea târziu. Acesta este un avertisment. Aminteşte-ţi ce i s-a întâmplat celeilalte fete. Pleacă şi nu te mai întoarce.

Se încheia cu câteva cuvinte nu foarte obscene.

— Asta a ajuns la domnişoara Holland azi-dimineaţă, mi-a spus Nash.

— Mi se părea ciudat că nu a primit niciuna până acum, spuse sergentul Parkins.

— Cine a scris-o? Am întrebat.

Entuziasmul de pe chipul lui Nash se cam risipi.

Părea obosit şi preocupat. Spuse serios:

— Îmi pare rău, fiindcă va fi o lovitură pentru un om deosebit, dar ăsta-i adevărul. Poate că deja a avut propriile suspiciuni.

— Cine a scris-o? Am repetat.

— Domnişoara Aimeè Griffith.

II

În acea după-amiază, Nash şi Parkins se deplasară la casa celor doi Griffith cu un mandat.

La invitaţia lui Nash, i-am însoţit.

— Doctorul ţine mult la dumneavoastră, mi-a spus Nash. Nu are prea mulţi prieteni pe aici. Cred că, dacă nu este prea dureros pentru dumneavoastră, l-aţi putea ajuta să treacă peste acest şoc.

L-am asigurat că voi veni. Nu-mi plăcea s-o fac, dar m-am gândit că aş putea fi de un ajutor.

Am sunat la uşă şi am cerut s-o vedem pe domnişoara Griffith. Am fost conduşi în salon. Elsie Holland, Megan şi Symmington luau ceaiul.

Nash se comportă foarte circumspect.

O întrebă pe Aimeè dacă poate discuta ceva cu ea între patru ochi.

Ea se ridică şi se apropie de noi. Mi s-a părut că văd în privirea ei o vagă urmă de teamă. Dacă aşa a fost, a dispărut imediat. Se comporta firesc şi era la fel de expansivă ca de obicei.

— Cu mine aveţi treabă? Sper că nu am iarăşi probleme cu farurile de la maşină?

Ne-a condus afară din salon, pe hol, spre un mic birou.

În timp ce închideam uşa salonului, am zărit capul lui Symmington înălţându-se brusc. Bănuiesc că pregătirea lui juridică l-a pus în contact cu cazurile poliţiei şi că recunoscuse ceva în atitudinea lui Nash. Aproape că se ridicase de pe scaun.

Asta e tot ce am văzut înainte de a închide uşa şi de a-i urma pe ceilalţi.

Nash recita formulele obişnuite. Era foarte liniştit şi corect. O avertiză şi apoi îi spuse că trebuie să-i ceară să-l însoţească. Avea un mandat pentru arestarea ei şi îi citi acuzaţiile…

Am uitat acum termenii legali exacţi. Era vorba de scrisori, nu de crimă.

Aimeè Griffith îşi dădu capul pe spate şi izbucni în râs. Apoi spuse cu glasul ei tunător:

— Ce prostie ridicolă! De parcă eu aş fi putut scrie o grămadă de lucruri indecente ca astea. Cred că aţi înnebunit. N-am scris nici un cuvânt de acest fel!

Nash scoase scrisoarea adresată lui Elsie Holland şi întrebă:

— Negaţi că aţi scris asta, domnişoară Griffith?

Dacă Aimeè Griffith ezitase, nesiguranţa durase doar o fracţiune de secundă.

— Sigur că neg. N-am văzut-o în viaţa mea.

Nash continuă calm:

— Trebuie să vă spun, domnişoară Griffith, că aţi fost observată scriind această scrisoare la maşina de la Institutul Femeilor între orele 23-23.30 alaltăieri-noapte. Ieri aţi intrat la poştă cu un teanc de scrisori în mână…

— Nu am pus niciodată asta la poştă.

— Nu, nu aţi făcut-o. În timp ce aşteptaţi să cumpăraţi timbre, aţi lăsat-o pe furiş să cadă pe jos, astfel ca altcineva să o observe, să o ridice şi să o pună la poştă.

— Niciodată nu…

Uşa se deschise şi intră Symmington. Acesta interveni cu asprime:

— Ce se întâmplă? Aimeè, dacă ceva nu e în regulă, ar trebui să ai un reprezentant legal. Dacă vrei ca eu…

Atunci ea îşi pierdu stăpânirea de sine. Îşi acoperi faţa cu mâinile şi se duse clătinând până la un scaun.

— Pleacă, Dick, pleacă. Nu tu! Nu tu!

— Ai nevoie de un avocat, draga mea copilă.

— Nu tu. Nu… Nu aş putea suporta. Nu vreau ca tu să ştii… Toate astea.

Atunci el probabil că îşi dădu seama. Spuse calm:

— O să iau legătura cu Mildmay din Exhampton. E bine aşa?

Ea dădu aprobator din cap. Acum plângea în hohote.

Symmington ieşi din încăpere. În uşă se ciocni de Owen Griffith.

— Ce se întâmplă? Întrebă acesta cu violenţă. Sora mea…

— Îmi pare rău, doctore Griffith. Îmi pare foarte rău. Dar nu avem o alternativă.

— Credeţi că ea… E răspunzătoare pentru acele scrisori?

— Mi-e teamă că nu există nici o îndoială în acest sens, domnule, zise Nash şi se întoarse spre Aimeè. Trebuie să veniţi cu noi, vă rog, domnişoară Griffith. Veţi beneficia de posibilitatea de a vă întâlni cu un avocat.

Owen strigă:

— Aimeè?!

Ea trecu pe lângă el fără să-l privească, apoi spuse:

— Nu vorbi cu mine. Nu-mi spune nimic. Şi, pentru numele lui Dumnezeu, nu mă privi!

Ieşiră cu toţii. Owen rămase pe loc ca un om în transă.

Am aşteptat un pic, apoi m-am apropiat de el.

— Dacă pot să te ajut cu ceva, Griffith, să-mi spui.

El răspunse ca prin vis:

— Aimeè? Nu-mi vine să cred.

— S-ar putea să fie o greşeală, am sugerat eu fără convingere.

Griffith replică încet:

— Nu ar fi reacţionat aşa dacă era o greşeală. Dar nu aş fi crezut niciodată. Nu-mi vine să cred.

Se prăbuşi pe un scaun. M-am dus să caut ceva tare de băut şi i-am adus un pahar. Îl dădu peste cap şi asta păru să-i facă bine.

— La început, nu am putut să accept, zise el. Acum sunt bine. Mulţumesc, Burton, dar nu mă poţi ajuta cu nimic. Nimeni nu mă poate ajuta.

Uşa se deschise şi intră Joanna. Era albă ca varul la faţă.

Se apropie de Owen şi ridică privirea spre mine.

— Pleacă, Jerry, zise ea. Asta e treaba mea. În timp ce ieşeam pe uşă, am văzut-o îngenunchind lângă scaunul lui.

III

Nu pot să povestesc coerent evenimentele din următoarele 24 de ore. Tot felul de incidente ies în evidenţă, fără legătură cu alte întâmplări.

Îmi amintesc că Joanna s-a întors acasă, foarte palidă şi trasă la faţă, iar eu am încercat s-o înveselesc spunându-i:

— Acum cine este îngerul păzitor?

Şi cum ea a zâmbit trist şi chinuit, şi mi-a răspuns:

— Mi-a zis că nu are nevoie de mine, Jerry. Este foarte, foarte mândru şi încăpăţânat!

— Nici fata mea nu mă vrea… I-am spus eu.

Am rămas acolo un timp, iar Joanna a zis în cele din urmă:

— Se pare că familia Burton nu este tocmai dorită în momentul de faţă!

— Nu contează, draga mea, am asigurat-o. Încă ne avem unul pe celălalt.

— Într-un fel sau altul, Jerry, asta nu mă consolează prea mult acum…

IV

Owen veni a doua zi şi o lăudă în cel mai expansiv mod cu putinţă. Era minunată, extraordinară! Felul cum venise la el, cum dorea să se căsătorească cu el – imediat dacă el voia asta! Dar el nu avea de gând să o lase să facă aşa ceva. Nu, era prea bună, prea fină ca să fie atinsă de mizeria care se va declanşa de îndată ce ziarele vor afla ştirea.

O iubeam pe Joanna şi ştiam că era genul pe care te puteai bizui la necaz, dar mă cam săturasem de toată vorbăria asta bombastică. I-am spus lui Owen pe un ton cam iritat să nu mai fie aşa un gentleman.

M-am dus pe Strada Mare şi am găsit pe toată lumea tocând ştirea. Emily Barton spunea că ea niciodată nu avusese mare încredere în Aimeè Griffith. Nevasta

băcanului povestea cu pasiune cum ea considerase mereu că domnişoara Griffith avea o privire ciudată…

Am aflat de la Nash că înaintaseră cazul împotriva lui Aimeè. Percheziţia efectuată acasă la ea dusese la descoperirea paginilor tăiate din cartea lui Emily Barton – erau ascunse în dulapul de sub scară, învelite într-o rolă de tapet vechi.

— Un loc foarte potrivit, spuse Nash apreciativ. Niciodată nu ştii când îşi bagă nasul un servitor curios într-un birou sau într-un sertar încuiat – dar dulapurile alea pline de nimicuri nu sunt deschise niciodată decât atunci când mai arunci ceva în ele.

— Se pare că doamna are un penchant {9} pentru acea ascunzătoare, am constatat eu.

— Da. O minte criminală este rareori adepta varietăţii. Apropo de fata moartă, avem un fir de urmat. Din dispensarul doctorului lipseşte un pisălog mare şi greu. Pun pariu pe orice că fata a fost lovită cu aşa ceva.

— E un lucru cam dificil de cărat fără să fie observat, am protestat.

— Nu pentru domnişoara Griffith. Se ducea la o întâlnire a asociaţiei femeilor în acea după-amiază, dar în drumul ei urma să lase flori şi legume la standul Crucii Roşii, aşa că a luat un coş mare şi încăpător cu ea.

— Aţi găsit ţepuşa?

— Nu, şi nici nu vom reuşi. Poate că biata creatură e nebună, dar nu atât de nebună încât să păstreze ţepuşa plină de sânge ca să ne uşureze nouă munca, când tot ce trebuia să facă era să o spele şi să o pună înapoi într-un sertar.

— Presupun, am cedat eu, că nu le poţi avea pe toate.

Casa parohială fusese ultimul loc unde ajunsese vestea.

Bătrâna Miss Marple a fost foarte afectată. Abordă subiectul cu însufleţire:

— Nu este adevărat, domnule Burton. Sunt sigură nu este adevărat.

— Mi-e teamă că este. Ştiţi, au pândit-o. Chiar au văzut-o cum a bătut la maşină acea scrisoare.

— Da, da, poate că au văzut-o. Da, asta pot să înţeleg.

— Iar paginile cărţii din care au fost decupate literele au fost găsite în casa ei, ascunse.

Miss Marple mă privi ţintă. Apoi spuse cu o voce foarte joasă:

— Dar este oribil – cu adevărat o ticăloşie.

Doamna Dane Calthrop veni în grabă şi ni se alătură.

— Ce s-a întâmplat, Jane?

Miss Marple murmura neajutorată:

— O, Doamne, ce se poate face?

— Ce te-a supărat, Jane?

Miss Marple zise:

— Trebuie să fie ceva. Dar sunt atât de bătrână şi de neştiutoare, şi, mi-e teamă, atât de proastă!

M-am simţit cam stânjenit şi m-am bucurat când doamna Dane Calthrop s-a îndepărtat cu prietena ei.

Urma s-o întâlnesc pe Miss Marple din nou în acea după-amiază. Mult mai târziu, când mă îndreptam spre casă.

Stătea lângă podeţul din capătul satului, de lângă căsuţa doamnei Cleat, şi discuta cu Megan – dintre toţi oamenii!

Doream s-o văd pe Megan. Asta-mi dorisem toată ziua. Am grăbit pasul. Dar, în timp ce mă apropiam de ele, Megan se răsuci pe călcâie şi plecă în cealaltă direcţie. Asta m-a înfuriat şi aş fi mers după ea, dar Miss Marple mi-a ieşit în drum.

— Am vrut să vorbesc cu dumneavoastră, îmi zise. Nu, nu vă duceţi după Megan acum. Nu ar fi înţelept.

Tocmai mă pregăteam să-i dau o replică aspră când mă dezarmă spunându-mi:

— Fata asta a avut mare curaj – chiar foarte mare curaj.

Tot mai doream să mă duc după Megan, dar Miss Marple continuă:

— Nu încercaţi s-o vedeţi acum. Ştiu ce spun. Trebuie să-şi păstreze curajul intact.

Ceva din afirmaţia bătrânei doamnei m-a făcut să mă înfior. Era ca şi cum ştia ceva ce eu nu ştiam.

Mi-era teamă şi nu ştiam de ce.

Nu m-am dus acasă. M-am întors pe Strada Mare şi m-am plimbat de-a lungul ei fără ţintă. Nu ştiu ce aşteptam, nici la ce mă gândeam…

Am fost ajuns din urmă de plicticosul acela îngrozitor de colonel Appleton. Ca de obicei, mă întrebă de drăguţa mea soră şi apoi continuă:

— Ce-i cu zvonul ăsta că sora lui Griffith e nebună de legat? Se spune că ea se află în spatele afacerii ăsteia cu scrisorile anonime care a scos din sărite pe toată lumea. La început nu mi-a venit să cred, dar se spune că e adevărat.

L-am asigurat că este foarte adevărat.

— Ei, ia te uită – trebuie să recunosc că poliţiştii noştri sunt destul de buni până la urmă. Le trebuie timp, asta-i tot, le trebuie timp. Ce treabă ciudată chestia asta cu scrisorile anonime – fetele astea bătrâne şi stafidite sunt cele care apelează la aşa ceva; femeia asta Griffith nu arăta prea rău, chiar dacă era cam trecută. Însă în zona asta nu prea sunt fete care să arate cât de cât bine – cu excepţia guvernantei familiei Symmington. La ea chiar merită să te uiţi. E şi o fată plăcută. E recunoscătoare dacă cineva face un lucru cât de mic pentru ea. Am întâlnit-o nu de mult la un picnic cu puştii aceia. Ei alergau pe câmp, iar ea împletea – şi era foarte supărată că rămăsese fără lână. „Hei, i-am zis, vrei să te duc până la Lymstock? Trebuie să iau de acolo o undiţă. Nu va dura mai mult de zece minute, apoi te aduc înapoi.” Ea avea oarecare îndoieli să-i lase singuri pe băieţi. „N-o să păţească nimic, i-am spus. Cine să le facă ceva?” Nu aveam de gând să-i iau şi pe băieţi, Doamne fereşte! Aşa că am dus-o, am lăsat-o la mercerie, am luat-o mai târziu şi asta a fost tot. Mi-a mulţumit foarte frumos. Era recunoscătoare şi toate cele. O fată drăguţă.

Am reuşit să scap de el.

Ceva mai târziu, am zărit-o pe Miss Marple pentru a treia oară – ieşea de la postul de poliţie.

V

De unde vin temerile oamenilor? Unde capătă contur? Unde se ascund înainte de a ieşi la iveală?

Doar o scurtă frază. Auzită şi remarcată, şi neuitată cu totul vreodată: „Ia-mă de aici – e atât de îngrozitor – mă simt atât de rea…”

De ce spusese Megan asta? Ce motiv avea să se simtă rea?

Nu putea fi nimic în moartea doamnei Symmington care să o facă pe Megan să se simtă rea.

De ce se simţise copila aşa? De ce? De ce?

Oare din cauză că se simţea răspunzătoare în vreun fel?

Megan? Imposibil! Megan nu putea avea nimic de-a face cu acele scrisori – acele scrisori îngrozitoare, pline de un limbaj obscen.

Owen Griffith întâlnise un caz în nord – o elevă de şcoală…

Ce spusese inspectorul Graves?

Ceva legat de mintea unei adolescente…

Doamne nevinovate de vârstă medie aflate pe masa de operaţie care bălmăjeau cuvinte al căror sens aproape că nu îl cunoşteau… Băieţi care scriau cuvinte obscene pe pereţi…

Nu, nu, nu Megan.

Ereditate? Sânge stricat? Era ghinionul, nu vina ei, era un blestem lăsat de o generaţie trecută?

„Nu sunt nevasta potrivită pentru tine. Mă pricep mai bine la ură decât la dragoste.”

Oh, Megan, copila mea! Nu asta! Orice, dar nu asta! Şi bătrânică aceea e pe urmele tale, te bănuieşte. Spune că ai curaj. Curaj să faci ce?

Fusese doar o învălmăşeală a gândurilor. Acum trecuse. Dar doream s-o văd pe Megan. Îmi doream asta din toată inima.

La nouă şi jumătate în seara aceea, am plecat de acasă, m-am dus în sat şi apoi spre casa familiei Symmington.

În acel moment, mi-a venit în minte o idee cu totul nouă. M-am gândit la o femeie pe care nimeni nu o luase în calcul nici măcar o clipă.

(Sau Nash se gândise la ea?)

Foarte improbabil, foarte puţin posibil şi, până astăzi, aş fi spus chiar imposibil. Dar nu era aşa. Nu, nu era imposibil.

Mi-am iuţit pasul. Fiindcă acum era şi mai necesar s-o văd pe Megan imediat.

Am intrat pe poarta casei familiei Symmington şi m-am îndreptat spre clădire. Cerul nopţii era plin de nori, întunecat, începuse să cadă o ploaie uşoară. Nu reuşeam să văd prea bine în jurul meu.

Am ezitat câteva clipe, apoi, în loc să mă duc la uşa din faţă, m-am întors şi m-am strecurat în tăcere până la fereastră, ocolind un tufiş mare şi ascunzându-mă pe cât posibil.

Lumina venea de la o fantă între draperiile care nu erau complet trase. Era uşor să văd ce se petrece înăuntru.

Era o scenă casnică ciudat de paşnică. Symmington stătea într-un fotoliu mare, iar Elsie Holland, cu capul aplecat, ţesea preocupată cămaşa ruptă a unuia din băieţi.

Puteam să şi aud la fel de bine cum vedeam, pentru că geamul de sus era deschis.

Elsie Holland vorbea:

— Dar eu cred, serios, domnule Symmington, că băieţii sunt destul de mari să meargă la o şcoală cu internat. Nu că nu mi-ar părea rău să-i las – fiindcă o să regret enorm. Am ajuns să-i îndrăgesc foarte tare pe amândoi.

— Cred că ai probabil dreptate în ceea ce-l priveşte pe Brian, domnişoară Holland. Am hotărât că va începe de trimestrul viitor la Winhays – şcoala unde am studiat şi eu. Însă Colin e încă prea mic. Aş prefera să mai stea un an acasă.

— Da, înţeleg ce vreţi să spuneţi. Şi Colin este poate un pic prea mic pentru vârsta lui…

O discuţie de familie – o scenă de familie – şi un cap cu bucle aurii aplecat peste lucrul de mână.

Apoi uşa se deschise şi Megan apăru în încăpere.

Rămase foarte dreaptă în cadrul uşii şi mi-am dat seama imediat că era extrem de încordată. Pielea feţei îi era întinsă şi trasă, iar ochii îi erau strălucitori şi hotărâţi. În noaptea asta, atitudinea copilărească şi sfidătoare nu mai exista.

Îi spuse ceva lui Symmington, dar fără să i se adreseze în vreun fel – şi brusc m-am gândit că nu o auzisem niciodată spunându-i cumva. Îi zicea tată, sau Dick, sau cum?

— Aş vrea să vorbesc cu tine, te rog. Între patru ochi.

Symmington ridică privirea uimit şi – mi s-a părut – nu foarte încântat. Se încruntă, dar Megan insistă cu o hotărâre care nu-i era caracteristică. Se întoarse spre Elsie Holland şi spuse:

— Te superi, Elsie?

— A, nu, desigur.

Elsie Holland sări în picioare. Părea uimită şi puţin agitată.

Se îndreptă spre uşă şi Megan înaintă ca să-i facă loc lui Elsie să iasă.

Pentru o clipă, Elsie rămase nemişcată în cadrul uşii şi aruncă o privire peste umăr.

Avea buzele strânse, stătea aproape neclintită, cu o mână întinsă, cu cealaltă ţinându-şi lucrul.

Mi s-a tăiat respiraţia, copleşit de frumuseţea ei.

Când mă gândesc acum la ea, întotdeauna o văd ca atunci – stând fără să se mişte, cu acea perfecţiune nemuritoare şi fără pereche care aparţinea figurilor din Grecia antică.

Apoi îşi continuă drumul, închizând uşa în urma ei.

Symmington începu destul de agitat:

— Ei bine, Megan, ce este? Ce doreşti?

Megan se apropiase de masă şi rămase acolo privind în jos spre Symmington. Am fost încă o dată uluit de hotărârea

implacabilă care i se citea pe chip şi de altceva – o duritate pe care nu i-o cunoşteam.

Apoi deschise gura şi rosti ceva care mă şocă teribil:

— Vreau nişte bani, zise ea.

Cererea nu îmbunătăţi starea de spirit a lui Symmington. El îi replică aspru:

— Şi nu puteai să mai aştepţi până mâine? Care e problema, consideri că alocaţia nu îţi este de ajuns?

Chiar şi atunci am fost de părere că e un om corect, deschis discuţiilor raţionale, deşi nu apelului la sentimente.

— Vreau mulţi bani, afirmă Megan.

Symmington îşi îndreptă spatele şi răspunse cu răceală:

— O să devii majoră peste câteva luni. Atunci vei primi din partea tutorelui banii pe care ţi i-a lăsat bunica ta.

— Nu înţelegi, replică Megan. Vreau bani de la tine. Apoi continuă, vorbind mai repede: Nimeni nu mi-a spus prea multe despre tatăl meu. Nu au vrut să ştiu despre el. Dar ştiu că a fost trimis la închisoare şi ştiu de ce. Pentru şantaj! Făcu o pauză. Ei bine, eu sunt fiica lui. Şi poate că îl moştenesc. Oricum, îţi cer bani fiindcă… Dacă nu-mi dai – se opri, după care continuă încet şi fără intonaţie –o s ă spun ce am v ăzut c ă ai f ăcut cu ca şeta în ziua aceea, în camera mamei mele.

Se lăsă tăcerea. Apoi Symmington rosti cu o voce lipsită de orice emoţie:

— Nu ştiu la ce te referi.

— Cred că ştii, replică Megan.

Şi zâmbi – nu era un zâmbet prea plăcut.

Symmington se ridică în picioare şi se duse la birou. Scoase un carnet de cecuri din buzunar şi completă o filă. O presă atent cu sugativa, apoi se întoarse. Îi întinse cecul lui Megan.

— Eşti mare acum, zise el. Înţeleg că poate simţi nevoia să-ţi cumperi ceva mai special – mă refer la haine şi altele asemenea. Nu ştiu despre ce vorbeşti. N-am luat în seamă. Dar uite un cec.

Megan se uită la el, apoi spuse:

— Mulţumesc. Deocamdată, este suficient.

Se întoarse şi ieşi din încăpere. Symmington rămase cu privirea aţintită în urma ei, la uşa închisă, după care se întoarse şi, când i-am văzut expresia, am făcut involuntar un pas înainte.

Am fost oprit în cel mai incredibil mod. Tufişul uriaş pe care-l observasem lângă zid se dovedi a nu fi un simplu tufiş. Braţul comisarului Nash mă prinse şi vocea lui îmi şopti la ureche:

— Linişte, Burton. Pentru numele lui Dumnezeu!

Apoi, cu o precauţie infinită, se trase înapoi, braţul lui îndemnându-mă să-l urmez.

După colţul casei, Nash se îndreptă de spate şi îşi şterse fruntea.

— Evident, zise el, că trebuia să interveniţi dumneavoastră!

— Fata aceea este în pericol, am spus agitat. I-aţi văzut faţa? Trebuie să o scoatem de acolo.

Nash mă apucă de braţ cu hotărâre.

— Domnule Burton, trebuie să mă ascultaţi.

VI

Şi am ascultat.

Nu mi-a plăcut – dar am cedat. Însă am insistat să fiu de faţă şi am jurat să ascult ordinele care aveau să-mi fie date.

Aşa am ajuns să intru, împreună cu Nash şi cu Parkins, în casă pe uşa din spate, care fusese deja descuiată.

Şi am aşteptat cu Nash pe palierul de la etaj, în spatele unei draperii de catifea care masca un alcov cu fereastră, până când ceasurile din casă au bătut ora două. Atunci uşa camerei lui Symmington se deschise şi el traversă holul şi apoi intră în camera lui Megan.

Nu m-am agitat şi nici nu am făcut vreo mişcare, fiindcă ştiam că sergentul Parkins se afla înăuntru, ferit privirilor

de uşa care urma să se deschidă. Mai ştiam că Parkins era un om bun, care-şi cunoştea meseria, şi că eu nu eram sigur că puteam să-mi ţin gura şi să nu izbucnesc.

Şi aşteptând acolo, cu inima bătând mai să-mi sară din piept, l-am văzut pe Symmington ieşind cu Megan în braţe, cărând-o la parter, iar eu şi Nash i-am urmat la o distanţă discretă.

O dusese în bucătărie şi tocmai o pusese cu capul în cuptor, după care dăduse drumul la gaz, când eu şi Nash am intrat pe uşă şi am aprins lumina.

Acesta a fost sfârşitul lui Richard Symmington. S-a prăbuşit la pământ. În timp ce o scoteam pe Megan şi opream gazul, l-am văzut prăbuşindu-se. Nici măcar nu a încercat să opună rezistenţă. Ştia că-şi jucase cărţile şi că pierduse.

VII

Am aşteptat lângă patul lui Megan să-şi revină, înjurându-l din când în când pe Nash.

— De unde ştii că nu a păţit nimic? A fost un risc prea mare.

Nash avea o atitudine foarte împăciuitoare.

— Doar un somnifer în paharul cu lapte pe care îl avea mereu lângă pat. Nimic mai mult. E logic că nu putea risca să o otrăvească. În ceea ce-l privea, toată afacerea se încheiase odată cu arestarea domnişoarei Griffith. Nu-şi putea permite să aibă prin preajmă vreo moarte misterioasă. Fără violenţă, fără otravă. Dar dacă o tânără destul de nefericită, care se gândeşte la sinuciderea mamei ei, îşi pune în cele din urmă capul în cuptor – ei bine, oamenii ar spune că nu a fost niciodată prea normală şi că şocul morţii mamei ei a dat-o gata.

Am spus, privind-o pe Megan:

— O să treacă o vreme până să-şi revină.

— Ai auzit ce a spus doctorul Griffith? Inima şi pulsul sunt în regulă – o să doarmă şi o să se trezească normal. I-a dat un somnifer pe care-l prescrie multor pacienţi ai lui.

Megan se mişcă şi murmură ceva.
Comisarul Nash părăsi discret încăperea.
Imediat Megan deschise ochii.
— Jerry.
— Bună, iubito.
— M-am descurcat bine?
— De parcă te-ai fi ocupat cu şantajul de mic copil.
Megan îşi închise iarăşi ochii. Apoi murmură:
— Aseară ţi-am scris… În caz că ceva… Nu mergea cum trebuie. Dar mi s-a făcut prea somn ca să continui. Biletul e acolo.
M-am dus la biroul ei. Într-un mic bloc de sugativă am găsit scrisoarea neterminată a lui Megan. Începea cuviincios:
Dragul meu Jerry

Citeam volumul meu de Shakespeare din şcoală şi sonetul care începe cu: Visului meu îi eşti a vieţii hrană
Eşti ploaia repede ce udă glia. {10}
Şi mi-am dat seama că, de fapt, sunt îndrăgostită de tine, fiindcă asta e ceea ce simt.
Capitolul 14
— Aşa că vedeţi, zise doamna Dane Calthrop, am avut dreptate să apelez la un specialist.
Am privit-o mirat. Ne aflam cu toţii la casa parohială. Afară ploaia cădea în rafale, în şemineu ardea un foc plăcut de buşteni, iar doamna Dane Calthrop tocmai înconjurase camera, înfoiase o pernuţă decorativă de pe canapea şi, dintr-un motiv numai de ea ştiut, o pusese pe capacul pianului uriaş din încăpere.
— Aşa aţi făcut? Am întrebat surprins. Cine era? Ce a făcut el?
— Nu a fost un „el”, replică doamna Dane Caltrop.
Cu un gest larg al mâinii arătă spre Miss Marple. Aceasta terminase împletitura pufoasă şi era acum ocupată cu o croşetă şi un ghem de bumbac.

— Acesta este specialistul meu. Jane Marple. Priviţi-o bine. Vă spun eu, femeia aceasta ştie mai multe despre ticăloşia omenească decât oricine altcineva.

— Nu cred că ar trebui să spui una ca asta, draga mea, murmură Miss Marple.

— Dar ăsta-i adevărul.

— Cine trăieşte la ţară are ocazia să cunoască natura umană, zise placidă Miss Marple.

Apoi, simţind că asta se aştepta de la ea, lăsă deoparte croşeta şi ne oferi o disertaţie calmă asupra crimei.

— Ceea ce este foarte important în aceste cazuri este să-ţi păstrezi mintea deschisă tuturor posibilităţilor. Vedeţi, majoritatea crimelor sunt extrem de simple. Aşa a fost aceasta. Foarte normală şi directă – şi destul de uşor de înţeles – desigur, într-o manieră foarte neplăcută.

— Foarte neplăcută!

— Adevărul a fost, într-adevăr, foarte evident. L-aţi văzut, domnule Burton, l-aţi ştiut.

— Nu, nu am ştiut.

— Ba da. Mi-aţi arătat totul. Aţi văzut perfect relaţia dintre lucruri, dar nu aţi avut suficientă încredere în forţele proprii să vă daţi seama ce însemnau sentimentele pe care le aveaţi. În primul rând, acea expresie enervantă – „Nu iese fum fără foc.” Vă irita, dar aţi procedat corect etichetând-o drept ceea ce era – o perdea de fum. O direcţionare greşită – toată lumea privea spre altceva, spre scrisorile anonime. Dar elementul principal este că nu a existat nici o scrisoare anonimă!

— Dar, dragă Miss Marple, vă pot asigura că au existat. Eu am primit una.

— Da, dar nu aveau nici o bază reală. Draga noastră Maud, aici de faţă, şi-a dat seama de asta. Chiar şi într-un loc liniştit ca Lymstock sunt o mulţime de scandaluri şi vă pot asigura că orice femeie care locuieşte aici le-ar fi cunoscut şi le-ar fi folosit. Dar un bărbat nu este interesat de bârfe la fel ca o femeie – mai ales un bărbat detaşat, cu o

gândire logică, precum domnul Symmington. Dacă autorul ar fi fost, într-adevăr, o femeie, scrisorile ar fi fost mult mai la obiect.

Aşa că, dacă nu luaţi în consideraţie acea perdea de fum şi căutaţi sursa focului, ştiţi unde vă aflaţi. Ajungeţi la ceea ce s-a întâmplat cu adevărat. Şi, lăsând la o parte scrisorile, un singur lucru s-a întâmplat – doamna Symmington a murit.

Şi atunci, fireşte, începi să te gândeşti cine ar fi dorit moartea doamnei Symmington, iar prima persoană care îţi vine evident în minte într-un asemenea caz este, mi-e teamă, chiar soţul. Şi te întrebi dacă există vreun motiv? Orice motiv? De exemplu, o altă femeie.

Şi primul lucru pe care l-am auzit sosind aici este că în casă există o guvernantă foarte atrăgătoare. Este clar, nu-i aşa? Domnul Symmington, un bărbat destul de rece, care îşi reprimă emoţiile, este legat de o nevastă plângăcioasă şi nevrotică. Apoi brusc apare această femeie tânără şi radioasă.

Mi-e teamă că domnii, când se îndrăgostesc la o anumită vârstă, se aprind foarte tare. Este chiar ca o nebunie. Şi, din câte îmi pot da seama, domnul Symmington nu a fost niciodată un om bun – nu era foarte amabil sau foarte afectuos, sau foarte plin de compasiune, calităţile lui erau toate „negative” – aşa că nu a avut puterea să se lupte cu această nebunie. Şi într-un astfel de loc, numai moartea soţiei lui ar fi rezolvat problema. Vedeţi, el dorea să se însoare cu tânăra. Ea e o persoană foarte respectabilă, şi la fel e şi el. În plus, era foarte devotat copiilor săi şi nu voia să renunţe la ei. Dorea totul – casa, copiii, respectabilitatea neştirbită şi pe Elsie. Iar preţul pe care trebuia să-l plătească pentru asta era crima.

După părerea mea, a ales o modalitate foarte deşteaptă. Ştia foarte bine din experienţa altor cazuri de crimă că bănuiala cade asupra soţului în cazul în care soţia moare pe neaşteptate – şi că exista posibilitatea efectuării unei exhumări în caz de otrăvire. Aşa că a creat o moarte care

părea doar incidentală faţă de altceva. A creat un autor de scrisori anonime inexistent. Şi lucrul deştept a fost că era sigur că poliţiştii vor bănui o femeie – şi au avut dreptate într-o oarecare măsură. Toate scrisorile au fost scrisorile unei femei; el le-a făcut cu multă abilitate, inspirându-se din cazul de anul trecut şi din cel despre care îi povestise doctorul Griffith. Nu vreau să sugerez că a fost atât de lipsit de fineţe încât să le reproducă identic, dar a preluat expresii şi propoziţii din ele şi le-a amestecat, iar rezultatul a fost că scrisorile păreau în mod clar opera minţii unei femei – o personalitate reprimată, o persoană pe jumătate nebună. Cunoştea toate trucurile pe care le foloseşte poliţia – teste grafologice, analiza textelor dactilografiate etc. Şi-a pregătit crima de ceva vreme. A bătut la maşină toate plicurile înainte să doneze maşina Institutului Femeilor şi probabil a tăiat paginile din cartea de la Little Furze cu mult timp în urmă, când aştepta, într-o zi, în salon. Oamenii nu deschid prea des cărţile cu predici!

Şi, în sfârşit, după ce a înscenat povestea cu Mâna Ascunsă, şi-a pus în practică planul – într-o după-amiază, când guvernanta, băieţii şi fiica lui vitregă erau plecaţi, iar servitoarele aveau obişnuita zi liberă. Nu a putut să prevadă că micuţa Agnes se va certa cu iubitul ei şi se va întoarce acasă.

— Dar ce a văzut fata? Întrebă Joanna. Ştiţi ce anume?

— Nu ştiu. Pot numai să ghicesc. Bănuiala mea e că nu a văzut nimic.

— Totul a fost doar o confuzie?

— Nu, nu, draga mea, vreau să spun că ea a stat la fereastra de la cămară aşteptând ca iubitul ei să apară şi să-şi ceară scuze, şi, practic, nu a văzut nimic. Adică nimeni nu a venit acolo – nici poştaşul, nici altcineva.

Fiind înceată la minte, i-a luat probabil ceva timp să-şi dea seama că acest lucru era foarte ciudat – deoarece se pare că doamna Symmington chiar primise o scrisoare anonimă în acea după-amiază.

— A primit una? Am întrebat, confuz.

— Bineînţeles că nu! După cum am spus, crima asta e foarte simplă. Soţul ei i-a pus cianură în caşeta de deasupra – cea pe care ea a luat-o în după-amiaza când, după prânz, a apucat-o o criză de sciatică. Tot ce i-a rămas lui Symmington să facă a fost să ajungă acasă mai înainte sau în acelaşi timp cu Elsie Holland, şi să o strige pe soţia lui. Când aceasta nu a răspuns, s-a dus la ea în cameră, a pus un strop de cianură în paharul cu apă cu care ea obişnuia să înghită caşeta, a aruncat scrisoarea anonimă mototolită în foc şi i-a pus în mână o bucăţică de hârtie pe care era scris: „Nu mai pot continua”.

Miss Marple se întoarse spre mine.

— Aţi avut dreptate şi în privinţa asta, domnule Burton. O „bucăţică de hârtie” a fost un element greşit. Oamenii nu lasă bilete de sinucigaş pe bucăţele de hârtie. Folosesc o foaie – şi, de cele mai multe ori, şi un plic. Da, folosirea unei mici bucăţi de hârtie a fost o greşeală, şi dumneavoastră aţi ştiut asta.

— Mă supraapreciaţi, am spus. Nu am ştiut nimic.

— Dar aţi ştiut, domnule Burton, chiar aţi ştiut. Altfel, de ce aţi fost atât de impresionat de mesajul pe care vi l-a lăsat sora dumneavoastră, scris pe agenda de telefon?

Am repetat încet:

— Spune-i că nu mă pot duce vineri”. Înţeleg! Nu mă pot duce? {11}

Miss Marple îmi spuse radioasă:

— Exact. Domnul Symmington a dat la un moment dat peste un asemenea mesaj şi a întrevăzut posibilităţile. A rupt bucăţica de hârtie cu aceste cuvinte de care urma să aibă nevoie când apărea momentul potrivit – un mesaj cu scrisul soţiei lui.

— Am mai dat şi altă dovadă de inteligenţă? Am întrebat.

Miss Marple îmi făcu cu ochiul.

— M-aţi pus pe calea cea bună. Aţi pus cap la cap toate faptele – în ordine – şi, mai ales, mi-aţi spus cel mai

important lucru dintre toate – că Elsie Holland nu a primit nici o scrisoare anonimă.

— Ştiţi, am spus, că seara trecută m-am gândit că ea era autoarea scrisorilor şi că de aceea nu a primit niciuna.

— O, Doamne, nu… Persoana care scrie scrisori anonime îşi trimite şi sieşi asemenea epistole. Asta face parte din… Emoţie, după părerea mea. Nu, nu, acest fapt m-a interesat din cu totul alt punct de vedere. Acesta a fost, într-adevăr, unul dintre punctele slabe ale domnului Symmington. Nu a putut să scrie o scrisoare plină de mizerii femeii pe care o iubea. Este un aspect foarte interesant al naturii omeneşti – şi un punct în favoarea lui, într-un fel – dar cu asta s-a dat de gol.

— Şi el a ucis-o pe Agnes? Întrebă Joanna. Dar asta a fost de-a dreptul inutil, nu-i aşa?

— Poate că a fost, dar ceea ce nu realizezi, draga mea – întrucât nu ai ucis pe nimeni – este că judecata îţi este distorsionată după aceea şi totul pare exagerat. Fără îndoială că a auzit-o pe fată sunând-o pe Partridge, spunând că este îngrijorată de la moartea doamnei Symmington, că era ceva ce nu înţelegea. Nu a putut să rişte – fata aceea proastă văzuse ceva, ştia ceva.

— Şi totuşi, aparent, el se afla la birou în acea după-amiază?

— Îmi închipui că a omorât-o înainte să plece. Domnişoara Holland era în sufragerie sau în bucătărie. El a ieşit pe hol, a deschis şi a închis uşa de la intrare ca să lase impresia că plecase, apoi s-a strecurat în mica garderobă. Când în casă a rămas numai Agnes, el a sunat probabil la uşă, s-a strecurat înapoi în garderobă, a ieşit în spatele ei şi a lovit-o în cap în timp ce ea deschidea uşa de la intrare, apoi a băgat-o în dulapul de sub scară, s-a dus la birou, ajungând numai cu o mică întârziere – dacă cineva observa asta, dar probabil că nimeni nu a observat. Vedeţi, nimeni nu bănuia un bărbat.

— O brută abominabilă, zise doamna Dane Calthrop.

— Nu vă pare rău pentru el, doamnă Dane Calthrop? Am întrebat-o.

— Absolut deloc. De ce?

— Mă bucur să aud aşa ceva, asta-i tot.

— Dar de ce Aimeè Griffith? Se interesă Joanna. Ştiu că poliţia a găsit pisălogul luat de la dispensarul lui Owen – şi ţepuşa. Bănuiesc că nu este foarte uşor pentru un bărbat să pună înapoi lucrurile în sertarele din bucătărie. Şi ghiceşte unde erau? Comisarul Nash mi-a spus asta de-abia acum, când l-am întâlnit în drum spre dumneavoastră. În una dintre cutiile acelea mucegăite de documente din biroul lui. A lui Sir Jasper Harrington-West, decedat.

— Bietul Jasper, făcu doamna Dane Calthrop. Mi-a fost văr. Un bărbat atât de corect, de modă veche. Ar fi făcut infarct!

— Nu a fost o adevărată nebunie să le păstreze? Am întrebat.

— Ar fi fost probabil o nebunie mai mare să nu le păstreze, spuse doamna Dane Calthrop. Nimeni nu avea vreo bănuială în legătură cu Symmington.

— Nu a lovit-o cu pisălogul, afirmă Joanna. Acolo mai era şi o greutate de la pendulă, cu păr şi sânge pe ea. Poliţia crede că Symmington a furat pisălogul în ziua când Aimeè a fost arestată şi a ascuns paginile din carte acasă la ea. Asta mă face să revin la prima mea întrebare: Ce e cu Aimeè Griffith? Poliţia chiar a văzut-o scriind acea scrisoare.

— Da, desigur, zise Miss Marple. Chiar a scris, într-adevăr, acea scrisoare.

— Dar de ce?

— Oh, draga mea, evident că ţi-ai dat seama că domnişoara Griffith a fost toată viaţa îndrăgostită de Symmington, nu?

— Biata de ea, zise mecanic doamna Dane Calthrop.

— Au fost mereu prieteni buni şi, după părerea mea, ea a sperat că, după moartea doamnei Symmington, într-o zi, poate… Ei bine… Miss Marple tuşi delicat. Apoi au început să se răspândească bârfele despre Elsie Holland şi cred că

asta a supărat-o foarte tare. O considera pe fată o vulpiţă şmecheră care încerca pe furiş să câştige afecţiunea lui Symmington şi care nu era demnă de el. Doar aşa, mă gândesc, a putut să cadă pradă tentaţiei. De ce să nu mai adauge încă o scrisoare anonimă şi să nu o înspăimânte pe fată, determinând-o să plece? Trebuie să i se fi părut un lucru care nu prezenta riscuri şi ea şi-a luat, în opinia ei, toate precauţiile.

— Şi? O îndemnă Joanna. Terminaţi povestirea.

— Îmi imaginez, zise Miss Marple încet, că, atunci când domnişoara Holland i-a arătat scrisoarea lui Symmington, el şi-a dat seama imediat cine a scris-o şi a văzut astfel ocazia să încheie afacerea asta o dată pentru totdeauna, punându-se pe sine la adăpost. Nu a fost un gest foarte drăguţ – nu, deloc, dar era înspăimântat. Poliţia nu avea să fie mulţumită până când nu puneau mâna pe autorul scrisorilor anonime. Când a dus scrisoarea la poliţie şi a aflat că Aimeè fusese văzută scriind-o, a simţit că are şansa dintr-un milion de a pune capăt întregii poveşti.

În acea după-amiază, şi-a dus familia la ceai acasă la Aimeè Griffith şi, întrucât a venit de la birou cu servieta, a putut uşor să aducă paginile din carte, să le ascundă în dulapul de sub scară şi astfel să încheie cazul. Locul unde le-a ascuns a fost o manevră inteligentă – aducea aminte de locul unde fusese ascuns cadavrul lui Agnes şi, din punct de vedere practic, a fost ceva foarte uşor de făcut. Când i-a urmat pe Aimeè şi pe poliţişti, i-a fost de ajuns doar un minut sau două să întârzie în hol.

— Cu toate astea, am intervenit, nu va pot ierta pentru un lucru, Miss Marple – pentru că aţi implicat-o pe Megan.

Miss Marple lăsă deoparte lucrul de mână de care se apucase cu ceva vreme în urmă. Mă privi pe deasupra ochelarilor şi privirea îi era plină de hotărâre.

— Dragul meu domn, trebuia să se facă ceva. Nu exista nici o probă împotriva acestui bărbat foarte deştept şi

scrupulos. Aveam nevoie de ajutorul cuiva, cineva curajos şi isteţ. Am găsit persoana de care aveam nevoie.

— A fost foarte periculos pentru ea.

— Da, a fost periculos, dar nu suntem lăsaţi pe acest pământ, domnule Burton, ca să evităm pericolele atunci când este în joc viaţa unui semen nevinovat. Mă înţelegeţi?

Am înţeles.

Capitolul 15

I

Dimineaţa pe Strada Mare.

Domnişoara Emily Barton iese de la băcănie cu coşul de cumpărături. Obrajii îi sunt rozalii şi ochii nerăbdători.

— O, Doamne, domnule Burton, sunt atât de agitată! Când te gândeşti că până la urmă plec în croazieră!

— Sper să vă distraţi.

— A, sunt sigură că o să mă distrez. Nu aş fi îndrăznit niciodată să mă duc singură. Pare atât de providen ţial cum au ieşit lucrurile! De multă vreme simţeam că ar trebui să mă despart de Little Furze, că mijloacele mele erau prea reduse, dar nu puteam suporta ideea de a sta nişte străini acolo. Dar acum că ai cumpărat-o dumneata şi că o să locuieşti acolo cu Megan – este cu totul altceva. Apoi draga de Aimeè, după teribila întâmplare prin care a trecut, neştiind ce să facă în continuare cu viaţa ei, având în vedere că şi fratele ei urmează să se însoare (ce drăguţ că amândoi vă veţi stabili aici!), a fost de acord să vină cu mine. Avem de gând să lipsim de aici destul de multă vreme. S-ar putea chiar – domnişoara Emily îşi coborî glasul – s ă facem o c ăl ătorie în jurul lumii! Aimeè este atât de descurcăreaţă şi de practică! Eu cred că totul s-a terminat foarte bine, nu?

Doar pentru o clipă m-am gândit la doamna Symmington şi la Agnes Woddell zăcând în mormintele lor din cimitir şi m-am întrebat dacă ele ar fi de acord cu această părere. Apoi mi-am amintit că iubitul lui Agnes nici măcar nu ţinuse prea mult la ea şi că doamna Symmington nu se purtase prea bine cu Megan şi – ce naiba!

— Toţi trebuie să murim la un moment dat! Am fost de acord cu fericita domnişoară Emily că totul s-a terminat foarte bine în cea mai bună dintre lumile posibile. Mi-am continuat drumul pe Strada Mare şi am intrat pe poarta casei Symmington. Megan mi-a ieşit în întâmpinare.

Nu a fost timp de efuziuni sentimentale pentru că un câine ciobănesc englezesc uriaş a venit cu Megan şi aproape m-a dărâmat cu exuberanţa lui.

— Nu e adorabil? Mă întrebă Megan.

— E un pic cam exagerat. E al tău?

— Da, cadou de nuntă de la Joanna. Am primit nişte cadouri foarte drăguţe, nu-i aşa? Chestia aia pufoasă de lână care nu ştim la ce foloseşte, primită de la Miss Marple, setul adorabil de ceai Crown Derby de la domnul Pye, iar Elsie mi-a trimis un prăjitor de pâine…

— Cât de tipic… Am intervenit.

— A obţinut o slujbă la un dentist şi e foarte fericită. Şi. Unde rămăsesem?

— Enumerai cadourile de nuntă. Nu uita că, dacă te răzgândeşti, va trebui să le trimiţi pe toate înapoi.

— Nu o să mă răzgândesc. Ce am mai primit? A, da, doamna Dane Calthrop ne-a trimis un scarabeu egiptean.

— Originală femeie, am remarcat.

— A, dar nu ştii ce-i mai grozav. Partridge mi-a trimis un cadou. Este cea mai hidoasă faţă de masă pe care ai văzut-o vreodată. Dar cred că acum mă place, fiindcă mi-a mărturisit că a brodat-o cu mâna ei.

— Şi are ca model struguri acri şi scaieţi, bănuiesc.

— Nu, nişte inimi unite.

— I-auzi, Partridge a apucat-o pe drumul cel bun.

Megan mă trase în casă.

— Mai este doar un lucru pe care nu pot să-l înţeleg, mi-a spus. În afară de zgarda şi lesa câinelui, Joanna a mai trimis încă o zgardă şi o lesă. Pentru ce crezi că sunt?

— Asta, i-am răspuns, este mica glumă a Joannei.

SFÂRŞIT

{1} „Bronz de ţară” {2} „Umbră” {3} Numele unui joc de cărţi din Marea Britanie, având de obicei ilustraţii reprezentând patru membri ai unei familii (n.tr.) {4} Cele doua fete mai mari ale regelui Lear, personificarea râului (n.tr.) {5} Colonelul Blimp, personaj creat de Sir Davis Low, reprezenta un bătrânel pompos, reacţionar şi ultranaţionalist. (n.tr.) {6} bat – liliac {7} Până la saturaţie (lat.) (n.tr.) {8} În Marea Britanie vârsta majoratului este de 21 de ani. (n.tr.) {9} „Înclinaţie” (fr.) (n.tr.) {10} W. Shakespeare, Sonetul 75. Traducere de Gheorghe Tomozei. Editura Porto-Franco, Galaţi, 1991 (n.tr.) {11} în engleza, în original, go on. Sensul este „a merge”, dar şi „a continua”, (n.tr.)